

Rektor Furio Honsell
bo kandidat
Demokratske
stranke za
videmskega župana

Padece meje izredna priložnost
za razvoj Goriških Brd in Krasa

34

13

NEDELJA, 10. FEBRUARJA 2008

št. 35 (19.125) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 vvaši Žaški nad Cerknico, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Goriči pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNINA PLÁCANÁ V GOTOVINĚ

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 sli)

9 777124 666007

Primorski dnevnik

*Illy
diktira
tempo
strankam*

SANDOR TENCE

Riccardo Illy je s svojim neprizakovanim odstopom presenetil ne samo javnost, temveč tudi stranke. Sedaj skoraj vsi pravijo, da je predsednik ravnal modro, v resnici pa je postavil stranke pred izvršeno dejstvo. Podobno se je obnašal tudi kot tržaški župan, ko so levosredinske stranke za njegove skele v najboljšem primeru izvedele v občinskem svetu, navadno pa z dnevnega časopisa.

V desni sredini so z besedami zagovarjali enoten volilni dan, v resnici pa so upali, da bodo deželne volitve junija. Računali so namreč na Berlusconijevo zmago in na enotno podporo predsedniški kandidaturi Renza Tonda, ki je še ni.

Illy je zelo presenetil tudi levo sredino. Demokratska stranka je pravzaprav v fazi nastajanja in še ni jasno, kako bo sploh zastavila vprašanje kandidatur. Veltrovi je sprva namigoval na možnost primarnih volitev za deželne kanidature, za katere pa ni časa. Zato ni znano, kakšna merila bodo demokrati sploh izbrali za kandidature. Močno pospešiti bo treba pogajanja s Slovensko skupnostjo, za katera je tudi zelo malo časa.

S podobnimi problemi se sočajo na levici, kjer se zelo trudijo za združitev sil, kar ni lahka stvar. Na levici se je lažje razdrževati, kot združevati. V Rimu so položili temelje za t.i. rdečo stvar oziroma mavrično levico. Zlasti za levico, a tudi za Illyjevo zaveznosti bi bilo dobro, da bi do takšnega poenotenja prišlo tudi na deželni ravni, kot je dejala glavnina govornikov na včerajšnji skupščini v Palmanovi.

ITALIJA - Priprave na volitve

Berlusconi nima dvomov: Casini in UDC na skupni listi

Danes začetek kampanje Demokratske stranke

OPĆINE - 41. Kraški pust

Pester »postni« pust

Neptun-Pozejdon
je Općinam
zagotovil drugo
zaporedno zmago
med vozovi

KROMA

18

PALMANOVA - Srečanje pred deželnimi volitvami

Tudi v FJK prizadevanja za združitev levičarskih strank

PALMANOVA - Tudi v Furlaniji-Julijski krajini se levičarske stranke, kot na državni ravni, prizadevajo za združitev in obenem za združeno podporo Riccardu Illyju, če bo dosedanjši predsednik Dežeze seveda spet kandidiral. Odločitev o tem bo padla v prihodnjih dneh.

Na včerajšnji skupščini v Palmanovi (foto Bumbaca) pa so položili temelje za t.i. mavrično levico. Edini, ki je odkrito odklonil ponovno sodelovanje z Illyjem in z levo sredino, je bil deželni svetnik Zelene liste Alessandro Metz.

Na 3. strani

TRST, GORICA - Po januarskem vpisovanju

Znano je število vpisov v vrtce in osnovne šole

TRST, GORICA - Znana je bera letosnjega januarskega vpisovanja v prve razrede otroških vrtcev in osnovnih šol s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem in Goriškem. V slovenskih vrtcih na Tržaškem beležijo 146 novih vpisov, kar se ne bistveno razlikuje od lanskega leta, ko je bilo vpisov 149. Nazadovanje pa gre beležiti glede vpisa v prvi razred osnovnih šol, kjer bo skupno dvanajst učencev manj kot lani, saj smo našeli 165 novih vpisov, medtem ko jih je bilo lani 177.

Na Goriškem so zabeležili 168 novih vpisov napram lanskim 167, v

prvih razredih osnovnih šol pa bo nekoliko manj učencev kot lani, in sicer 115 napram lanskim 121. Nasprosto pa izidi potrjujejo pozitivni trend za slovenske šole na Goriškem, saj je skupno število otrok v vrtcih in osnovnošolcev višje od lanskega leta, tako da vrtec v Ul. Brolo potrebuje četrto sekcijo, na Vrhu in v Romjanu pa bodo odpri dva dodatna razreda osnovne šole. Drugače v Gorici narašča tudi število šolarjev iz Slovenije, kar je po eni strani pozitivna novost, odpira pa tudi nova vprašanja.

Na 4. in 10. strani

DEŽELNO RAČUNSKO SODIŠČE - Odprtje sodnega leta

»V javni upravi pretirana uporaba zunanjih sodelavcev«

Marotta: Javna uprava mora določiti, kaj potrebuje in razpisati javne natečaje

TRST - Splošno stanje v deželi Furlaniji-julijskih krajini je v zvezi z računi javne uprave pozitivno, vendar je še preveč razširjena uporaba zunanjih sodelavcev, glede katerih je vsekakor potrebna večja prozornost. To je poudaril pred kratkim imenovani predsednik deželnega računskega sodišča Enrico Marotta med svojim poročilom na slovesnem odprtju sodnega leta, ki je bilo včeraj v glavnem dvorani tržaške Trgovinske zbornice. Odprtja sodnega leta se je udeležilo mnogo javnih upraviteljev in predstavnikov javnih institucij, med ostalimi pa so posegli tudi pravnik deželnega računskega dvora Giovanni De Luca, deželna odbornica Michela Del Piero v imenu deželnega predsednika Riccarda Illyja in predsednik deželnega sveta Alessandro Tesini.

Javna uprava mora v okviru načrtovanja določiti, kaj potrebuje in v ta namen razpisati javne natečaje, da se bo lahko vsakdo prijavil, je v bistvu povedal Marotta in obsodil pretirano sklicevanje na t.i. »spoil system«, ki vnaša pretesen odnos med politiki in visokimi funkcionarji in torej zmanjšuje nepristransko in profesionalnost slednjih. Sicer so na osnovi lanskih razsodb unovčili skupno 1,3 milijona evrov, za katerih je bila javna uprava oškodovana. Lani je računsko sodišče izreklo skupno 37 razsodb (od teh je bilo 27 odsodb, 5 oprostitev in pet z različnimi vsebinami), za sodne stroške pa so unovčili 36.615 evrov. Dalje so v stalnem upadu prizivi, vezani na vojne, na civilne in na vojaške pokojnine. Konec leta je bilo v obravnavi še 587 prizivov, tj. 762 manj glede na 31. december leta 2006 (1.349). Glede pokojnin so lani vsekakor izrekli skupno 955 prizivov.

Število fasciklov v obravnavi na deželnem tožilstvu nasplih je lani poskočilo za 30 odstotkov, je povedal De Luca. V svojem poročilu je še zlasti poudaril, da se je na podlagi lanskih odsodb vrnilo v državno blagajno 1,29 milijona evrov, kar je v bistvu v skladu s trendom v prejšnjih letih. Tem gre dodati 10,2 milijona evrov (+ 3,5 milijona evrov interesov), ki so jih unovčili po odsobi družbe, ki je imela koncesijo za davčne terjatve v tržaški pokrajini. Sploh pa je dejelno tožilstvo lani prejelo 758 prijav, od katerih so 158 vložili zasebniki, 177 lokalne uprave in 423 druge javne uprave.

A.G.

Deželno računsko sodišče je na tržaški Trgovinski zbornici uradno odprlo sodno leto

KROMA

ISTRA - Po posegu nizozemskih izvedencev

Požar na ladji dokončno pogašen Trst zaenkrat ne bo končni pristan

TRST - Silovit požar, ki je v sredo zajel tovorno turško ladjo Und Adriyatik pred istrsko obalo med plovbo med Istanbulom in Trstom, so včeraj dokončno ugasnili in vse kaže, da ne bo njena končna postaja Trst. Vest je posredovalo včeraj neposredno Tržaško pristaniško poveljstvo, ki je v stalnem stiku s hrvaškimi oblastmi in z lastnikom ladje (družba Un ro-ro Istanbul) prek italijanskega zastopnika Samer Shipping.

Na krovu ladje so zdaj nizozemski izvedenci družbe Smith iz Rotterdamoma, ki jim je torej uspelo pogasiti požar. Nizozemski gasilci, ki so v petek ocenili stanje, so včeraj skupaj z istrskimi gasilci vstopili v ladjo ter pogasili njene ostanke, pregledali tovor in poskrbeli za vse potrebne varnostne posege. Da bi bil dostop olajšan, so ladjo potegnili na štiri navtične milje od istrske obale, kar je zaradi močne burje dovolil Narodni center za raziskovanje in reševanje na morju. Sicer pa je na petkovi novinarski konferenci v Pulju hrvaški državni sekretar za morje Branko Bačić povedal, da ladja ne bo mogla zapustiti hrvaških voda, dokler ne bo popolnoma očiščena. Zavod za zdravstveno varstvo istrske županije medtem redno spremila znake onesnaženosti zraka za-

radi izgorevanja na merilnih postajah v južnem delu Istre in do včeraj niso zabeležili odstopanj od običajnih vrednosti. Prav tako je izpolnjena zahteva Inštituta Ruđera Boškovića o nadzoru kakovosti morja.

Spolno stanje ladje je po takem požaru boljše od pričakovani, je ocenilo tržaško Pristaniško poveljstvo. Požar je vsekakor popolnoma uničil 202 tovornjaka, ki jih je prevažala ladja in ki bi jih bili morali izkrcati v Trstu. Tudi nevarnosti ekološke katastrofe ni več. Končni pristan ladje Und Adriyatik, kot rečeno, vsekakor še ni znan. Hrvaške oblasti so bile napovedane, da bodo ladjo po gašenju povleklo do enega izmed štirih možnih istrskih pristanov, kjer naj bi ladjo očistili, na končnem cilju pa rezali. Italijansko ministrstvo za okolje je bilo medtem ustavljeno pri glavnem poveljstvu pristaniških kapitanij križni štab, ki je stalno spremljal dogajanje. Tržaško Pristaniško poveljstvo pa je včeraj izjavilo, da je zavrnilo uradno prošnjo lastnika ladje, da bi jo privezali v Trstu. Ko pa bi spoštovali vse predvidene okoljske normative, »ta možnost ni izključena«. Ladja se je včeraj še vedno nahajala nekaj milij jugozahodno od Brijonov.

MÜNCHEN - Srečanje med slovenskim in hrvaškim zunanjim ministrom

Rupel in Jandrokovč optimistično o reševanju dvostranskih vprašanj

MÜNCHEN - Slovenski in hrvaški zunanjii minister, Dimitrij Rupel in Gordan Jandrovčki sta po prvem srečanju na mednarodni varnostni konferenci v Münchenu izrazila prepričanje v možnost rešitve odprtih vprašanj med državama. Slovenija pa je ponovila podporo Zagrebu na poti v EU. Kot je dejal Rupel, je pogovor minil v »pozitivnem ozračju, ki napoveduje neko novo dinamiko v odnosih«. Rupel je pri tem poudaril, da je »Slovenija vedno, od samega začetka podpirala Hrvaško na poti v EU« in da se »ta osnovni odnos nikakor ni spremenil«. Slovenija si želi, da bi Hrvaška postala čimprej članica EU in da bi bile vse prepreke in težave, tudi ko gre za dinamiko počajanju z EU, čimprej odpravljenje, je dodal.

Ministra sta govorila tudi o reševanju vprašanja meje med državama, glede katere sta se premiera Janez Janša in Ivo Sancader avgusta lani na Bledu »dogovorila, da jo je treba reševati s pomočjo tretjega«, je v izjavi po srečanju povedal Rupel ter dodal, »da je morda čas za sestanek takrat dogovorjenih in kasnejne oblikovanih komisi za posamezna vprašanja in »da se stva-

ri premaknejo«. Po njegovi oceni bi bilo to mogoče sedaj, saj je že minilo nekaj časa od hrvaških parlamentarnih volitev.

»Za nas vse skupaj je važno, da se stvari čimprej premaknejo z mrtve točke, da se procesi pospešijo in verjamem, da lahko pridemo do rešitev glede vseh vprašanj. Predvsem pa želimo, da bi Hrvaška tudi v EU dosegla tisto, kar si želi in zasluži,« je še dejal Rupel. Jandrovčki se je strinjal s slovenskim kolegom, da je sestanek minil »v zelo dobrem in pozitivnem ozračju«. Ugotovila sta tudi, da so odnosi med državama v veliki meri dobrni, da pa obstajajo odprta vprašanja, ki jih bosta državi skušali čimprej rešiti v obojestransko korist, za kar obstaja dobra volja na obe straneh.

V pogovoru ob robu mednarodne varnostne konference sta po besedah Jandrovčka tudi ugotovila, da na obe straneh obstaja pripravljenost na čimprejšnjo rešitev vprašanja hrvaške zaščitne ekološko-ribolovne cone (ERC) v Jadranu, za kar bodo v prihodnjem obdobju storili potrebne korake. Na novinarsko vprašanje o izjavi srbskega predsednika Borisa Tadića, da

bo Srbija proti državam, ki bodo priznale neodvisnost Kosova, uporabila vsa pravna in diplomatska sredstva, je Rupel dejal: »Predsednik Tadić je predsednik, on ve kaj govori«. Na vprašanje o možnosti soglasnega odziva EU ob razglasitvi neodvisnosti Kosova pa je dejal, da je treba počakati, ko se bo in če se bo to zgodilo ter da se bo EU dosegla v skladu s svojimi političnimi usmeritvami. Kot je dodal, je svet EU dembra lani sprejel odločitev o napotiti misijev EU na Kosovo. O samih datumih razglasitve neodvisnosti pa ni mogoče govoriti, je pristavil.

Rupel je med kasnejšim govorom na mednarodni varnostni konferenci izpostavil pomen nadaljevanja širitev EU in Nata na države Zahodnega Balkana ter končanja jugoslovanske krize in menil, da mora EU prevzeti odgovornost za Kosovo. Minister je pri tem izpostavil, da je treba preiti iz stare stabilnosti, utemeljene na zaprostosti, tradiciji in konservativnosti, v novo stabilnost odprtih sistemov, ki temeljijo na demokraciji, različnosti in multikulturalnosti.

OBČINA

Videm: Honsell kandidat za župana

FULVIO HONSELL

ARHIV

VI-

DEM - Rektor krajevne univerze Furio Honsell bo kandidiral za mesto videmskega župana. Novico je včeraj potrdil sam Honsell, ki mu je župansko kandidaturo ponudila Demokratska stranka. Občinske volitve v Vidmu bodo skoraj gotovo 13. in 14. aprila, skupaj z deželnimi in parlamentarnimi volitvami.

Leva sredina je dolgo časa računala na župansko kandidaturo deželnega odbornika Enrica Bertossija, ki pa je okleval, zato so demokrati kandidaturo ponudili rektorju. Honsell (včeraj je odstavil kot rektor) je v Furlaniji zelo znana osebnost, poznamo in ceni jo ga tudi v Benečiji, saj rektor razume in govorji tudi slovenščino.

Videmsko občino že dva mandata vodi Sergio Cecotti, ki je bil nekoč predsednik deželne vlade. Cecotti je svojo politično kariero začel v Severni ligi, potem pa se je z njim sprl in ustanovil svojo volilno gibanje, ki je politično blizu Riccardu Illyju in levu sredini. Cecotti pravi, da bo po tej županski izkušnji zapustil politiko, marsikdo pa je prepričan, da tega ne bo naredil in da bo torej še naprej aktiven na politični sceni.

Na Videmskem bodo tudi pokrajinske volitve, za katere vladala velika negotovost. Desna sredina bo po vsej verjetnosti za predsednika kandidirala Pietra Fontaninija (Severna liga), levo-sredinsko-i zavezništvo pa še išče svojega kandidata. O volitvah konkretno razstavlja tudi Marzio Strassoldo, odstavljeni predsednik Pokrajine, ki bo skoraj gotovo kandidiral s svojo listo in s tem največ oškodoval desno sredino.

NESREČE V HRIBIH - Dvojna tragedija

Gore ponovno zahtevale življenji

Nesrečni zdrs

pri prelazu Tam na meji

Gorski reševalci žal niso mogli ničesar storiti niti v drugem primeru, ki se je pripetil na območju prelaza Tam na meji, ki leži med Terom in Rezijo v bližini meje s Slovenijo. Žrtev nesreče je bil 32-letni Gabriele Mansutti iz Tricesima, ki se je v družbi prijatelja podal na pohod. Na poledenelem terenu mu je zdrsnilo in je padel v globok gorski jarek, poškodbe pa so bile očitno tako hude, da ni preživel. Prijatelj, s katerim se je nesrečni Mansutti podal na izlet, Attilio Fortunato, je tudi sam padel v jarek, a je imel večjo srečo, saj so ga pripadniki deželne civilne zaščite s helikopterjem prepeljali v videmsko bolnišnico. Poleg njih in gorskih reševalcev iz Humina so na prizorišče nesreče prišli tudi agenti finančne straže in karabinjerji.

Usodni spust

z jadralnim padalom

To prve nesreče je prišlo na obronkih hriba Quaranta blizu Montenarsa, kjer se je Enrico Bortolotti (tako je bilo namreč ponesrečen) iz kraja Buja kratkočasil z jadralnim padalom. Kaže, da se je padal, s katerim se je spustil v zrak, nenadoma začelo spuščati, zatem pa se je zavrtilo in trešilo v travnato strmino. Udarec je bil tako močan, da je bil nesrečni Bortolotti na mestu mrtev, tako da je bil poseg pripadnikov gorske reševalne službe Italijanskega alpinističnega kluba iz Vidma, ki so prispevali na kraj nesreče, brezuspešen.

PALMANOVA - Skupščina SKP, SIK, Zelenih in Demokratične levice

Ustanovni korak »mavrične levice«, ki ne zapušča Illyja in njegove koalicije

Zelo različna stališča v Zeleni listi - Deželne volitve gotovo 13. in 14. aprila

PALMANOVA - Tudi v Furlaniji-Julijski krajini se levičarske stranke, kot na državni ravni, prizadevalo za združitev in najbrž za združenje podporo Riccardu Illyju, če bo do sedanj predsednik Dežele seveda spet kandidiral. Odločitev o tem bo padla v prihodnjih dneh, na včerajšnji skupščini v Palmanovi (soočanj v delovnih telesih in sklepnega zasedanja se je udeležilo okoli 400 ljudi) pa so položili temelje za t.i. mavrično levico. Edini, ki je odkrito odklonil ponovno sodelovanje z Illyjem in z levo sredino, je bil deželni svetnik Zeleni liste Alessandro Metz. Njegova stališča precej razdvajajo pristaše ze-

lenih. Nepričakovani odstop predsednika FJK je tudi na levici, kot in vseh strankah, močno pospešil priprave na volitve. Časa za analize opravljenega dela skoraj ni, treba je gledati naprej in se čimprej odločiti za prihodnje korake. To so na srečanju v Palmanovi zagovarjali predstavniki vseh štirih strank (SKP, SIK, Zelene liste in Demokratične levice) in tudi levo usmerjeni gibanj, ki hočejo aktivno sodelovati v predvolilnem sočenju. Odprto ostaja le vprašanje oblike volilnega nastopa, ki ga bo treba prilagoditi volilnim pravilom.

Stojan Spetič, deželni tajnik Stranke italijanskih komunistov, je

priznal, da so bili odnosi z Illyjem in z levo sredino večkrat težavnii. Izpostavil pa je pozitivne ukrepe, ki so bili v petletnem mandatu deželnega parlamenta sprejeti za slovensko in za druge jezikovne skupnosti. SIK je bila med najbolj doslednimi zagovorniki zakona za Furlane, Dežela pa je po Spetičevih besedah veliko naredila tudi na področju odnosov s Slovenijo. Na aprilske volitve je treba preprečiti prodor desnice.

Tudi Giulio Lauri (SKP) je, podobno kot Spetič, podčrtal nekatere pomanjkljivosti Illyjeve uprave, ocena dela Demokratske zaveze pa je na splošno dobra in zato velja s to po-

litično izkušnjo nadaljevati. Po mnenju Komunistične prenove obstajajo torej vsi pogoji za obnovitev programsko-volilnega sodelovanja z Illyjem.

Omenili smo Zelene, kjer sta deželni tajnik Gianni Pizzati in deželni svetnik Metz na zelo različnih stališčih. Medtem ko Metz zagovarja dokončno politično »razporoko« z Illyjem, je Pizzati mnenja, da z odkritim sočenjem obstajajo še možnosti za sodelovanje Zelene liste v Demokratski zavezi.

Fulvio Vallon (Demokratična levica) je pozdravil združevanje levih komponent tudi v naši deželni stvar-

nosti, po zgledu državne. Njegovo gibanje je nastalo potem, ko je glavnina pristašev Levih demokratov prisotila v Demokratsko stranko, notranja levica LD pa je ubrala drugo pot. DL ni zastopana v deželnem parlamentu, Vallon upa v predstavnštvo v novi skupščini, ki bo izvoljena na aprilske volitve.

Prav glede datuma deželnih volitev je deželni odbornik Franco Iacob sinčič potrdil, da bodo volitve gotovo 13. in 14. aprila. Tudi če bi v Rimu zavrnili t.i. election day, je naša dežela na osnovi statuta pri tem popolnoma avtonomna in zato sama določi datum volitev.

V Palmanovi so se včeraj zbrali pristaši SKP, SIK, Zelenih in Demokratične levice

**V VESOLJU
PRILOŽNOSTI
JE VEDNO
PRAZNIK!**

Sir Grana Padano MEDEGHINI cena za kg

€ 6,90

Ekstra deviško oljčno olje SUCCOLIVA TRASIMENO 1 liter

€ 2,90

Ribje palčke SELEX 300 g, 3,33 € / kg

€ 1,00

Alu folija FRIOD 20 metrov

€ 2,90

BARVNI LCD TV 32" DAEWOO DLP 32G1

- HD READY • HDMI
- ločljivost 1366x768 • kontrast 3000:1
- svetilnost 500 cd/kvm • odzivni čas 8ms
- audio stereo nicam • funkcija pip
- digitalni audio izhod • pc vhod • teletekst
- vgrajen zemeljski digitalni dekoder

PROMO CENA € 649,00

POPUST 23% S KLUBSKO KARTICO

€ 499,00

Dash

Pralni prašek DASH FUSTONE 60 pranj

podarimo vam 4 baterije DURACELL® ULTRA M3

€ 11,99

DANES, NEDELJA 10. FEBRUARJA, ODPRTO

Ponudbe veljajo do 13. februarja 2008 - Hipermarket Emisfero

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) - Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740 - ponedeljek 14.30 - 20.30, od torka do sobote NEPREKINJEN URNIK 9.00 - 20.30 - NEDELJA 9.30 - 20.00

Cene in artikli veljajo do prodaje zalog. Ponudba velja na artiklih, označenih v prodajnem mestu. Fotografije so zgolj informativnega značaja.

ŠOLSTVO - Prvi rezultati po končanem januarskem vpisovanju

V vrtcih skoraj brez sprememb Padec vpisov na osnovnih šolah

Naraščanje vpisov pri Svetem Jakobu - Ponekod potrojitev vpisov, drugje strm padec

Na eni strani brez bistvenih sprememb, na drugi pa občutno nazadovanje. To je slika, ki se opazovalcu ponuja ob branju prvih rezultatov o januarskem vpisovanju v državne otroške vrte in osnovne šole s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem. V prihodnjem šolskem letu bo na podlagi števil, do katerih smo se dokopali na didaktičnih ravnateljstvih, v državnih vrtcih 146 malčkov, kar je nekoliko manj kot ob lanskem vpisu, ko smo jih našeli 149 (ob tem je treba poudariti, da gre za državne vrte, saj bodo rezultati vpisovanja v občinske otroške vrte s slovenskim učnim jezikom - v Občini Trst obstajajo trije taki vrtci, v Občini Devin-Nabrežina pa eden - znani naknadno). Kot že rečeno, gre za tri vpise manj kot lani, a je število vedno višje od tistega izpred dveh let, ko je bilo vpisov 138. V prvi razred osnovnih šol pa so v januarju zabeležili vsega skupaj 165 vpisov, kar predstavlja precejšnje nazadovanje v primerjavi z lanskim letom, ko je bilo novih vpisov 177. Število vpisanih prvošolčkov se je tako ponovno približalo številki izpred dveh let, ko je bilo v prvi razred vpisanih 162 otrok.

Če pogledamo bolj pobliže stanje po vrtcih, gre beležiti lep napredok v otroškem vrtcu pri Svetem Jakobu, kjer se lahko počasno z dvanajstimi novimi vpisi v primerjavi z lanskimi osmimi. V vrtcu v Skedenju bodo prvi letnik obiskovali štirje otroci (lani pet), pri Sveti Ani pa dva, prav toliko kot lani. Rahlo napredovanje so zabeležili v lonjerskem vrtcu z devetimi novimi vpisi (lani osem), število prvošolčkov pa se je v vrtcu v Barkovljah kar več kot potrojilo, saj so zabeležili šestnajst vpisov, medtem ko jih je bilo lani pet. Rahel napredek beležijo na Općinah s sedemnajstimi vpisi (lani petnajst), v Trebčah, Križu, pa tudi na Repentabru, občutnen padec pa na Prosek, kjer so z lanskih petnajstih vpisov zdrknili na letošnjih pet, v Bazovici pa je število vpisov v primerjavi z lanskim letom padlo kar za deset enot (od dvanajst na dva). V vrtcih nabrežinskega didaktičnega ravnateljstva beležijo povsod nazadovanje, zlasti v Gabrovcu, kjer so z lanskih devet padli na letošnja dva nova vpisa, utrijejo pa se vrtci na dolinskem koncu, kjer je treba med drugim omneniti podvojitev vpisov v borštanski (od lanskih štirih na letošnjih osem) in miljski vrtec (od lanskih štirih na letošnjih devet). Edini vrtec, ki je zabeležil

Na izide vpisov v občinske vrte (na arhivskem posnetku prizor iz vrtca Oblak Niko pri Sv. Ivanu) bo treba še počakati

KROMA

padec, je tisti v Boljuncu, kjer so letos štirje novi vpisi v primerjavi z lanskimi devetimi.

Kakšna pa je slika na osnovnih šolah? Tudi tu se Sveti Jakob vedno bolj kaže kot šolski pol, ki privablja: v prvi razred Osnovne šole Josipa Ribičiča-Karla Široka je vpisan kar petnajst otrok, medtem ko jih je bilo lani osem. Na škedenjski osnovni šoli Ivana Grbca-Marice Gregorič Stepančič je ostalo število prvošolčkov enako kot lani (šest), medtem ko se utrijeva število prvošolčkov na OŠ Otona Župančiča pri Svetem Ivanu. Nazadovanje pa beležijo na OŠ Franca Saleškega Finžgarja v Barkovljah. Po nenehnem naraščanju je letos padlo število vpisov v prvi razred na OŠ Franceta Bevka na Općinah (od lanskih devetnajstih na letošnjih štirinajst), padlo je tudi število vpisanih na OŠ Avgusta Černigoja na Proseku (od lanskih trinajst na letošnjih devet), medtem ko se je podvojilo število prvošolčkov na OŠ Pinka Tomičiča v Trebčah (od lanskih sedem na letošnjih štirinajst). Nazadovanje beležijo tudi na ostalih šolah openskega didaktičnega ravnateljstva, se pravi na OŠ Karla Desetovnika-Kajuha-Primoža Trubarja v Bazovici, OŠ Alberta Sirka v Križu in zlasti OŠ Alojza Gradnika na Repentabru (tu je naprav lanskim trinajstih bilo letos le sedem na letošnjih pet vpisov), kar gre poleg nizkega števila malčkov iz lonjerskega vrtca pripisati tudi popravitenim delom na šolski stavbi. Nazaduje tudi število pr-

vošolčkov na OŠ Franca Saleškega Finžgarja v Barkovljah. Po nenehnem naraščanju je letos padlo število vpisov v prvi razred na OŠ Franceta Bevka na Općinah (od lanskih devetnajstih na letošnjih štirinajst), padlo je tudi število vpisanih na OŠ Avgusta Černigoja na Proseku (od lanskih trinajst na letošnjih devet), medtem ko se je podvojilo število prvošolčkov na OŠ Pinka Tomičiča v Trebčah (od lanskih sedem na letošnjih štirinajst). Nazadovanje beležijo tudi na ostalih šolah openskega didaktičnega ravnateljstva, se pravi na OŠ Karla Desetovnika-Kajuha-Primoža Trubarja v Bazovici, OŠ Alberta Sirka v Križu in zlasti OŠ Alojza Gradnika na Repentabru (tu je naprav lanskim trinajstih bilo letos le sedem na letošnjih pet vpisov), kar gre poleg nizkega števila malčkov iz lonjerskega vrtca pripisati tudi popravitenim delom na šolski stavbi. Nazaduje tudi število pr-

vošolčkov na OŠ Franca Saleškega Finžgarja v Barkovljah. Po nenehnem naraščanju je letos padlo število vpisov v prvi razred na OŠ Josipa Jurčiča v Devinu (od trinajst na sedem). Nazadovanje beležijo tudi na zgoniško-saleški šoli Lojzeta Kokorevca-Gorazda-1. maja 1945, nekoliko pa je naraslo število vpisov na Šempoljski osnovni šoli Stanka Grudna. Kar se tiče Doline, so letos na OŠ Prežihovega Voranca našeli štiri novi vpisi v prvi razred (lani sedem), na OŠ Mare Samsa-Ivana Trinka Zamejskega pa šest, kar pomeni nazadovanje v primerjavi z lanskim letom, ko je bilo vpisov deset. Rahlo nazadovanje beležijo tudi na OŠ Franca Venturinija v Boljuncu, število prvošolčkov na OŠ Albina Bubniča v Miljah pa se je več kot potrojilo: od lanskih štirih so letos zabeležili kar štirinajst novih vpisov v prvi razred. (iž)

ČETRTI RAJON

Bedna razprava o resoluciji Merkuja

Desna sredina je očitno ostała, vsaj v četrtem tržaškem rajonskem svetu, brez pravih argumentov, kar se odnosov do slovenskega prebivalstva in jezika tiče. Tako v sporočilu za javnost meni svetnik Slovenske skupnosti Igor P. Merku, ki je na seji rajonskega sveta 6. februarja predložil resolucijo o občinskem uradu za odnose s slovensko manjšino v prostorih občinske izpostavne v Ul. Giotto. Na spletu Občine Trst o uradu ni ne duha ne sluhha, ne najdemo naslova, urnika, še manj pa pristojnosti - skratka, velika vrzel v informaciji, opozarja Merku. Namen njegove resolucije, ki jo je predstavil v slovenščini in italijanščini je bil zapolniti to vrzel.

V teku razprave je svetnik stranke Forza Italia Giuliano Pascazio vprašal, kako to, da je v levem stolpcu besedilo napisano v slovenščini, v desnem pa v italijanskem jeziku, ker bi bilo to baje prvič, da je slovenščina na levi strani in ne na desni. Svetnik Mario Zecchinini iz Demokratske stranke pa je branil Merkujev izbiro, češ da je tako želel poudariti globoko navezanost na svoj materni jezik, nakar mu je Pascazio segel v besedo rekoč, da ni vprašal svetnika Zecchinija, ampak predlagatelja resolucije. Svetnik Nicola Davanzo (Občani za Trst) pa je predlagal amandma, da bi ves splet podali tudi v slovenskem jeziku.

Merku je v svojem odgovoru Pascaziu razložil, da slovenščina ni prvič na levi strani in da to ni niti izraz dejstva, da je on član leve sredine, Pascazio pa desne sredine. Enostavno si pridržuje možnost, da ena resolucija napiše na en način, drugo pa drug način. Obenem je svetnik SSK predlagal, naj se razpravlja o prvotnem namenu resolucije.

Drugih posegov ni bilo, tako da je šla resolucija na glasovanje: leva sredina je z devetimi glasovi strnjeno glasovala za, svetniki desne sredine pa prav tako z devetimi glasovi proti: »Brez razlage, brez argumentov. Očitno so jim zmanjkal...« piše Merku v komuniketu.

OTROŠKI VRTCI

	2008/09 1. letnik	2007/08 1. letnik
Sv. Jakob	12	8
Škedenj	4	5
Sv. Ana	2	2
Lonjer	9	8
Barkovlje	16	5
Općine	17	15
Prosek	5	15
Trebče	8	7
Bazovica	2	12
Križ	5	4
Col	11	7
Nabrežina	5	6
Devin	9	11
Mavhinje	3	5
Gabroveč	2	9
Dolina	8	8
Ricmanje	7	5
Boršt	8	4
Boljuneč	4	9
Milje	9	4
Skupno	146	149

OSNOVNE ŠOLE

	2008/09 1. letnik	2007/08 1. letnik
Sv. Jakob-Donadoni	15	8
Škedenj-Sv. Ana	6	6
Sv. Ivan	14	13
Katinara	5	11
Barkovlje	6	8
Općine	14	19
Prosek	9	13
Trebče	14	7
Bazovica-Gropada	5	8
Križ	7	8
Repentabor	7	13
Nabrežina	9	9
Devin	7	13
Šempolaj	7	5
Zgonik-Salež	3	7
Dolina	11	7
Domjo-Ricmanje	6	10
Boljuneč	7	9
Milje	13	4
Skupno	165	177

NABREŽINA - Jutri Skupščina o gradbenih špekulacijah

Levosredinski občinski svetniki v devinsko-nabrežinskem občinskem svetu prirejajo jutri javno skupščino, na kateri bodo seznanili javnost s hudi posledicami spremembe k varianti k občinskemu splošnemu regulacijskemu načrtu, ki jo je na zadnji seji občinskega sveta sprejela desnosredinska večina. Skupščina bo v Kamnarski hiši z začetkom ob 20. uri, na njej pa bo govor tudi o gradnji novega železniškega koridorja.

Desna sredina je v zvezi z varianto zavrnila vsak poskus posredovanja, pravi v tiskovni noti občinski svetnik opozicije Massimo Veronese, in je tako odprla vrata gradbenim špekulacijam. Na srečanju bodo poleg odobrene variante predstavili tudi razne instrumente, s katerimi kljubovati početju desne sredine. Prvi korak bo v tem smislu ugotovitev najboljše pravne poti, da bi tudi v sodelovanju z devinsko-nabrežinskimi občani, ki jim je pri srcu trajnostni razvoj območja, zaustavili gradbene špekulacije.

KRIŽ - V petek koncert Akademskega pevskega zbora Univerze na Primorskem

Pesem in mladostna energija ob prazniku slovenske kulture

Koncert je potekal v Domu Alberta Sirka - Zbor vodi priznani skladatelj Ambrož Čopi

Mladi odborniki kulturnega društva Vesna v Križu imajo posluh za večstranske razsežnosti glasbenega sveta. Ob dnevu slovenske kulture so se ozrli na zborovsko govorico s koncertom Akademskega pevskega zbora Univerze na Primorskem, ki predstavlja za primorsko zborovsko stvarnost eno od najbolj zanimivih pridobitev zadnjih let. Pri Slovencih brez petja res ne gre, zato je mlada Univerza dobila že oktobra 2004 svoj zbor študentov, ki danes šteje v polni zasedbi okrog štirideset pevcev. Od ustanovitve ga vodi vidna osebnost krajevne glasbene stvarnosti, skladatelj, zborovodja in pedagog Ambrož Čopi, ki je s tem zborom gostoval po Balkanu vse do Grčije in je že dosegel odlične rezultate na tekmovanjih (med najnovejšimi je lanska zlata plaketa na mariborskem tekmovanju »Naša pesem«).

V petek je zbor s svojo mladostno energijo in pozitivnim nabojem oblepel prvi sklop praznovanju dneva slovenske kulture v bremejnem kulturnem prostoru. Mladi, ki se motivirano in z zdrovo ambicijo približajo zborovski kulturi, ponujajo vedno spodbudne vtise svoji publiki in to toliko bolj, ko rezultati odpirajo perspektive kakovostnega razvoja delovanja. Zbor primorske univerze lahko zaupa v izkušnjo zborovodje, ki se s pevci-študenti loteva zahtevne literature, tekmovalnih in koncertnih izzikov. S potpurijem pretežno sakralnih del (a brez pomoči cerkvene, hvaležne akustike, saj se je koncert odvijal v dvorani doma Alberta Sirka) in posebno pozornostjo do literature znamenitih krajevnih avtorjev se je zbor izpostavil z raznolikimi preizkušnjami. Program se je pričel z italijansko renesančno polifonijo v solidno izpeljenih izvedbah, ki so overednotele svežino in prožnost glasov. Oblina zvoka kot tudi vertikalna sta našli težje ravnovesje v »slovenskem poglavju« glasbe Rachmaninova in Mokranjaca, kjer bi bila potrebna tudi večja širina zvoka. Zborovski izraz je precej homogen, skupini pa v določenih skladbah še manjka tista notranja, skupna vibracija, ki je nositeljica neposredne komunikacije s poslušalcem, kar je prišlo do izraza predvsem pri izvedbi očarljivega, izvajalsko pa zelo delikatnega zborovskega hita, Lauridsenove skladbe »O magnum mysterium«.

Ostali del programa je upošteval govorice primorských avtorjev, v prvi vrsti izvrstnega mojstra zborovskega izražanja Alda Kumarja. Njegovo tolmačenje ljudske pripovedi o poslednji, božji

ROP

Zbor Univerze na Primorskem je oblepel prvi sklop praznovanju ob dnevu slovenske kulture v bremejnem kulturnem prostoru

KROMA

sodbi »Tehtanje duš« potrebuje predvsem suveren nastop solista, ki ga primorski zbor premore, kot je dokazala pevska recitacija dobrega basista. Dovolj prepričljivo je zazvenela tudi šaljiva igra zvočnih efektov znane »Turist«. Ko je zborovodja tudi skladatelj, ima zbor prednost, da lahko posebno učinkovito in izčrpno poglobi avtorska dela svojega mentorja. Zbor je tako pokazal dobro obvladjanje Čopijevega diptika »In Dominu speravit«. Morda je bilo za nekatere poslušalce odkritje, da se je tudi priznani tržaški zborovodja Stojan Kuret preizkusil v pisanku zborovskih skladb in sicer s priredo prekmurske pesmi »Zrejlo je žito«. Zbor je prijazno zaključil svoj celovečerni koncert s skladbo tržaškega avtorja, pravim klasikom, kot je »Injen čeua jti gna« Pavleta Merkuja.

Sledil je še »istrski« dodatek s sklepnim delom znane Kumarjeve suite, s katero so pevci še ob koncu utrdili simbolični most, ki je na tem večeru združil dva konca istega zaliva.

ROP

Fotografski natečaj »Mladi brez mej«

Ob razširjeni schengenskega območja na Slovenijo, razpisujejo Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje (SDZPI) iz Trsta, Mladinski center Podlaga iz Sežane in Klub študentov Sežana, v okviru projekta Mejni dogodki Interreg IIIA Italija-Slovenija, fotografiski natečaj na temo Mladi brez mej. Foto natečaj poteka od 21.1. do 21.2.2008. Poslana dela naj se nanašajo na nove možnosti povezovanja mladine s slovensko-italijanskoga obmejnega pasu, ki se odpirajo po padcu schengenske meje. Na foto natečaj se lahko prijavijo avtorji-ice od 15. do 30. leta starosti. Za nagrade foto natečaja je zagotovljen sklad v vrednosti 700 €. Fotografije lahko pošljete kar po elektronski pošti na naslov: foto@adinformandum.eu. Pred prijavo si preberite razpis natečaja na <http://www.adinformandum.eu>.

Čezmejni spletni informator za mlade

Čezmejni spletni informator Ad Informandum je zamisel Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje (SDZPI) iz Trsta; razvila se je v okviru projekta Mejni dogodki/Eventi di frontiera Interreg IIIA Italija-Slovenija, Zadružna kraška banka pa daje s finančno podporo kontinuiteto pobudi tudi po zaključku projekta. Spletni informator je nadaljevanje Čezmejnega informatorja za mlade, ki je v obliki tiskane dvojezične brošure izhajal mesečno v letu 2007. Spletne strani www.adinformandum.eu bo torej posredovala pregled najzanimivejših dogodkov slovensko-italijanskoga obmejnega pasu. Zamišljena je kot napovednik prireditve mladinskega interesa - koncertov, festivalov, razstav, gledaliških predstav, filmskih sporedov, seminarjev, predavanj, športnih in drugovrstnih prireditve -, ki se odvijajo na območju FJK, Slovenije ter širše okolice.

Zveza slovenskih kulturnih društev in SKD Tabor prireja ob dnevu slovenske kulture 2008 lutkovno predstavo »Zgodba o dobrem volku«, ki bo v Prosvetnem domu na Opčinah. Ciklus gledaliških predstav v izvedbi Lutkovnega gledališča iz Ljubljane se bo odvijal v sredo, 13. februarja, ob 11. uri za osnovnošolce z Opčin, iz Gropade in Bazovice, Trebč, s Cola in iz Nabrežine. V četrtek, 14. februarja, pa se bosta odvijali dve ponovitvi in sicer ob 9.30 za osnovni šolci in vrtec Didaktičnega ravnateljstva Sv. Jakoba in za osnovnošolce iz Križa, s Proseka, iz Saleža in Zgonika. Ob 11. uri si bodo predstavog ogledali osnovnošolci od Sv. Ivana ter osnovni šolci iz Devina in Šempolaja. Skupno se bo predstave udeležilo več kot štiristo osnovnošolcev.

Namen sodelovanja je krepiti in pospeševati stike med ZSKD in izobraževalnimi institucijami v okviru lutkovne in drugih dejavnosti in s tem približati najmlajšim boljše poznavanje delovanja na ljubiteljskem področju.

»Zgodba o dobrem volku« govori o posebnem volku, ki za nekaj časa odide v samoto in se tam vrne ves spremenjen - dober! Ne mara več jesti mesa, nabira rože, ukvarja se z zdravilstvom. Sprva njegovi novi prijaznosti prav nihče v gozdu ne verjame. Nasprotno, živali se ga bojijo še bolj kot prej. A ko v mrzli zimi reši mali zajčici življenje spozna, da je med njimi dobrí volk-zdravnik.

Predstava, ki trajala štirideset minut, je namenjena predšolskim in osnovnošolskim otrokom.

Zaprti občinska cesta Boršt-Jezero

Občina Dolina obvešča, da je bilo zaradi nevarnosti usada skalnatnatega materiala nad občinsko cesto, ki iz Boršča pelje v zaselek Jezero, odrejeno, z nujnim ukrepom, zaprtje zadevne ceste. Dela za zavarovanje omenjene ceste in celotnega območja bodo stebla čez kakih deset dni in naj bi trajala približno en mesec. Do takrat bo cesta zaprta za promet.

Oddaja o Prešernu po slovenski TV RAI

Danes bo na Slovenski televiziji RAI spet na sporednu mesečna rubrika, posvečena slovenskemu filmu. Ob dnevu slovenske kulture se bo zavrtel celovečer iz leta 2003 z naslovom Pesnik portret z dvojnikom. Scenarij za film, ki pripoveduje življenjsko zgodbo Franceta Prešerna, sta napisala Matjaž Kmecl in Branko Šomen, režijo pa je podpisal zdaj žal že pokojni režiser Franci Slak. V vlogi Franceta Prešerna nastopa Pavle Ravnhrib, med ostalimi igralci pa lahko omenimo Veroniko Drolc, Natašo Barbaro Gračner, Lučko Počkaj, Vlada Novaka, Marija Šeliha, Matjaža Tribušona in Braneta Završana. Film, v ponovitvi še v četrtek, 14. februarja, bo kot običajno na sporednu po večernem televizijskem dnevniku približno ob 21. uri.

V četrtek Casablanca v Gregorčičevi dvorani

Po mnenju mnogih je to najlepši romantični film vseh časov: kaj drugega kot film Casablanca bi lahko torej na Valentino ponudili občinstvu tradicionalnega filmskega popoldneva v Gregorčičevi dvorani? V četrtek popoldne (ob 16. uri) bodo tako na pobudo krožka Krut, Slovenskega kluba in Zveze slovenskih kulturnih društev zavrteli znano romantično črno-belo dramo iz leta 1943, ki je prejela tri oskarje. V glavnih vlogah nastopata Ingrid Bergman in Humphrey Bogart, ki se kot Ilsa in Rick srečata v maroškem mestu Casablanca. Poznata se iz Pariza, kjer sta pred časom preživel krajšo romanco: Rick je sedaj lastnik lokala, kjer se zbirajo tako oficirji Tretjega rajha in predstavniki kolaboracionistične Francije kot tudi begunci iz okupirane Evrope. Ilsa želi z možem, ki je politični begunec, pobegniti v ZDA; pa pa se Ilsa in Rick ponovno srečata v Maroku, ju zajamejo romantični spomini iz predvojnih časov.

Izgubljeni predmeti so na županstvu

Na županstvu so na ogled nekateri predmeti, ki so jih občani izgubili januarja na mestnih ulicah. V sobi št. 37 (vhod na Velikem trgu št. 4) so razstavljeni mobilni telefon, torba z oblikami, ura, prstan, radijski aparat, agenda in razni ključi. Urad je odprt od ponedeljka do petka od 9. ure do 12.30, ob ponedeljkih in sredah tudi od 14. do 16. ure. Prav tako so številni predmeti, ki so jih občani zapustili na avtobusih, na razpolago na sedežu podjetja Trieste Trasporti v Ul. Lavoratori št. 2.

Dela v Ul. Fabio Severo

Zaradi del na cesti bo promet v zgornjem delu Ul. Fabio Severo zvečer in ponoči omejen. Dela bodo trajala štiri dni od 20.30 do 6. ure zjutraj, s pomočjo semaforja pa bo promet mogoč izmenično v eno oz. drugo smer. Zaradi del bo tudi prepovedano parkiranje ob hišne št. 147 do 153 na obeh straneh ceste.

TRIESTE TRASPORTI Možnost davčnega odbitka

Prevozno podjetje Trieste Trasporti Spa obvešča stranke, da finančni zakon 2008 določa pravico do odbitka od bruto davka na dohodek fizičnih oseb del zneska, ki ga bodo državljeni do 31. decembra 2008 porabili za nakup abonentskih kartic za javni lokalni, deželni in meddeželni prevoz. Odbiti bo mogoče 19 odstotkov zneska, ki ne bo mogel preseči 250 evrov. Bonus je dovoljen tudi v primeru, ko nekdo plačuje prevoz za družinskega člena, ki ga ima v breme.

Tisti, ki jih možnost odbitka zanima, morajo na za to določen prostor na vozovnici vpisati svojo davčno številko, vozovnice pa shraniti in jih priložiti k letni prijavi dohodkov. Za primer so v Trieste Trasporti navedli letni abomina za mesto mrežo javnih prevozov, ki stane 263 evrov, medtem ko bo davčni odbitek znašal 47,50 evra.

LJUDSKO IZROČILO

Kruh in ribe

V sredo predstavitev knjige v Narodnem domu

Pri založbi Celjske Mohorjeve družbe je izšla zbirka ljudskih pripovedi Kruh in ribe, ki jo je uredila in pripravila Nada Ravbar Morato. Knjiga zajema ljudsko blago narodno in politično pisanega prostora, ki so ga pretresali težki premiki. Vanjo so zajete zgodbe od Milja preko Brege, Krasa, slovenske obale med Barkovljami in Štivanom do Doberdobskega Krasa, Timave, Šoče in Laške Bizjakije.

Svoj ognjeni krst je delo doživel preteklega 20. januarja v Kortah, v sredo, 13. februarja, pa jo bodo ob 18. uri predstavili v malih dvoranih Narodnega doma v ul. Fabio Filzi 14 v Trstu. Knjigo bodo predstavili avtorica Nada Ravbar Morato, dr. Marija Stanonik z Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU v Ljubljani, ki urejuje zbirko Glasovi, v kateri je knjiga izšla, in glavni direktor Celjske Mohorjeve družbe prof. Jože Faganel. Prisotni bodo lahko prisluhnili tudi nekaterim pripovedinim, ki jih je na CD ploščo ujela za slovenski program Radia Trst A urednica Lorena Gec. Ljudske pesmi slovenskega zahoda bo pela Ženska pevska skupina Stu ledi, program pa bo povezoval Boris Pangerc.

Predstavitev bo potekala pod pokroviteljstvom Celjske Mohorjeve družbe, Zveze slovenskih kulturnih društev in Slovenske prosvete iz Trsta, ki vljudno vabi do polnoštevilnega udeležbi, saj je v knjigi Kruh in ribe zajeta duša našega ljudskega blaga.

OB DNEVU KULTURE

Lutke vabijo

V sredo in četrtek v Prosvetnem domu na Opčinah

Zveza slovenskih kulturnih društev in SKD Tabor prireja ob dnevu slovenske kulture 2008 lutkovno predstavo »Zgodba o dobrem volku«, ki bo v Prosvetnem domu na Opčinah. Ciklus gledaliških predstav v izvedbi Lutkovnega gledališča iz Ljubljane se bo odvijal v sredo, 13. februarja, ob 11. uri za osnovnošolce z Opčin, iz Gropade in Bazovice, Trebč, s Cola in iz Nabrežine. V četrtek, 14. februarja, pa se bosta odvijali dve ponovitvi in sicer ob 9.30 za osnovni šolci in vrtec Didaktičnega ravnateljstva Sv. Jakoba in za osnovnošolce iz Križa, s Proseka, iz Saleža in Zgonika. Ob 11. uri si bodo predstavog ogledali osnovnošolci od Sv. Ivana ter osnovni šolci iz Devina in Šempolaja. Skupno se bo predstave udeležilo več kot štiristo osnovnošolcev.

Namen sodelovanja je krepiti in pospeševati stike med ZSKD in izobraževalnimi institucijami v okviru lutkovne in drugih dejavnosti in s tem približati najmlajšim boljše poznavanje delovanja na ljubiteljskem področju.

»Zgodba o dobrem volku« govori o posebnem volku, ki za nekaj časa odide v samoto in se tam vrne ves spremenjen - dober! Ne mara več jesti mesa, nabira rože, ukvarja se z zdravilstvom. Sprva njegovi novi prijaznosti prav nihče v gozdu ne verjame. Nasprotno, živali se ga bojijo še bolj kot prej. A ko v mrzli zimi reši mali zajčici življenje spozna, da je med njimi dobrí volk-zdravnik.

Predstava, ki trajala štirideset minut, je namenjena predšolskim in osnovnošolskim otrokom.

JUBILEJ - V tork bo slavila zaslužna družbena delavka

Devetdeset let Anice Prihavec Udovič

Med vojno je sodelovala v NOB, po vojni pa v organizacijah naše skupnosti

Leta res neusmiljeno tečejo. Njena osemdesetletnica, se nam zdi, da je bila včeraj. Dolga je življenjska pot Anice. Začela se je 12. februarja 1918 v Trstu. Vi je se skozi 90 let.

Takrat se je rodila v slovenski družini, ki je prišla v Trst iz Vremse doline. Mlada Anica je takoj začutila pritisk fašističnega režima, saj se je morala šolati v italijanski šoli. Najprej je bila to osnovna šola Attilio Grego, nato poklicna šola za uradnike. Po končanem šolanju se je mlada Anica Prihavec zaposlila kot uradnica pri podjetjih v Trstu.

Ko bi rad napisal nekaj vrstic o osebi, ki jo že dolgo let poznaš in misliš, da marsikaj veš, je vseeno dobro, da se nekoliko opremiš s podatki oziroma preveriš datumne in letnice. Takrat naletiš na bridko resnico, da take osebe kot Anica niso o sebi nič napisale; po drugi strani pa tudi ni zapisov ob raznih prejšnjih obletnicah. Žal to ni edini primer, da mnogi naši zasluzni ljudje nimajo izpisanih glavnih življenskih podatkov. Takrat šele se človek zaveda, kaj pomeni dober biografski arhiv. Naša slovenska preteklost je v glavnem zapisana skozi življenske usode malih ljudi, ki pa so se znali izkazati v najbolj usodnih trenutkih. Skromnost je zaznamovala tudi življenje Anice Prihavec Udovič.

Anico je za vedno zaznamovala njena aktivna udeležba v narodnoosvobodilnem boju v letih 1941-45. Že takoj leta 1941 se je opredelila za NOB kot logično nadaljevanje dotednjega protifašističnega odpora med obe-ma svetovnima vojnoma. V začetku je to pomenilo širiti idejo o Osvobodilni fronti slovenskega naroda, deliti med ljudi propagandno gradivo in literaturo, nabirati denarno pomoč, zdravila, živež za prve skupine partizanskih borcev. Njena prva organizacijska povezava je bil tovariš Rado Pišot-Sokol, eden izmed vodilnih aktivistov OF v Brkinih. Sledila je zveza z Valerijo Kocjančič-Špelo, ki je bila ena izmed prvih aktivistek v Trstu. Takrat je Anica začela pripravljati besedila za letake, pretipkavala je poročila, skrivala aktiviste. Po nalogu Franca Segulina-Bora Kladičarja, sekretarja OF in KPS za Trst, je začela vzdrževati zvezo med Trstom in Milanom, kjer se je sestala z Antonom Vračušem-Vranom, ki je bil zvezni oficir med Glavnim štabom NOV in PO Slovenije in vodstvom CLN Alta Italia. Poslala je njegova kurirka in je morala prenašati sporočila in gradivo v Milan. To je bila zelo zaupna naloga. Predana Ani-

ca je nato postala sodelavka in kurirka še nekaterih vodilnih aktivistov in aktivistek OF v Trstu in na Primorskem: to so bili Anton Velušček-Matevž, z Erno Poljšak, Branko Babič-Vlado, politični komisar Oblastnega komiteja KPS za Slovensko Primorje in še mnogi drugi. Posebno poglavje predstavlja sodelovanje Anice z Lidijo Šentjurc, članico osrednjega vodstva OF in KPS, ki je bila odgovorna za politično delo v Trstu in na Primorskem. Zato je večkrat prihajala na naše kraje v letu 1944. Anica je bila njena kurirka in spremjevalka na teh poteh. Njen tržaški dom v Ulici Torricelli je postal varno zatočišče za vodilne aktiviste OF, ko so prihajali v Trst (Lidia Šentjurc, Anton Vratuša, Anton Velušček in mnogi drugi). V tistem času je bila Anica bolj poznana pod ilegalnim imenom: rekli so ji Iva.

Jeseni 1944 se je Anica izognila valu aretacij, ki so zajele veliko število aktivistov v Trstu. Uspela se je umakniti na osvobojeno ozemlje, ki ga je nadzoroval IX. Korpus. Od tam je še vedno vzdrževala kurirsko zvezo z Milanom, kamor je med drugim spravila radijsko oddajno postajo. To so bile po eni strani strogo zaupne poti, po drugi strani pa zelo nevarne: kontrole okupatorjev, zavezniška bombardiranja železniške proge, stalna nevarnost ipd. Osvoboditev je Anico tako zatekla prav v Milanu, kjer je doživel konec vojne.

Po vojni je stopila v zakon z Milanom Udovičem in si ustvarila dom pri Sv. Ivanu v Ulici Timignano. Dobila sta dva sina: Stojana in Dušana. Anica je sedela nadaljevala svojo aktivistično pot v vrstah političnih, narodnih in kulturno-

prosvetnih organizacijah. Lahko omenimo SIAU (Slovensko-italijansko antifašistično unijo), UDAIS (Slovensko-italijansko žensko protifašistično zvezo) oziroma naslednico prejšnje AFŽ (Antifašistične fronte žena), Slovensko prosvetno zvezo (SPZ) in njeno soudeležbo pri ustanavljanju domačega kulturnega društva pri Sv. Ivanu, ki so ga poimenovali po žrtvi fašizma Slavku Škamperlettu. Profesionalno pa je delala kot uradnica in tajnica v gospodarskih organizacijah (med drugim Uvod) in nato pri Založništvu tržaškega tiska kot tajnica v administraciji. Tam se je tudi upokojila.

Anica pa po upokojitvi ni mirovala, začela je sodelovati z Odsekom za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici. Tam sem jo tudi osebno bolje spoznal, saj sem jo prej poznal kot mamo svojega prijatelja Dušana. Na Odseku se je vključila v zbiranje podatkov, urejanje arhiva, v organiziranje srečanj bivših aktivistov OF. Prav na podlagi tega delovanja je v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja nastalo Združenje aktivistov Tržaškega ozemlja, ki sta mu načelovala Drago Pahor kot predsednik in Anica Udovič kot tajnica. V tem sklopu si je prav Anica z drugimi sodelavkami prevzela nalogu, da popiše sodelavke in sodelavce narodnoosvobodilnega gibanja na Tržaškem. Uspelo jim je zbrati okrog 3.600 imen za podelitev posebnih priznanj Osvobodilne fronte slovenskega naroda. Obenem je bila Anica Udovič v tistih letih članica Komisije za zdravstvena in socialna vprašanja borcev, aktivistov in invalidov pri Obalno-kraškem odboru s sedežem v Kopru. Z istimi vprašanji se je ukvarjala v odborih v sklopu Slovenske kulturno-gospodarske zveze.

Prav tako je bila aktivna v centru, ki je začel nastajati v Ulici Cicerone v Trstu pod vodstvom Nevenke Pečar, kjer so bile združene nato iniciative socialne narave v sklopu Zveze vojnih invalidov (ZVI), Društva slovenskih upokojencev in krožka KRUT.

Za vse to svoje delo, ki je potekalo v skromnosti in bolj v ozadju scene, je Anica Prihavec Udovič prejela vrsto visokih odlikovanj, ki jih je podelila Republika Jugoslavija odnosno Republika Slovenija.

Anici kličemo še na mnoga leta in ji želimo mnogo zdravja. Po drugi strani naj ji gre iskrena Zahvaljujem za njen doprinos v narodnoosvobodilnem boju ter za njeno delovanje v povojnem času.

Milan Pahor

PALAČA GOPČEVIĆ - Razstava

Zasebni Strehler

Na ogled je zanimivo dokumentarno gradivo

Danes ob 11. uri
voden ogled

PD Slovenec
vabi
danes,
14. februarja
ob 20.30

*v srenjsko hišo v Boršt na
PROSLAVO DNEVA
SLOVENSKE
KULTURE*

Sodelujejo:

- domači recitatorji pod vodstvom Bože Hrvatič s prizori iz Prešernovega življenja
- harmonikar Erik Kuret
- MPZ Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela, dirigent Miran Žitko

Društvo slovenskih izobražencev in Slovenska prosvetna vabita na

PREŠERNOVO PROSLAVO

Spored:

- predstavitev pesniške zbirke Brune Marije Pertot
- TI NAVDIH IN JAZ BESEDA - Saša Martelanc
- kvintet flavt Glasbene matice pod mentorstvom prof. Erike Slama
- podelitev nagrad 36. literarnega natečaja revije Mladika
- podelitev priznanj Mladi oder 2007
- sodelujejo recitatorji Radijskega odra.

Jutri, ob 20.30
v Peterlinovi dvorani, ul. Donizetti 3

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST
1904 - 2004

vabi
v četrtek, 14.02. ob 20.30
v Gregorčičeve dvorano,
ul. sv. Frančiška 20

na projekcijo videofilmov:

Južni Sudan: po 20-letni vojni, končno mir in	Chitwan: po sledovih tigra
Posnel ju je g. Dino Stefani, ki bo tudi vodil razgovor.	

SKD VALENTIN VODNIK MPZ

prirejata v Trubarjevem letu

Dan slovenske kulture

v četrtek, 14. februarja ob 20.00
v društvenih prostorih v Dolini

Program je posvečen
250-letnici rojstva V. Vodnika.
Sodelujejo učenci OŠ P. Voranc,
otroškega vrtca Pika Nogavička
in srednje šole S. Gregorčič

Vabljeni!

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalki:

OMV: Proseška postaja 35
AGIP: Furlanska cesta 5, Istrska ul. 155
SHELL: Ul. Locchi 3, Trg Duca degli Abruzzi 4
ESSO: Ul. Flavia 120/1, Sesljan center, Ul. Carnaro - državna cesta 202 - km 3+0,67

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24
AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valaura - hitra cesta SS 202 km 36
TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sveti Jurij - Ul. Forti 2, Miramarški drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Općine - križišće, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetići

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27
V sodelovanju s FIGISC Trst.

Nabrežinski godbeniki

SE ISKRENO ZAHVALUJEMO

vsem občanom za lep sprejem ob priliki pusta

z obrazom svojega časa

Pesniški večeri - sezona 2007/08

Kam? Drugam

Večer z Branetom Grubarjem

v sredo, 13. februarja, 20.30

Vstop prost!

brezplačna tel. številka 800 214302 ali +39 040 362542

z obrazom svojega časa

Nabrežinski godbeniki

SE ISKRENO ZAHVALUJEMO

vsem občanom za lep sprejem ob priliki pusta

Loterija 9. februarja 2008

Bari 23 32 80 61 88

Cagliari 33 27 17 12 73

Firenze 2 17 89 69 52

Genova 56 71 26 42 3

Milan 70 10 88 29 25

Neapelj 30 20 76 11 4

Palermo 13 60 3 1 38

Rim 3 63 60 77 34

Turin 71 14 52 53 66

Benetke 85 63 8 3 57

Nazionale 72 78 26 70 66

Super Enalotto Št. 18

2 3 13 23 30 70 jolly 85

Nagradni sklad 3.659.910,68 €

Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot 3.152.531,00 €

- €

Brez dobitnika s 5+1 točkami 18.299,56 €

200,32 €

3.654 dobitnikov s 4 točkami

70,00 €

104.218 dobitnikov s 3 točkami

7,02 €

Brez dobitnika s 6 točkami

- €

**OBČINA DOLINA
ODBORNOSTVO ZA KULTURO**

Danes, 10. februarja 2008 ob 18.30 uri v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu

Proslava ob dnevu slovenske kulture

Program oblikujejo:

MPZ Valentin Vodnik | dir. Anastasija Purič
mldi recitatorji pod vodstvom Bože Hrvatič z odložki iz Prešernovega življenja in drugih literarnih besedil
pevci solisti Maria Samec in Herman Antonič, na klavir prof. Barbara Corbatto Aleš Petaros, Damjan Locatelli, na klavir prof. Tamara Ražem
priložnostni govor prof. Olga Lupinc

Včeraj danes Danes, NEDELJA,
10. februarja 2008

VILKO

Sonce vzide ob 7.16 in zatone ob 17.23 - Dolžina dneva 10.07 - Luna vzide ob 8.33 in zatone ob 21.35.

**Jutri, PONEDELJEK,
11. februarja 2008**

MARIJA LOURDSKA

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 8,9 stopinje C, zračni tlak 1034 mb raste, veter 27 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, nebo jasno, vlagi 47-odstotna, morje razgibano, temperatura morja 8,3 stopinje C.

OKLICI: Daniele Freno in Stefania Milkovitsch, Maurizio Riosa in Vesna Paulovič, Riccardo Gobessi in Maria Mauri, Paolo Pezzolato in Sara Gojak, Lorenzo De Zecchi in Ambra Ravalico, Sandro Galantucci in Vittoria Draicchio, Lorenzo Bonifacio in Veronica Burba, Alessandro Freccioni in Fabiana Bensi, Andrea Donato in Isabella Svara, Roberto Fonda in Francesca Signori, Gian Piero Lozzi in Giuliana Crismani, Luca Cirillo in Liana Casaretti, Luca Berhauz in Paola Mandolla, Andrea Cozzutti in Cristina Zamarin, Mario Zucca in Adriana Luglio, Riccardo Strisovich in Barbara Giovanna Cattaneo, Alessandro Strohmayer in Michela Birri, Michele Romanelli in Giada Namer, Christian Hervat in Giada Genzo, Nicola Miliaccio in Eliana Spera, Mehdi Mažeuke in Mirejete Zeqiri.

Lekarne

Nedelja, 10. februarja 2008
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
 Istrska ulica 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Žavje - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči.

**Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00**
 Istrska ulica 33 (040 638454), Ul. Belpoggio 4 (040 306283), Žavje - Ul. Flavia 39/C (040 232253).
 Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte
od 16.00 do 20.30**
 Istrska ulica 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Žavje - Ul. Flavia 39/C.
 Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Sant'Anna
 Impresa Trasporti Funebri

T
 Pogrebno podjetje
 ...v Trstu od leta 1908
Devin Nabrežina
 Nabrežina, 166
 Tel. 040/200342
Trst
 Ul. Torrebianca, 34
 Tel. 040/630696
 Ul. dell'Istria, 129
 Tel. 040/830120
 Pogrebne storitve od 1450,00€

Od ponedeljka, 11.,**do sobote, 16. februarja 2008****Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00****in od 16.00 do 19.30.****Lekarne odprte****tudi od 13.00 do 16.00**

Ul. Bernini 4 (040 309114), Ul. Felluga 46 (040 390280), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998). Općine - Prosečka ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte**tudi od 19.30 do 20.30**

Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Oštrek Piave 2, Milje - Lungomare Venezia 3. Općine - Prosečka ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA**Lekarna odprta od 20.30 do 8.30**

Oštrek Piave 2 (040 361655).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicih Burlo Garofolo.

Kino**ALCIONE** - 15.00, 17.00, 19.00, 21.00
 »Bianco e nero«.**AMBASCIATORI** - 15.40, 17.15, 18.50, 20.30, 22.15 »Cloverfield«.

**ob trenutku žalosti...
 ...diskretnost, tradicija,
 vlijudnost in kakovost**

BREZPLAČNA ZELENA ŠTEVILKA
800 833 233

**na Općinah
 50m od tramvajske postaje**

Općine - Narodna ulica 32
 tel. 040.211399 - fax 040.2155392

Boljunc št. 44/a
 tel. 040.369696 - fax 040.3487704

Trst - ul. Torrebianca 37/a
 tel. 040.660755 - fax 040.3479959

ARISTON - 16.00 »Hotel Meina«; 18.05, 20.10, 22.15 »Lars e una ragazza tutta sua«.

CINECITY - 10.45, 12.55, 15.00, 19.55, 22.00 »Scusa ma ti chiamo amore«; 17.00, 18.40 »American Gangster«; 17.10 »Into the wild - Nelle terre selvagge«; 17.30, 19.50, 22.00 »Sogni e delitti«; 21.45 »P.S. I love you«; 11.00, 13.00, 14.50, 16.35, 18.20, 20.05, 22.00 »Cloverfield«; 10.45, 13.15, 15.05, 16.30, 20.00, 22.00 »La guerra di Charlie Wilson«; 10.50, 13.05, 15.20, 17.30, 19.45, 22.15 »Caos calmo«; 10.45, 13.00, 15.15, 17.30, 19.50, 22.05 »Asterix alle Olimpiadi«; 10.45, 12.45, 14.40 »Mr. Magorium e la bottega delle meraviglie«; 11.00, 13.20, 15.20 »Alvin superstar«.

EXCELSIOR - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Non è mai troppo tardi«.

EXCELSIOR AZZURA - 16.00, 18.35, 21.15 »Into the Wild - Nelle terre selvagge«.

FELLINI - 17.00, 19.30, 22.00 »American Gangster«; 11.00, 14.30, 15.30 »Mr. Magorium e la bottega delle meraviglie«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.45, 18.35, 20.30, 22.20 »Sogni e delitti«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »Caos calmo«.
KOPER - KOLOSEJ - 15.30, 16.40, 17.50 »Divi safari«; 18.00, 19.50, 21.40 »Pošastno Cloverfield«; 19.00 »Zbogom, punčka«; 13.30, 16.00, 18.30, 21.00 »Asterix na olimpijskih igrah«; 21.20 »4 meseci, 3 tedni in 2 dneva«.
NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La guerra di Charlie Wilson«; Dvorana 2: 11.00, 14.30, 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Asterix alle Olimpiadi«; Dvorana 3: 11.00 »Come d'incanto«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Scusa ma ti chiamo amore«; Dvorana 4: 11.00, 14.30, 15.30, 17.00 »Alvin superstar«; 18.30, 20.20, 22.15 »30 giorni di buio«.
SUPER - 16.45, 20.30, 22.15 »P.S. I love you«; 18.40 »La famiglia Savage«; 15.00 »Non c'è più niente da fare«.
TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.30, 17.30, 20.00, 22.10 »Asterix alle Olimpiadi«; Dvorana 2: 15.30, 17.40, 20.00, 22.10 »Caos calmo«; Dvorana 3: 15.40, 17.40, 20.10, 22.15 »Sogni e delitti«; Dvorana 4: 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »30 giorni di buio«; Dvorana 5: 15.30, 17.30 »Scusa ma ti chiamo amore«; 20.15, 22.15 »Cloverfield«.
KULTURNI DRUŠTVA VZHODNEGA KRASA v sodelovanju in s pokroviteljstvom ZSKD ob dnevu slovenske kulture »Prešerno skupaj« bo v sredo, 13. februarja 2008, ob 11. uri in v četrtek, 14. februarja 2008, ob 9.30 in ob 11. uri, v prosvetnem domu na Općinah gostovanje lutkovnega gledališča iz Ljubljane s predstavo »Zgodba o dobrem volku« (Peter Nickl-Božo Vovk).
OBČINA DOLINA - ODBORNOSTVO ZA KULTURO priredi danes, 10. februarja 2008, ob 18.30 v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu proslavo ob dnevu slovenske kulture. Sodelujejo: domaći recitatorji pod vodstvom B. Hrvatič s prizori iz Prešernovega življenja, harmonikar Erik Kuret in MoPZ Vasilij Mirk s Prosekova-Kontovela pod vodstvom M. Žitka.
SKD IN MOPZ VALENTIN VODNIK prirejata v Trubarjevem letu Dan slovenske kulture v četrtek, 14. februarja, ob 20.30 v Srenjsko hišo v Boršt na proslavo ob Dnevu slovenske kulture. Sodelujejo: domaći recitatorji pod vodstvom B. Hrvatič s prizori iz Prešernovega življenja, harmonikar Erik Kuret in MoPZ Vasilij Mirk s Prosekova-Kontovela pod vodstvom M. Žitka.
SKD IN MOPZ VALENTIN VODNIK vabi na pravljico ob 20.30 v Gregorčičevu dvorani, ul. Sv. Frančiška 20 na projekcijo videofilmov »Južni Sudan: po 20-letni vojni končno mir« in »Chitwan: po sledovih tigra« Pojnelju je g. Dino Stefan, ki bo tudi vodil razgovor.
SLOVENSKO DRAMSKO DRUŠTVO JAKA ŠTOKA vabi na predstavitev knjige Alenke Rebula Blagor ženskam, ki bo v sredo, 13. februarja, ob 20.30 v Soščevi hiši na Prosek. Predstavila jo bo pisateljica Evelina Umek za glasbeni utrirek bosta poskrbeli pevki Oddelka za zabavno glasbo in jazz GM Trst Tina Renar in Lisa Meriggoli.
FOTOKROŽEK FOTOVIDEO TRST 80 in društvo za umetnost KONS v sodelovanju z NSŠ in ZSKD ter pod pokroviteljstvom potovalne agencije Adriatica.net vabijo na odprtje fotografske razstave bolgarske ustvarjalca Zaferja Galibova.

Razstava bo predstavila prof. Jasna Merku'. Otvoritev bo v galeriji Narodnega doma v Trstu, Ul. Filzi 14 v četrtek, 14. februarja, ob 19. uri. Več info na www.trst80.com.

PD SLOVENEC vabi v četrtek, 14. februarja, ob 20.30 v Srenjsko hišo v Boršt na proslavo ob Dnevu slovenske kulture. Sodelujejo: domaći recitatorji pod vodstvom B. Hrvatič s prizori iz Prešernovega življenja, harmonikar Erik Kuret in MoPZ Vasilij Mirk s Prosekova-Kontovela pod vodstvom M. Žitka.
SKD IN MOPZ VALENTIN VODNIK prirejata v Trubarjevem letu Dan slovenske kulture v četrtek, 14. februarja, ob 20.30 v Srenjsko hišo v Boršt na proslavo ob Dnevu slovenske kulture. Sodelujejo: domaći recitatorji pod vodstvom B. Hrvatič s prizori iz Prešernovega življenja, harmonikar Erik Kuret in MoPZ Vasilij Mirk s Prosekova-Kontovela pod vodstvom M. Žitka.
DRUŠTVO SLOVENCEV MILJE državni otroški vrtec Mačvica, COŠ A. Bubnica, v sodelovanju z Občino Milje in z ZSKD, vabijo v petek, 15. februarja, ob 17.30 na otvoritev razstave Na poti svojega srca...v sklopu dnevov slovenske kulture v Miljah, ki bo v galeriji G. Negrisin (Trg Republike 4). Razstavlajo in sooblikujejo večer otroci otroškega vrta Mačvica in učenci COŠ A. Bubnica. Svoja dela razstavlja priznani umetnik Štefan Turk. Razstava bo odprta od sobote, 16., do petka, 22. februarja, s sledečim urnikom: 10.00 - 12.00 in 17.00- 19.00.
DRUŠTVO SLOVENCEV MILJE državni otroški vrtec Mačvica, COŠ A. Bubnica, v sodelovanju z Občino Milje in z ZSKD, vabijo v petek, 15. februarja, ob 17.30 na otvoritev razstave Na poti svojega srca...v sklopu dnevov slovenske kulture v Miljah, ki bo v galeriji G. Negrisin (Trg Republike 4). Razstavlajo in sooblikujejo večer otroci otroškega vrta Mačvica in učenci COŠ A. Bubnica. Svoja dela razstavlja priznani umetnik Štefan Turk. Razstava bo odprta od sobote, 16., do petka, 22. februarja, s sledečim urnikom: 10.00 - 12.00 in 17.00- 19.00.
DRUŠTVO SLOVENCEV MILJE državni otroški vrtec Mačvica, COŠ A. Bubnica, v sodelovanju z Občino Milje in z ZSKD, vabijo v petek, 15. februarja, ob 17.30 na otvoritev razstave Na poti svojega srca...v sklopu dnevov slovenske kulture v Miljah, ki bo v galeriji G. Negrisin (Trg Republike 4). Razstavlajo in sooblikujejo večer otroci otroškega vrta Mačvica in učenci COŠ A. Bubnica. Svoja dela razstavlja priznani umetnik Štefan Turk. Razstava bo odprta od sobote, 16., do petka, 22. februarja, s sledečim urnikom: 10.00 - 12.00 in 17.00- 19.00.

PREŠERNO SKUPAJ

KULTURNA DRUŠTVA VZHODNEGA KRASA
v sodelovanju in s pokroviteljstvom ZSKD
OB DNEVU SLOVENSKE KULTURE

Sreda, 13. februarja, ob 11. uri - Prosvetni dom na Opčinah
Gostovanje lutkovnega gledališča iz Ljubljane s predstavo
ZGODBA O DOBREM VOLKU (Peter Nickl - Božo Vovk)

Četrtek, 14. februarja, ob 9.30 in ob 11. uri - Prosvetni dom na Opčinah
Gostovanje lutkovnega gledališča iz Ljubljane s predstavo
»ZGODBA O DOBREM VOLKU« (Peter Nickl-Božo Vovk)

Sobota, 16. februarja, ob 21. uri - Ljudski dom v Trebčah
Gostovanje dramske skupine SKD Slovenec z veseloigro v domaćem narečju
»JE ŠE ZMJEREJ KEJ NAUGA...«

Nedelja, 17. februarja, ob 17. uri - Srenjska hiša v Gročani
KULTURNI UTRINKI IZ BREGA

POBUDO JE PODPRLA ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

FOTOKROŽEK FOTOVIDEO TRST 80

vabi v ČETRTEK,
14. FEBRUARJA OB 19.00
v galerijo Narodnega doma
v Trstu, Ul. F. Filzi 14

na ODPRTJE
FOTOGRAFSKE RAZSTAVE
bolgarskega ustvarjalca
**ZAFERJA
GALIBOVA**

Razstavo bo predstavila
prof. Jasna Merku

Obvestila

DEVINSKO - NABREŽINSKI SVET-
NIKI leve sredine (občanska lista In-
sieme-Skupaj in komunistična pre-
nova) vabijo občane v ponedeljek,
11. februarja, ob 20. uri v Kamnar-
sko hišo (Igo gruden) v Nabrežini
na informativno srečanje o varian-
tah na regulacijskem načrtu.

**DRUŠTVO SLOVENSKIH IZO-
BRAŽENCEV** obvešča, da je v Pe-
terlinovi dvorani v Ulici Donizetti
3 do 22. februarja na ogled razsta-
va arhivskih fotografij o življenju
Slovencev v povojskih begunskeih ta-
boriščih na Koroškem, ki jo je pri-
pravila Rafaelova družba. Ogled je
možen od ponedeljka do petka od
9. do 17. ure.

JUSTREBČE vabi člane in vaščane, da
se danes, 10. februarja 2008, ude-
ležijo vzdrževalne sečnje na poljski
poti od M'nce do Labadnic. Vsak-
do naj s seboj prinese potrebno
orodje. Zbirališče na Fantarice ob
8.30.

KD ZA UMETNOST KONS sklicuje
redni občni zbor v četrtek, 21. fe-
bruarja 2008, ob 20. uri v prvem in
ob 20.30 v drugem sklicanju v Gre-
goričevi dvorani (ul. S. Francesco
20, 2. nads.) v Trstu. Dnevni red: 1.
obračun delovanja 2007, 2. program
2008, 3. včlanjevanje 2008, 4. volit-
ve novega upravnega odbora, 5. raz-
no.

KRUT IN SLOVENSKI KLUB v sode-
lovanju z ZSKD vabita na »Srečamo
se popoldne«, klepet ob skodelici
čaja z ogledom filma Casablanca,
režija Michael Curtiz, ki bo v
četrtek, 14. februarja, ob 16. uri v
Gregorčevi dvorani, ul. S. Fran-
cesco 20.

KRUT v sodelovanju z Narodno štu-
dijsko knjižnico vabi na srečanje
bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«,
ki bo v ponedeljek, 11. februarja
2008, ob 16. uri na sedežu, ul. Ci-
cerone 8. Dodatne informacije na
Krutu, tel.: 040-360072.

OB PRILIKI 50-LETNICE blagoslo-
vitve cerkvice na Ferligh bo v po-
nedeljek, 11. februarja, slovensa
sv. maša, ob 20. uri. sodeluje CPZ
iz Opčin, maševel bo Škof msgr. Ra-
vignani.

Sreda, 20. februarja, ob 20. uri - Kulturni dom na Colu
OVREDNOTIMO NAŠE KORENINE
sodelujejo KD Kraški dom in učenci OŠ A. Gradnika z Repentabro

Četrtek, 21. februarja, ob 20. uri - Zadružni dom Skala v Gropadi
MLADI IN KULTURA

Petak, 22. februarja,
ob 20.30 - Gospodarska zadruga v Bazovici
PISANI ŠOPEK LJUBEZNI PREŠERNO POKLANJAMO
ob 20.30 - Ovčarjeva hiša pri Banih
BESEDA, PETJE IN GLASBA

SODELUJEJO DRUŠTVA:
Skd Krasno polje iz Gročane, Peska in Drage, Skd Kraški dom z Repentabro,
Skd Lipa iz Bazovice, Skd Primorec iz Trebč, Skd Skala iz Gropade,
Skd Slovan s Padrič, Skd Tabor z Opčin in Skd Grad od Banov

NEDELJA, 24. februarja 2008
Prosvetni dom na Opčinah
OSREDNJA PREŠERNOVA PROSLAVA

PREŠERNO SKUPAJ... S KOROŠKIMI SLOVENCI

ob 16.00 okrogla miza
KOROŠKA DANES : SOŽITJE, ŠOLA, KULTURA
Sodelujejo: Marjan Šturm, Božo Hartmann,
Janko Malle, moderator Duško Udovič

ob 17.30 kulturni program
NASTOPAJO:

- Moški pevski zbor »Valentin Polanšek« iz Obirske
- Tamburaši iz Hodis
- Jörg Errenst, harmonika

ni dogodki Interreg IIIa Italija-Slo-
venija, fotografski natečaj na temo
Mladi brez mej. Poslana dela naj
se nanašajo na nove možnosti po-
vezovanja mladine s slovensko-ita-
lijanskega obmejnega pasu, ki se
odpirajo po padcu Šengenske me-
je. Na foto natečaj se lahko prija-
vijo avtorji-ice od 15. do 30. leta
starosti. Za nagrade foto natečaja
je zagotovljen sklad v vrednosti
700 evrov. Fotografije lahko pošlje-
te do vključno 21. februarja na
elektronski naslov foto@adifor-
mandum.eu. Pred prijavo si preberite
pogoje natečaja, ki so dostopni
na spletnih straneh www.adifor-
mandum.eu, www.mcpodлага.com
ali www.ks-sezana.net.

OTVORITEV IN BLAGOSLOV obnov-
ljenega Slomškovega doma v Ba-
zovici s poklonom pokojnemu Mirku
Špacanu bo v torek, 19. fe-
bruarja, ob 19.30. Prisotni bodo:
tržaški škof Evgen Ravignani, go-
vornika prof. Fulvia Premolin in dr.
Damijan Terpin, ostali predstavniki
stranke Slovenske skupnosti in
vsi domači zbori.

SINDIKAT UPOKOJENCEV ITALIE
SPI - CGIL Kraškega Območja obvešča, da bo od 11. februarja 2008 na sedežu Levih Demokratov (Trattoria al Parco - Sv. Križ 401) prisoten ob ponedeljkih in ob sredah ob 8.30 do 10.30. Obveščamo tudi, da bodo na razpolago izkaznice za leto 2008.

SKD BARKOVLJE (Ul. Bonafata 6) vabi na redni občni zbor v ponedeljek, 18. januarja, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

SLOVENSKA PROSVETA, Celjska Mohorjeva Družba in Zveza slovenskih kulturnih društev vabijo na predstavitev knjige Nade Ravbar Morato »Kruh in ribe« v sredo, 13. februarja 2008, ob 18. uri v malih dvoranah Narodnega doma v Ul. Fabio Filzi 14 v Trstu.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB IN MOSP obveščata, da je iz tehničnih razlogov nagrajevanje likovnega, fotografskega in literarnega natečaja za mlade preloženo na kasnejši datum, ki bo objavljen v naslednjih dneh. Za informacije: rast_mladica@hotmail.com.

**ZDRAŽENJE PROSTOVOLJCEV HO-
SPICE ADRIA ONLUS** vas vključno vabi na predavanje »Stil življenja: preventiva proti težkim boleznim« v torek, 19. februarja, ob 17. uri v razstavno dvorano na Opčinah, ki nam jo je dala na razpolago Zadružna kraška banka. Predaval bo onkolog dr. Simon Spazzapan.

DRUŠTVO TAO organizira predstavitev tečaja ženske samoobrambe, ki bo na sedežu društva v Ul. San Maurizio 9/F, danes, 10. februarja, od 10. do 12. ure. Dodatne informacije: tel. 339-6482342, www.as-sociationetao.it.

**SC MELANIE KLEIN IN DEŽELNA ZBORNIKA KLINIČNIH PEDAGO-
GOV** obveščata, da se bo tečaj »Prvi koraki« začel v ponedeljek, 11. februarja. Tečaj predvideva šest srečanj, štiri posvečena masaži dojenčkov in dve dejavnosti v bazenu. Za prijave in informacije je na razpolago tel. št. 328-4559414 ali elektr. pošta: info@melanieklein.org.

**SLOVENSKA SOCIO-PSIHO-PEDA-
GOŠKA SLUŽBA** obvešča, da je odprt natečaj za logopedo z znanjem slovenskega jezika. Čas za prijavo je ob 11. februarja. Podrobnejše informacije dobite na tel. št. 040-3995033 ali 040-3995070.

TRŽAŠKO ZDRAŽENJE DIABETIKOV priredi v petek, 15. februarja, ob 16.30 v dvorani Baroncini (Ul. Trento 8) predavanje na temo »Kako živeti s sladkorno boleznjijo«. Predaval bo raziskovalec in specia-
list Tržaškega diabetološkega centra dr. Riccardo Candido. Vabljeni vsi!

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD za poklicno izobraževanje, MC Po-
dlaga in Klub študentov Sežana iz Opčin, maševel bo Škof msgr. Ra-
vignani, razpisujejo, v okviru projekta Mej-

*Hura, hura, hura!!!
Oznanja se, da bo jutri velika
in vesela fešta pri Kraljevih
v Slivnem.
Naša neutrudljiva odbornica*

*Cirila
bo praznovala zelo pomemben
živiljenjski jubilej.
Še na mnoga zdrava, vesela,
srečna nadaljnja leta,
polna uspehov in zadovoljstva
ji srčno želijo*

športnice, športniki,
člani in odborniki
AŠD Sokol

*40. let je minilo odkar se je
čvrsto dete rodilo; primi EGON ku-
pico, izprazni jo in povezni jo na
mizico. Kaj naj ti želimo, ko ima
že vsega? Vse naj naj ... ti kliče kla-
pa s Krasa in Brega!*

*Danes naš EGON 40 let slavi.
Zdravja sreče in veselja mu
voščimo vsi.*

*10. februar je dan za katerega
znamo vsi, saj naš PARTIZAN roj-
stni dan slavi. Izredno aktiven je
pri društvu vedno bil, zaradi tega
ga je tudi TPPZ ulovil. Na staru le-
ta je začel še Magdi ugoditi, ker za-
veda se, da je ona direktor pri hiši.
Poleg šale in zabave, vedi, da te
imamo radi, skupaj s tabo se veseli-
mo v veliko zdravja, sreča, seksa
in soudov ti želimo. Endaduša.*

*Dragemu možu za 40. rojstni
dan, vse najboljše ti želi tvoj stress.*

*Danes praznuje okrogli rojstni
dan KORADO SEDMAK. Vse naj-
boljše, mnogo zdravja, sreče in lju-
bezni mu želijo Suzana in Manuel.*

*Danes bo upihnil 7. sveček RO-
BIN. Vse najboljše in da bi bil ved-
no tako priden fantek, mu želijo no-
no Fabio, nona Neva, teta Kati z
Loranom.*

*Tatku EGONU za rojstni dan,
20 poljubčkov na vsako stran. Ra-
da te imava, zdravo in veselo z na-
ma še veliko let. Vse najboljše ti za-
kričiva tvoja Matej in Nik.*

*Lena, Jan, Tisa, Val, Emil in
Sanja pa se tudi danes veselijo, ker
praznuje JAŠ svoj 9. rojstni dan. Vsi
domači mu voščimo vse najboljše in
želimo, da bi nas še dolgo zaba-
val s svojimi domišlicami in tudi z vio-
lino.*

Izleti

NOVI GLAS prireja od 15. do 22. ma-
ja letos potovanje v Uzbekistan.
Vpisovanje do 28. februarja na
upravi Novega glasa v Gorici, Trav-
nik 25, tel. 0481/533177 ali v Trstu,
tel. Donizetti 3, tel 040/365473, kjer
dobite vse potrebine informacije in
program potovanja.

SPDT organizira danes, 10. februarja 2008 zanimiv pohod po stezah tržiškega Krasa, po južnem robu doberdobskega naravnega rezervata v Prelškem jezeru. Izlet, ki predvideva tri ure in pol hoje, ni zahteven in je zato primeren za vse. Udeleženci se bodo zbrali ob 9. uri na trgu v Sesljanu. Vodi Marinka Pertot. Za dodatne informacije tel. 040/2176855 - Vojka. Vabljeni!

SK DEVIN prireja vsako nedeljo štu-
dentske izlete z avtobusom v kraj
Forni di Sopra po sledenih datumih:
10., 17. in 24. februarja 2008; 2., 9., 16. marca 2008. Odhod: ob
6.45 s trga v Nabrežini; ob 7. uri iz
Štivana; prihod v Štivan ob 17.45;
v Nabrežino ob 18. uri. Informaci-
je in vpis po elektronski pošti na
naslovu info@skdevin.it ali na tel.
št. 348-1334086 (Erika).

**UPRAVA OBČINE DOLINA-URAD ZA
ŠOLSTVO**, sporoča, da bodo v mese-
cu februarju potekala vpisovanja v
občinske otroške jasli za šolsko leto
2008/2009. Rok za vpis zapade v pe-
tek, 29. februarja. Za informacije in
vpise, se lahko obrnete na občinski
urad za šolstvo od ponedeljka do pet-
ka ob 8.30 do 12.30 (tel.: 040-8329280/282).

**DRŽAVNA NIŽJA SREDNJA ŠOLA
SV. CIRILA IN METODA** razpisuje 8.
Glasbeno revijo, ki bo potekala do
5. do 7. marca 2008. Vpisni obrazci
so na razpolago na tajništvu šole
sv. Cirila in Metoda (ul. Caravag-
gio, tel. in fax. 040-567500) in na
naslovu www.cirilmетодit. Prijava
morajo biti oddane do 20. fe-
bruarja.

Poslovni oglasi

**AGRITURIZEM NA KRASU IŠČE
NATAKARJA/RICO** za delo ob
koncu tedna. Tel. 338-4719984

**PRODAM ČEBELE IN DIATO-
NIČNO HARMONIKO-** stari mo-
del. Tel. 0481/391209 ali 333-
9365176

RADIO PUNTO ZERO IŠČE so-
delavce za prodaje reklame v
Sloveniji. Info 336/469317.

Mali oglasi

23-LETNA ŠTUDENTKA, resna in
zanesljiva, išče

Goriški prostor

GORICA - Ustanavlja jo devet dosedanjih pokrajinskih svetnikov Ojlike

Prvi s svetniško skupino Demokratske stranke

»Odnosi z zavezniki se ne spreminja« - Navodila za današnje volitve krožkov in delegatov

Pokrajinski svetniki Demokratske stranke in predsednik pokrajine Gherghetta (prvi z desne)

BUMBACA

Goriška pokrajina bo prva v deželi imela pokrajinsko svetniško skupino Demokratske stranke. Včeraj so namreč svetniki dosedanje svetniške skupine Ojlike posredovali predsedniku pokrajinskega sveta Alessandru Fabbriju svojo zahtevo po spremembu imena. »Ker se bodo jutri (danes, op. ur.) po vsej Italiji rojevali občinski in pokrajinski krožki Demokratske stranke, smo se tudi mi odločili za novo poimenovanje svoje svetniške skupine,« je včeraj pojasnil Gennaro Falanga, načelnik svetniške skupine Ojlike oz. po novem Demokratske stranke. Po njegovih besedah je k svetniški skupini z novim imenom pristopilo devet od desetih pokrajinskih svetnikov Ojlike, sicer pa je svojo pot šel pokrajinski svetnik Elio Pironi, ki naj bi danes ali najkasneje jutri sporočil predsedniku Fabbriju, da ustanavlja svojo svetniško skupino Demokratične levice. Falanga je vsekakor podaril, da večina, ki podpira predsednika pokrajine Enrica Gherghette, ne bo doživel sprememb in da bodo ostali odnosi z zavezniki dobrni. To je ob robu včerajšnje predstavitev poudaril tudi pokrajinski svetnik Demokratske stranke Marko Jarc, ki je zagotovil, da se bo tvorno sodelovanje z ostalimi pokrajinskimi svetniki in odborniki leve sredine še naprej nadaljevalo.

K novi svetniški skupini je pristopil tudi predsednik pokrajinskega sve-

ta Alessandro Fabbri, ki je pojasnil, da je zamenjavo imena omogočila spremembu pravilnika pokrajinskega sveta, ki so jo izglasovali pred par meseci. »Prejšnji pravilnik ni predvideval spremicanja imen svetniških skupin; da bi lahko sledili hitrim spremembam politike na državnih ravnih, pa smo se odločili, da svetniški skupinam omogočimo zamenjavo svojih imen,« je pojasnil Fabbri. Po njegovih besedah bi morale na podlagi starega pravilnika svetniške skupine obdržati isto ime ves mandat, goriški svetniški svet pa je kot prvi v deželi izglasoval spremembu, ki omogoča zamenjavo imena. Zadovoljstvo nad novim imenom je izrazil tudi predsednik pokrajine Enrico Gherghetta.

Danes odprta volična

Odločitev o spremembah imena uvaja v današnje volitve občinskih vodstev Demokratske stranke in občinskih delegatov v pokrajinsko vodstvo Demokratske stranke. Volivci se bodo na volišče lahko odpravili med 10. in 20. uro. Za izvolitev vodstev občinskih krožkov bodo volivci prejeli roza glasovnico, za izvolitev delegatov v pokrajinsko vodstvo pa modro. Da bi zagotovili zastopanost obeh spolov, bodo volivci na obeh glasovnicah lahko oddali dva glasova, in sicer enega za kandidata in enega za kandidatko. Če bo sta na glasovnici zapisani dve imeni

kandidatov istega spola, bo glasovnica razveljavljena.

Že včeraj je slovenska komponenta Demokratske stranke pozvala goriške in števerjanske volivce, da naj podprejo kandidaturo Aleša Waltritscha za vodstvo goriškega občinskega krožka. »Na pokrajinski ravni naj Goričani podprejo Oliviera Furlana in Liviano Cechet s tem, da napišejo njuni imeni in priimka na modro glasovnico,« pojasnjuje predstavniki slovenske komponente Demokratske stranke. »Števerjanska občina bo začasno združena z občino Gorica. Števerjanski volivci se bodo zato skupaj z goriškimi občani udeležili volitev v telovadnici UGG na Battistijevem trgu v Gorici, kjer bodo sodelovali pri izvolitvi vodstva goriško-števerjanskega krožka Demokratske stranke. Števerjan bo poleg tega dobil svojega predstavnika v pokrajinskom vodstvu Demokratske stranke, zaradi tega pa pozivamo vse števerjanske volivce, da podprejo domačinka Tamara Mizerit in da njeno ime napišejo na modro glasovnico. Na občinskih volitvah naj podprejo Aleša Waltritscha, s tem da napišejo njegovo ime in priimek na roza glasovnico,« poziva slovenska komponenta Demokratske stranke. Svojo podporo Waltritschu je včeraj izreklo tudi član deželnega vodstva nove politične sile David Peterin.

Danjal Radetič

GORICA - Aleš Waltritsch v Demokratski stranki

Potrebna je prevetritev

»Prizadeval si bom, da bodo v novi stranki prevladale napredne in prenovitvene težnje«

»Po doljšem pogovoru s skupino prijateljev in večtedenskem nelahkem razmišljaju sem sprelj pomembno osebno odločitev.« Tako začenja Aleš Waltritsch pojasnjevati pot, ki ga je pripeljala v Demokratsko stranko: »Politično dogajanje in Gorici, kjer so razhajanja v lev sredini močno upočasnila politično in upravno prevetritev, ki smo jo bili začeli leta 2002 z Brancatijevim upravo, so privreda do ločenih nastopov na lanskih občinskih volitvah. Sam sem si, kot mnogi drugi, prizadeval za nastop le sredine z enim samim županskim kandidatom. Razlike in veliko osebnih zamer pa tega niso dovolile. Rezultat je bil predaja mestne uprave - čeprav pojem uprava ni primeren za sedanjo sterilno in prazno Romoljivo politiko - desni sredini. Koalicija, ki je podpirala in uveljavila Andreja Bellavite, je združevala različne politične usmeritve in veliko ljudi, ki bi se prepoznali v takrat samo napovedani Demokratski stranki.«

»Lanskega 14. oktobra - nadaljuje Waltritsch - smo tudi v Gorici začutili pri mnogih ljudeh zanimanje in željo po novem političnem subjektu, ki mora, predvsem na krajevni ravni, dobiti jasnejšo in odločnejšo politično linijo. Med temi je bilo tudi veliko takih, ki so se z nastopom v širši politični sredini Foruma odločili, da prispevajo k prepotrebeni prevetrityvi politične scene z osebnim angažiranjem v novi Demokratski stranki. Z mnogimi izmed teh sem bil v stalnem soočanju in sem z njimi skušal graditi pozitiven pristop do krajevne politike. Sozvočje z delovanjem in mišljenjem le-teh je jamstvo, da

se bodo lahko tudi v Gorici razmerja spremenila. In ravno ljubzen do našega mesta, prepričanost, da lahko imamo in da moramo imeti razvojno vizijo na 360 stopinj, ki naj se uresniči v dejanh in ne samo v besedah, so botrovale odločitve, da kandidiram na občinskih primarnih volitvah Demokratske stranke v Gorici. Prepričan sem, da moramo vsi skupaj krojiti prihodnost Gorice, da moramo premoščati razhajanja in različne poglede. Pozitivne ideje in tretzno razmišljjanje so prepotrebni za vzlet novega političnega subjekta, ki bo moral postati najmočnejša stranka v mestu. V Demokratski stranki bo potreben uveljaviti čim več laičnih, reformističnih in socialističnih načel, posvetiti bo treba posebno pozornost potrebam ljudi in človeškim pravicam, potrditi pomen slovenske prisotnosti, stremeti po uravnovešenem razvoju ter združevati ljudi različnih kultur in jezikov. Sprejel sem torej izziv mnogih tovaršev in prijateljev, ki so me že več časa vabili, da bi vstopil v Demokratsko stranko. Svoje delo in izkušnje bom delil z vsemi tistimi, ki želijo, da bodo v goriški Demokratski stranki prevlade bolj napredne in prenovitvene težnje. Zato vabim vse prijatelje in somišljenike, ki se lahko volitev udeležijo, naj to danes tudi storijo. Moja odločitev ne pomeni, da zapuščam Forum, nasprotno. Prepričan sem, da bodo morale biti številne pobude skupne, saj le močno povezana opozicija lahko uveljavlja pozitivna načela in stališča. Skupaj bomo preverili vse možne poti, tudi znotraj svetniške skupine v občinskem svetu.«

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.it

Nedelja, 10. februarja 2008

9

Primorski
dnevnik

DS - Omar Greco

Stranka polaga krajevne temelje

»Na Goriškem ima Demokratska stranka pogoje, da polno zaživi. Če bomo tudi to preizkušnjo uspešno izpeljali, bomo prispevali k političnemu preporodu Goriške,« pravi pokrajinski koordinator Demokratske stranke (DS) Omar Greco ob današnjih volitvah vodstvih občinskih krožkov in delegatov v pokrajinsko skupščino, ki naj bi potem ravno njega potrdila na mesto pokrajinskega tajnika. Greco pričakuje, da bo na goriška volišča danes prišla vsaj ena tretjina udeležencev oktobrskih primarnih volitev; na pokrajinski ravni jih je bilo 7.700, v Gorici pa okrog 1.500.

»Na pot snovanja nove stranke smo stopili 14. oktobra lani, ko so tudi Goričani z dobro udeležbo na primarnih volitvah dokazali, da verjamejo v novo politično silo. Odtlej smo vse svoje moči vlagali v pripravljanje, da bo stranka utrdila svoje lokalne temelje. DS, ki je že po lastni konstituciji federalna in sloni na participaciji ljudi, se bo namreč zares in dokončno rodila, le če se bo zakoreninila v teritorij. To je namen ustanovitve občinskih krožkov. Zato je množična udeležba na današnjih volitvah pomembna,« opozarja

Greco, ki komentira tudi odločitev stranke Slovenske skupnosti (SSk), da se ne

DS - Danes Voliča po občinah

Volišča Demokratske stranke bodo danes urejena po domala vsem ozemljju goriške pokrajine, odprtia pa bodo med 10. in 20. uro. Volitev se lahko udeležijo volivci, ki so sodelovali na primarnih volitvah 14. oktobra lani, obenem pa tudi tisti, ki se bodo danes med 9.30 in 10. uro pri predsedniku voliča vpisali v volilne sezname Demokratske stranke. V manjših občinah, med katere imata tudi Doberdob in Sovodnje, bo vpis v sezname možen ves dan. Kdor namerava vstopiti v novo stranko kot njen efektivni član, lahko kandidira v katerem koli krožku, ne glede na bivališče. Dovolj je, da odda svoj glas na istem voliču in da se ne udeleži volitev na ostalih voličih ne kot kandidat in niti ne kot volivec. Volivci se bodo moralni predstaviti na voliču med urnikom odprtja z osebnim dokumentom in bodo moralni prispevati v sklad za kritje stroškov dva evra ali več.

V Koprivnem bo voliče v večnamenski dvorani županstva, v Krminu v občinski dvorani na trgu XXIV Maggio, in Doberdobu v občinski sejni dvorani, v Fari v občinski telovadnici, v Fogliani-Redipupilli v občinski knjižnici, v Gradišču v dvorani Bergamas, v Gradežu v avditoriju Marin, v Tržiču v bivši knjižnici v ulici San Ambrogio, v Ronkah vili Vicentini Miniussi, v Romansu v občinski knjižnici, v Zagruju na županstvu, v Škocjanu v večnamenskem središču v ulici Trieste, v San Pieru v občinski knjižnici, v Sovodnjah v občinski sejni dvorani, v Turjaku v večnamenskem središču na trgu Libertà, v Štarancanu v dvorani Del Bianco, v Vilešpu na občinski dvorani v ulici Roma. V Gorici bo voliče urejeno v dvorani telovadnice UGG na trgu Battisti, kamor bodo prišli oddati svoj glas tudi volivci iz Števerjana, v kolikor bosta občini izrazili en sam, skupen krožek.

OMAR GRECO

BUMBACA

bo aktivno vključila v volitve lokalnih organov DS. Člani goriškega pokrajinskega vodstva SSK so pred dnevi izjavili, da pozorni spremljajo proces nastajanja DS, da pa bodo svoj politični doprinosi dalni na podlagi okvirnih dogovorov; izrazili so tudi pričakovanje, da se bo našlo na deželni ravni soglasje o federalni povezavi med SSK in DS ter da bo steklo sodelovanje z njenimi krajevnimi krožki. »SSK mora še dokončno rešiti vozel svojega približevanja DS, potem ko je izbrala samostojni nastop na deželnih volitvah. Odločila je, da ne bo vstopila v DS in da se ne bo razpustila, je pa pravljena povezati se z DS na osnovi dogovora. Takšne odločitve se sprejemajo na deželni ravni, zato SSK čaka na deželni dogovor,« pravi Greco in dodaja, da je s stalnimi SSK povezana tudi odločitev, da bo DS izrazila en sam krožek za Gorico in Števerjan. »Med občinama Gorica in Števerjan je ozemeljska kontinuiteta, zato je ustanovitev skupnega krožka teritorialno utemeljena. Je pa tudi res, da zaradi odločitve SSK delež briških volivcev se danes morata ne bo udeležiti volitev,« trdi Greco, ki pozitivno ocenjuje dejstvo, da so vse duše goriške DS dosegle dogovor o skupnem in enotnem kandidatu za občinskega tajnika; to je Giuseppe Cingolani. »Opravljen je bilo dobro delo in ni prišlo do obračunavanja,« izid mestoma napornega dogovarjanja komentira Greco in napoveduje, da bo takoj po ustanovitvi občinskih krožkov stekel postopek za sestavo svetniške skupine DS v goriškem občinskem svetu: »V ta namen bodo moralni načelniki različnih svetniških skupin opraviti resno politično analizo, kar doslej še ni bilo narejeno, in omogočiti takošnjo ustanovitev goriške občinske svetniške skupine.«

ACROSS THE BORDER
KONCERT ZA VALENTINOVO

RIKKE LUNDORFF BAND (Danska)

V četrtek, 14. februarja 2008, ob 20.30
Kulturni dom v Gorici (ul. I. Brass, 20)

Info in predprodaja: Kulturni dom Gorica (tel. 0481 33288)

GORICA-DOBERDOB - Vpisi v vrtce in osnovne šole potrjujejo pozitivni trend

Otroški vrtec v ulici Brolo potrebuje četrto sekcijo

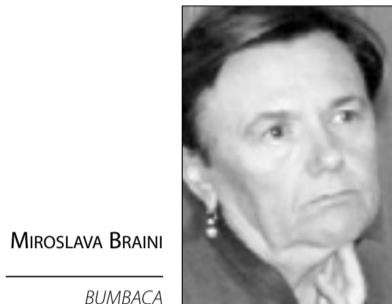
Nove razrede bodo odprli v šoli na Vrhu in v Romjanu - V Gorici narašča število šolarjev iz Slovenije

Slovenski vrtec v ulici Brolo v Gorici bo s prihodnjim šolskim letom po vsej verjetnosti dobil še četrto sekcijo. Podatki o predvpisih namreč kažejo, da bo v šolskem letu 2008-2009 obiskovalo vrtec ob šoli Oton Župančič kar 37 novih otrok. Z novim prilivom bo vrtec štel 102 otroka, medtem ko jih je v tekočem šolskem letu 81. Pozitivni pa niso le podatki vrtca v ulici Brolo, marveč celotna slika slovenskih vrtcev in osnovnih šol na Goriškem. Prvi razredi bodo sicer na splošno nekoliko manj številni kot letošnji (rahal padec gre pripisati nižjemu številu rojstev), celotna populacija pa bo kljub temu prešla z 975 na 1.018 otrok.

Največji vzpon je didaktično ravnateljstvo v ulici Brolo zabeležilo ravno v goriškem vrtcu, kjer bodo imeli 21 otrok več kot v tekočem šolskem letu. »Zato bomo vložili prošnjo za odprtje četrte sekcije. V sedanjih razmerah nam primanjkuje dodaten razred, ki pa bi ga lahko pridobili s preureditvijo verande. O tej možnosti sem se že pogovorila z goriško občinsko odbornico Silvano Romano, ki se bo zavzela za rešitev problema,« je povedala ravnateljica Miroslava Braini. Ob vrtcu v ulici Brolo bodo v novem šolskem letu imeli više število otrok tudi vrtci v ulici Max Fabiani, v Štandrežu in v Števerjanu. V Pevmi bodo ohranili letošnje število malčkov, vrtec v Krminu pa bo štel le otroka manj.

Med vsemi slovenskimi vrtci na Goriškem ohranja najviše število vpisanih vrtcev v Romjanu. V prihodnjem šolskem letu bo sicer vrtec obiskovalo pet otrok manj kot danes, ravnateljstvo pa bo s 106 otroki lahko mirno obdržalo štiri sekcije. Tudi v ostalih vrtcih Večstopenjske šole Doberdob bo od septembra nekaj otrok manj kot v tem šolskem letu, pojavi pa je povezan s »fiziološkim osipom« zaradi nižjega števila rojstev.

V osnovnih šolah doberdobskega ravnateljstva pa se bo skupno število učencev od septembra dalje više od sedanjega. Trenutno obiskuje šolo v Romjanu, na Vrhu, v Sovodnjah in v Doberdobu 242 učencev, v prihodnjem šolskem letu pa jih bo 265. »Odprli bomo dva dodatna razreda, enega na Vrhu in enega v Romjanu,« je povedala ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob Sonja Klanjšček in pojasnila: »Na Vrhu, kjer imamo sedaj en sam razred s kombiniranim poukom, bomo namreč po zaslugu sedmih vpisov v prvi razred lahko odprli še eno večrazrednico. V poslopu v ulici Capitello v Romjanu pa bomo v prihodnjem šolskem letu ponovno imeli dva prva razreda. Skupno z dvema drugima razredoma ter tretjim, četrtim in petim letnim bomo torej šteli sedem razredov. Kot

MIROSLAVA BRAINI
BUMBACA

SONJA KLANJŠČEK
BUMBACA

sмо napovedali, se bo ponovno pojavit problem prostorske stiske, o katerem smo že obvestili občino Ronke. Kmalu se bomo z upravitelji sestali, da poščemo rešitev.«

Število razredov na osnovnih šolah didaktičnega ravnateljstva v ulici Brolo se s prihodnjim letom ne bo spremenilo. Šola Oton Župančič bo ohranila šest razredov (letošnji drugi razred ima namreč dve parallelki), ostale šole goriškega ravnateljstva pa pet. Čeprav letos in lani število vpisov v prvi razred šole Župančič ni zadostovalo za odprtje dveh parallelk, si ravnateljstvo še naprej prizadeva, da bi občina dokončala spodnji del šolskega poslopja, ki ostaja neizkorščen.

Dokaj visoko je letos število učencev zadnjih letnikov vrtcev didaktičnega ravnateljstva v ulici Brolo, ki se ne bodo vpisali na slovensko osnovno šolo. Le-teh bo letos 19 (približno 27 odstotkov), med katerimi so tudi slovenski državljanji, ki bodo šolsko pot nadaljevali v Sloveniji. Iz vrtcev Večstopenjske šole Doberdob pa bo prihodnje leto prešlo na italijanske osnovne šole 11 otrok (približno 15 odstotkov). »Število slovenskih državljanov se iz leta v leto viša. Prihodnje leto jih bomo v vrtcu v ulici Brolo imeli vsaj osem. Po eni strani je to pozitivna novost, po drugi strani pa odpira nove problematike. Če bo število slovenskih otrok na naših vrtcih še naprej naraščalo, bomo morali morda nekatere zavrniti. V primeru, da bi število otrok iz italijanske strani meje ne zadostovalo za hraničev dolochenega števila sekcij, ne bi mogli zahtevati odprtja parallelk samo zaradi vpisov tujih državljanov,« je zaključila Brainijeva. (Ale)

Osnovne šole - Didaktično ravnateljstvo v ulici Brolo - Gorica

	Šolsko leto 2008-2009		Šolsko leto 2007-2008	
	1. razred	Skupno	1. razred	Skupno
Oton Župančič - Gorica	17	103	26	106
Fran Erjavec - Štandrež	13	78	18	81
Josip Abram - Pevma	12	44	10	41
Alojz Gradnik - Števerjan	4	26	4	27
Ludvik Zorzut - Plešivo	5	25	4	27
Skupno	51	276	62	282

Večstopenjska šola Doberdob

	Šolsko leto 2008-2009		Šolsko leto 2007-2008	
	1. razred	Skupno	1. razred	Skupno
Prežihov Voranc - Doberdob	16	80	19	82
Peter Butkovič Domen - Sovodnje	11	47	7	44
Vrh sv. Mihaela	7	15	2	9
Romjan	30	123	31	107
Skupno	64	265	59	242

Vrtci - Didaktično ravnateljstvo v ulici Brolo - Gorica

(*)	Šolsko leto 2008-2009		Šolsko leto 2007-2008	
	1.letnik	Skupno	1.letnik	Skupno
Ulica Brolo - Gorica	4	33	102	31
Ulica Fabiani - Gorica	3	14	56	18
Štandrež	1	16	50	21
Pevma	4	9	26	12
Števerjan	/	11	23	7
Krmin	/	10	24	8
Skupno	12	93	281	97

Večstopenjska šola Doberdob

(*)	Šolsko leto 2008-2009		Šolsko leto 2007-2008	
	1.letnik	Skupno	1.letnik	Skupno
Doberdob	/	12	43	19
Sovodnje	1	10	28	8
Rupa	1	5	19	7
Romjan	2	32	106	36
Skupno	4	59	196	70

(*) Predčasno vpisani otroci, rojeni do konca januarja 2006, ki čakajo na sprejetje v vrtec.

SOVODNJE - Dijaki višešolskega zavoda Žiga Zois obiskali občino

Spoznali delovanje uprave

Zupan Petjan in odbornik Tomšič sta jih pospremila po uradih ter jim razkazala urbanistične in regulacijske načrte

Dijaki z županom med ogledovanjem načrtov
FOTO S.T.

Dijaki tretjega in petega razreda trgovsko-tehničnega zavoda Žiga Zois iz Gorice so v petek obiskali sovodenjsko občino. Sprejela sta jih župan Igor Petjan in odbornik Slavko Tomšič. Petjan jim je orisal pomen in vlogo občine na našem teritoriju, predstavil glavne občinske urade ter navedel naloge in obveznosti občinskega odbora, občinskega sveta, župana, podžupana, tajnika ter prevajalca. Po izčrpnom prikazu si je skupina ogledala urbanistične in regulacijske načrte ter se seznanila z mejami sovodenjske občine. Dijaki so lahko ugotovljali, katera območja so zazidljiva, katera niso, kje so kmečka področja, travniki, obrtni, komercialne, industrijske in turistične cone ter zemljišča za storitve. Nato so obiskali vsak urad posebej. Dolores Peteani iz matičnega urada jim je pojasnila postopke vodenja matičnih knjig in evidentiranja občanov. Pozornost dijakov so še posebej pritegnili najave porok in vpisovanje rojstev. Ogledali so si tajništvo, županovo pisarno, tehnični urad in urad za knjigovodstvo. Občinska uslužbenka Susanna Cerne je obiskovalcem prikazala in obrazložila razne mesečne in letne dohodke ter stroške, ki bremenijo občino.

Obisk na občini je bil za dijake zanimiv, bil pa je predvsem koristen, saj bodo zaživeli kot polnopravni člani družbe, le če bodo poglobljeno seznanjeni z lastnim okoljem in tudi z ustanovami, ki ga upravljajo.

Nabirka za malega Jafarja

Vodstvo tovarne Ansaldo, delavci in sindikalni predstavniki so sprožili nabirkovo denaro, s katero želijo rešiti življenje štirljetnemu Jafarju Mudafaru Wasiju. Deček, ki je doma v Iraku, namreč tega življenja zaradi raka na mehurju. V njegovih domovini ni bolnišnice, kjer bi ga lahko operirali, zato je Jafarjev stric, ki je zaposlen pri tržiški tovarni Ansaldo, zapisil kolege za pomoč. Sodelavci, sindikalni predstavniki in vodstvo podjetja si sedaj prizadevajo, da s solidarnostno akcijo zagotovijo dečku denar za letalsko vozovnico in omogočijo operacijo; prispevke zbirajo na tekočem računu št. IT-64-Y-12400-000087203279.

Pravica do imena in priimka

Slovenska kulturno gospodarska zveza v sodelovanju s slovensko knjižnico Damir Feigel prireja goriško predstavitev priročnika za uveljavljanje izvorne oblike imena in priimka. Knjižnica v naslovom Pravica do imena in priimka bo predstavili v četrtek, 14. februarja, ob 18. uri v čitalnici Feiglove knjižnice, v prostorih KB Centra na Verdijevem korzu v Gorici.

Nesreča v predoru Panovec

V soboto zjutraj se je v predoru Panovec zgodila nesreča, v kateri je bil 20-letni italijanski državljan lažje poškodovan. Mladenci se je z avtomobilom iz Nove Gorice prehitro pripeljal do predora. V desnem ovinku ga je zaneslo na levo stran vozišča, kjer je trčil ob dve vozilu, ki sta pripeljala nasproti. Povzročitelj nesreče se je ob trku lažje poškodoval. Novogoriški predor je bil zaprt dve ure. Policisti so 20-letniku odredili preizkus alkoholiziranosti, ki je pokazal kar 0,51 mg alkohola v litru izdihanega zraka. Mladenci se bo zato zagovarjal na sodišču. (nn)

Romoli pri Frattiniju

Jutri in v torek se bosta župan Ettore Romoli in vodja tiskovnega urada goriške občinske uprave Stefano Cosma mudila v Bruslju. Obiskala bosta sedež občinskega državnika, kjer bosta preverila možnost, da se tam predstavijo odmevnje goriške pobude, kot je poučna prireditev Okusi na meji. V torek se bosta občinska predstavnika sestala s podpredsednikom evropske komisije Francem Frattinijem, s katerim se bosta menila o pridobitvi evropskih prispevkov za razvoj Gorice, na primer za področje univerze.

Dan spomina na žrtve vojeb

DOBERDOB - Podpredsednik državnega zbora RS Klavora gost občinske uprave

Bojem na kraški planoti je posvetil svojo četrto knjigo

V njej je prisotna ostra kritika vojnam, ki za sabo puščajo mrtve, ranjence in ruševine

Z leve Paolo Vizintin, Vasja Klavora in Jože Šušmelj; udeleženci večera (spodaj)

BUMBACA

Doberdob je naslov četrte knjige, ki jo je Vasja Klavora, podpredsednik slovenskega državnega zbora, zdravnik in velik ljubitelj zgodovine, posvetil prvi svetovni vojni. V njej je prikazal kravne boje v južnem delu Soške fronte, prvič pa jo je predstavil javnosti v petek v Doberdobu, to se pravi v kraju, ki mu je knjiga v bistvu posvečena.

Številne domačine in ljubitelje zgodovine je na petkovi predstaviti na sedežu društva Jezero pozdravil doberdobski župan Paolo Vizintin, nato pa je ob prisotnosti slovenskega generalnega konzula v Trstu Jožeta Šušmelja in občinske odbornice Ester Ferletič predal besedo Klavori, ki je spregovoril o nastanku knjige in sploh o bojih na kraški planoti. Avtor je v knjigi podal drugačen pogled na prvo svetovno vojno; svojo pozornost je osredotočil na tegobe vojakov, ki so bili prisiljeni v boj, saj so jima drugače sodili na vojaških sodiščih zaradi dezterterstva. Po besedah Klavorje vojaki niso verjeli v visoke ideale, ki jih je širila vojaška propaganda, njihova največja skrb je bila v resnici preživeti in se vrniti domov. V knjigi je ob tem opozoril ne le na visoko število mrtvih, pač pa tudi na tisoče ranjencev in psihično prizadetih vojakov, ki so posledice vojne občutili celo življenje in o katerih se malo govori. Avtorjev pogled na vojne dogodke je bil pri tem nepristranski, saj se je Klavora postavil v kožo Italijanov, Slovencev, Madžarov in sploh vseh vojakov avstroogrške vojne, ki so se borili na kraški planoti. Knjiga ima seveda pomemben dokumentarni pomen, v njej pa je prisotna tudi ostra kritika vojnam, ki za sabo puščajo mrtve, ranjene in ruševine.

Na predstavitev, ki jo je priredila doberdobska občinska uprava, je bilo prisotno številno občinstvo, ki je avtorju postavilo več vprašanj o prvi svetovni vojni, bojih na doberdobskem Krasu in tudi o nepristransosti zgodovinarjev. Klavora je med drugim povedal, da je strast do zgodovine prevzel od očeta, ki mu je v mladih letih veliko pripovedoval o teh tematikah. Posebno so ga navduševali boji na Krasu, kjer so vojaki jarke kopali v skali, kjer je venomer primanjkovalo pitne vode in kjer je bilo za osvojitev par metrov sovražnikovega ozemlja potrebnih na tisoče mrtvih.

DIJAŠKI DOM Prešernova nekoliko drugače

Mala Prešernova proslava Dijaškega doma Simon Gregorčič iz Gorice bo letos potekala nekoliko drugače. Goyenci totakrat ne bodo praznovali dneva slovenske kulture z običajnim nastopom, pač pa bodo udobno sedeli na sedežih velike dvorane goriškega Kulturnega doma, od koder bodo prisluhnili mladinskemu simfoničnemu orkestru iz Novega mesta. Srečanje z glasbo bo potekalo v petek, 15. februarja, začelo pa se bo ob 18. uri.

»Malo Prešernovo proslavo prirejamo že deset let, namesto običajnega nastopa pa smo si tokrat zamislili drugačno formulo,« je povedala ravnateljica Dijaškega doma Kristina Knez in pojasnila: »Naši otroci nimajo vsak dan priložnosti, da prisluhnejo pravemu koncertu, zato smo s pomočjo društva za razvoj prostovoljnega dela iz Novega mesta povabili v Gorico mladinski simfonični orkester tamkajšnje glasbene šole. S tem želimo pokazati otrokom, da se kultura ne izraža le z besedami, pač pa da so njene poti zelo različne.« Knezova je poudarila, da je koncert namenjen tudi staršem gojencev, tako Slovencem kot Italijanom. »V glasbi ni jezikovnih ovir, zato bo petkov koncert dobra priložnost, da starši in otroci skupaj praznujejo in uživajo kulturni praznik,« je povedala Kristina Knez.

Zasedbo, ki jo vodi Sandi Francko, sestavlja 80 mladih izvajalcev, sedanjih in bivših učencev glasbene šole. Koncert bo sestavljen iz treh delov. Prvi bo namenjen klasični glasbi, v drugem bo publika prisluhnila instrumentom in dvema solistoma, tretji del pa bo posvečen narodno zavabni glasbi. Proslava bo v petek, 15. februarja, ob 18. uri. Dijaški dom prireja pobudo v sodelovanju z ludoteko Pikanogavička, Kulturnim domom, športnim združenjem Dom in Zvezdo slovenskih kulturnih društev. Ob gojencih in starših je na koncert vabljenata najširša javnost. (Ale)

ELEKTROVOD »Občina Sovodnje naj skliče posvet«

Na načrt elektrovooda, ki ga v sodelovanju s partnerji snuje goriška družba KB 1909, se je kritično odzval občinski svetnik v Sovodnjah Julijan Čavdek, ki govoril v imenu krajevne sekcije Slovenske skupnosti. Podzemni elektrovod naj bi speljal od Vrtojbe do Redipulje in bi prečkal vas Sovodnje po glavni, Prvomajski ulici. »Zaskrbljen sem za poseg, ki bo nedvomno vplival na okolje v tem delu sovodenjske občine,« pravi Čavdek in svoje stališče tako pojasnjuje: »Sovodnje imajo že nekaj skrajno negativnih izkušenj glede tovrstnih posegov. Prva tak načrta izkušnja zadela goriški uppeljevalnik, ki je bil zgrajen pred slabimi 40 leti, od katerih je vsaj 30 let deloval brez filterov. Z izredno velikimi težavami so Sovodenjci uveljavili svojo pravico do zdravja, še danes pa nimajo zagotovil, da je zgodba končana. Drug primer so Malnišče, kjer že enajsto leto leži ogromen kup odpadkov, za katerega je bilo obljubljeno, da ga bodo v kratkem odpeljali drugam, a je še vedno na svojem mestu. Ni pa znano, kako onesnažuje zemljo in bližnjo Vipavo.«

»Elektrovod povzroča elektromagnetno sevanja. To je dejstvo,« je prepričan Čavdek: »Mislim, da ni prav trditi, da se sevanja pod dovoljeno mero, kajti to ne odgovarja povsem resnici. Da bi lahko trdili, da ni nevarnosti, bi bilo treba preveriti, kakšno je splošno sevanje elektromagnetskih polj - antene in električne linije itd., ki jih v Sovodnjah ni malo. Sevanje elektrovooda se bo k temu dodalo. Elektrovod bi moral biti - po sedanjem načrtu - speljan skozi naselje, kjer ljudje živijo, kjer se ne veliko premikajo in bi zato bili več časa izpostavljeni sevanju. V neposredni bližini je tudi vrtec,« opozarja občinski svetnik in navaja: »Pred nekaj meseci sem na sovodenjskega župana in občinsko upravo naslovil interpelacijo, v kateri sem spraševal po stališču občine do problema. Do danes mi ni bilo še odgovorjeno, kljub temu da so se nekatere občine že izrekle proti elektrovoodu. V svoji interpelaciji sem tudi predlagal, naj sovodenjska uprava jasno in javno sezna prebivalce Sovodenj s podrobnostmi načrta, saj se dotika njihovih interesov, v prvi vrsti seveda zdravja, pa tudi vrednosti neprimočin, ki bi se lahko zaradi elektrovooda spremeni. Predlagal sem javni posvet, na katerem bodo občani informirani o načrtu in bodo lahko izrazili svoje mnenje. Tudi na ta predlog nisem prejel odgovora. Zaključil bi s prepričanjem, da si ne smemo privoščiti nobenih dvomov o učinkih elektrovooda, saj gre za zdravje ljudi. Zato predlagam sovodenjski upravi, naj se izreče za alternativno traso, ki ne bi šla skozi glavno vaško ulico.«

SAN CANZIAN - Nesreča

Trije ranjeni, motorist najhuje

Tri poškodovane osebe, med katerimi je motorist v življenjski nevarnosti. To je obračun prometne nesreče, ki se je včeraj popoldne zgodila na pokrajinski cesti št. 20, v občini San Canzian d'Isanzo. Do silovitega trčenja je prišlo na križišču med pokrajinsko cesto in ulico Marcorina. Vanj je bilo vpleteno dostavno vozilo, s katerim sta se peljala 19-letni S.D., lastnik vozila in morebitni šofer, in 19-letni D.G.; oba so sprejeli na zdravljenje v tržiško bolnišnico zaradi poškodb na rokah, obrazu in prsih, vendar njuno stanje ni zaskrbljujoče. Hujše so poškodbe, ki jih je utрpel motociklist, 36-letni D.B., ki so ga s helikopterjem odpeljali v videmsko bolnišnico. Sprejeli so ga s pridržano prognozo.

Dinamiko nesreče preiskuje prometna policija iz Tržiča. Po prvih ugotovitvah je okrog 16.30 dostavno vozilo na križišču zavilo na levo, v ulico Marcorina, natanko v trenutku, ko je z neprilagojeno hitrostjo privozil motociklist, ki se je peljal v smeri Pierisa. Trčenje je bilo silovito. V njem se je vozilo prevrnilo na levi bok in pristalo v obcestni ograji, kar je prepričilo, da bi zgrmelo v jarek. Voznik in potnik sta iz njega sama izstopila, medtem ko je motociklist ležal sredi ceste. Alarm je sprožil domačin, ki živi približno petdeset metrov od prizorišča nesreče. Na kraj je prišlo osebje službe prve pomoči s tremi rešilnimi vozili in se je posvetilo ranjencem, predvsem težko poškodovanemu motociklistu, in tržiški gasilci, ki so očistili cestišče.

ŠTEVERJAN - Kulturni praznik s harmonikarjem Denisem Novatom

Predstavil in zaigral

O publikaciji Z nasmehom po notah srca je spregovorila tudi njena urednica Loredana Gec

S petkove predstavitev Novatove knjige

BUMBACA

GRADEŽ - V noči med četrtkom in petkom krvav zločin v kraju Isola della Schiusa

Aretirali srbskega državljana zaradi umora 60-letnega Felluge

Motiv še nejasen, osumljenec pa zavrača obtožbe - Umorjenega natakarja našla bivša žena

Karabinjerji iz Tržiča so včeraj zjutraj aretirali osumljencev umora Itala Felluge, 60-letnega natakarja in kuhanj, ki so ga v petek zvečer našli mrtvega v njegovem stanovanju v kraju Isola della Schiusa v Gradežu. Karabinjerji sumijo, da je moškega ubil 44-letni srbski državljan z bivališčem v Trstu Milovan Lazarevič, ki pa zatrjuje svojo nedolžnost.

Po prvih ugotovitvah sodnih zdravnikov je Felluga umrl med četrtkom in petkom okrog enih ponoči. Morilec ga je petkrat zabodel z dolgim kuhanjskim nožem, in sicer dvakrat v hrbot, enkrat v grlo in enkrat v prsi. Nož je morilec odvrnil v zabojniški za odpadke v bližini stanovanja svoje žrteve, kjer so ga preiskovalci našli v petek zvečer, zavitega v plastično ovojnico. Alarm je sprožila bivša žena umorjenega Felluge, Natalija Lauto, ki je v petek okrog 15.30 odšla k bivsemu soprogu na obisk. Ko je 57-letna domaćinka vstopila v stanovanje, se je znašla pred srečljivim prizorom: Felluga je ležal v krvi sredi dnevne sobe, saj je umrl zaradi iz-

krvavitve. Karabinjerji iz Tržiča, Gradeža in Gorice, ki preiskujejo zločin, so na osnovi prvih ugotovitev izključili, da je do umora prišlo zaradi ropa. Na podlagi seznama telefonskih kljucov in priznanj - Felluga je namreč imel veliko znancev - so preiskovalci odkrili, da je bil v četrtek zvečer v družbi mlajšega moškega. Indici so jih usmerili k Lazareviču, ki so ga agenti izsledili okrog treh ponoči. 44-letnega srbskega državljanina so prijeli na tržaški avtobusni postaji, kjer se je po mnenju karabinjerjev nameraval vkrcati na prvi avtobus in zbežati čez mejo. Osumljencu so odpeljali v goriški zapor v ulici Barzelli, kjer ostaja na razpolago preiskovalcem, ki jih koordinira namestnik javnega tožilca Marco Panzeri; ponovno ga bodo zaslišali že danes ali jutri.

Motiva za umor preiskovalci niso še pojasnili; med včerajšnjimi novinarsko konferenco, na kateri so napovedali prijetje osumljencev, so zanikali, da gre za zločin z ljubezenskim ozadjem, niso pa pojasni-

Italo Felluga
(zgoraj)
in odnašanje
trupla (desno)

ALTRAN

li, kaj je sprožilo morilcevo roko. Karabinjerji so vsekakor ugotovili, da sta se Felluga in Lazarevič že večkrat srečala. Po priznavanjih se je 44-letni Sirk pripeljal s Fellugom iz Trsta v Gradež, zato da bi skupaj preživel večer. Čeprav Lazarevič trdi, da ni umoril 60-letnega Gradežana, so preiskovalci zbrali pomembne dokaze proti njemu. Ob nožu so v zabojniški za odpadke v bližini ulice Arte, kjer je Felluga živel, našli tudi s krovjo pomazana Lazarevičeva oblačila in ključe stanovanja. Nekateri Lazarevičevi so sodržavljani, ki so z njim delili stanovanje v ulici San Giacomo v Trstu, so potrdili, da so najdena oblačila njegova. Kapetan tržiških karabinjerjev Helios Scarpa in poročnik Antonio Di Paolo sta včeraj tudi povedala, da preverjajo morebitno odgovornost nekaterih srbskih državljanov, pri katerih naj bi se osumljenec skrival takoj po zločinu.

Ob bivši ženi, s katero je ohranil dober odnos, zapušča Felluga sina Andreja, ki je občinski svetnik stranke Forza Italia, in hčer, ki upravlja javni lokal v Vidmu.

GORICA - Devetak in Sirk v klepetalnici Goriškega loka o učinkih padca meje v gostinskom sektorju

Če so doslej hodili, morajo sedaj teči

Brda in Kras imata izreden turističen potencial, ki sloni na povezovanju obeh strani nekdanje meje - Birokracija predstavlja oviro, človeški kapital pa je neprecenljiv

Zaradi res dobro obiskanega večera lahko trdimo, da so prireditelji Goriškega loka zadeli v polno. Petkova klepetalnica je bila posvečena gostinstvu in turizmu, zanimivi in vabljeni temi, k čemur sta veliko prispevala tudi gosti, Joško Sirk in Avguštin Devetak. Udeležba v dvorani KB Centra je bila tokrat tolitska, da so morali dodajati stole. Klepetalnico je z izvajalnim pristopom in poglobljenimi vprašanji vodil Aleš Waltritsch, ki je večer uvedel v ugotovitvijo, da na praznik slovenske kulture lahko danes ponosno govorimo tudi o kulturni vlogi kulinarike, ki je od vedno del našega bogastva in izraz našega prostora.

»Če smo do danes včasih hitro hodili, bomo morali sedaj stalno tekati.« S takšno učinkovito, a hrkrati neizprosno podobo je Joško Sirk opisal spremembe na turističnem področju, ki jih prinaša padec meje. Oba govornika sta potrdila, da odprava mejnih pregrad združuje ter da prima naša v glavnem pozitivne učinke in izvize. Izkoristiti jih bo treba za povezovanje ozemlja in za izpopolnjevanje, saj v nasprotju primeru eni in drugi tvegamo, da bomo podlegli tokovom novega časa. Avguštin Devetak je poudaril, da premore Kras tudi zgodovinsko bogastvo. Predvsem promocija pomnikov prve svetovne vojne, skupaj z naravnim okoljem seveda, predstavlja pravi vzvod za turistični dvig sicer zapostavljenega področja. Turist, ki je podkovan s kulinarično kulturo, sprašuje po odkrivanju krajinskih dobrot in po spoznavanju majhnih, a zelo kakovostnih lokalnih pridelovalcev. Le-teh je vedno več, česar se tako na Vrhu kot v Subidi, kjer imata Devetak in Sirk svoje uspešni domačiji, zelo dobro zavedajo.

V zadnjih letih se je uveljavila pobuda Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Okusi Krasa, ki v svoje obzorce zaobjema tudi pridelovalcev in kuharje včasne meje. Danes bi kazalo odmeriti dodatnega prostora tudi ponudbi višje stopnje, ki je na Krasu prisotna, smo slišali na petkovem večeru. Brda pa se morajo za lastno razpoznavnost zahvaliti predvsem vinu, saj je podobnih grščevnatih področij drugače na svetu veliko. Skupni nastop Bricev je morda lažji, saj imajo gostinci in vinogradniki večkrat sorodne potrebe in cilje. S tem v zvezi je Sirk izpostavil zelo naporen dialog s krajevnimi upravami in javnimi ustanovami. Pri institucijah sicer naletijo na posluh, odzivi pa so prepočasni, zato ne pride do izraza potencial, ki ga turistično narančani gospodarstveniki imajo za celotno območje. Ovoiro predstavlja birokracia; kot primer je Sirk navedel mešani, javno-zasebeni in konzorcij Collio, ki na papirju predstavil

Z leve Sirk,
Waltritsch in
Devetak
v klepetalnici
Goriškega loka

BUMBACA

lja fenomenalen vzvod za razvoj Brd, njegovi načrti in dobri nameni pa se izjavljajo zaradi navidez nepremostljivih birokratskih ovir. Gostinci in turistični delavci pa ne smejijo živeti v romantiki. Izkari morajo vsako pot, da primerno uveljavijo in zaščitijo, kar je dobrega. In tega je v naših krajinah precej. Vloga politike je, da se tega zaveda in da primerno ukrene.

Gosta sta se nato podvrgla vprašanjem občinstva. Tako Devetak kot Sirk sta soglašala, da bi lahko Kraška gorska skupnost odigrala pomembno vlogo, vendar pod pogojem, da bi bila gonilna sila za teritorij in ne bi večino napora vlagala v ohranjanje strukture. Konkurenca je seveda dobrodošla in se je ne smemo batiti; nasprotojno, če je zdrava, nas lahko sili k boljšim dosežkom. Tudi slovenstvo je danes pozitivna vrednota in v turističnem pogledu dodatna vrednost, vendar ne smemo zapreti se vase v imenu čistega slovenstva. Sirk je še poudaril, da se je treba na skupnem teritoriju povezovati, kar je obojestranski interes. Ob koncu je Waltritsch pozval k besedi še bivšega direktorja slovenskega dnevnika Finance Jurija Giacomellija, ki je sedel med publiko. O Sirku in Devetaku je povedal, da sta izrazita interpretata tukajnjega teritorija, zato morata nadaljevati na poti konfrontacije s kolegi na slovenski strani meje, saj je izmenjava izkušenj izredno dragocena. Na tem ozemlju pa ima neprecenljivo vrednost človeški kapital, ki ga ne bo noben denar nadomestil.

GORICA - Pravljica v Feiglove knjižnici

Po volku na vrsti kralj

Prejšnjo pravljijo urico oblikovali Teja Pahor in Slavica Radinia, jutri bo med otroke prišla Katja Tommasi

Urica s študentkama Ljubljanske univerze

Z zgodbo o kralju in njegovih 33 zlatih gumbih bo Katja Tommasi ponovno popeljala otroke v čarobni svet pravljic Feiglove knjižnice. Tokratna pravljarka, sicer mama trih otrok, ki si vsak večer zaželijo novih zgodbic, bo jutri ob 18. uri v mladinskem sobi KB Centra pričevovala pravljico italijanskega avtorja Claudia Imprudenteja, ki sta jo leta 2003 prevedla za Mohorjevo družbo iz Celja Tone Pavček in Valentina Pario.

Če bo protagonist jutrišnje pravljice urico kralj, je bil protagonist zadnjega srečanja z domišljijo v Feiglove knjižnici volk. Študentki Ljubljanske univerze Teja Pahor in Slavica Radinia sta namreč z malčki pokukali v različne knjige in pomagali izgubljenemu volku, da je našel svojo pravljico. Otroke sta tudi spodbudili, naj narišejo volka in na vedejo še ostale zgodbe, v katerih nastopa dobri ali hudobni volk. Na mizi sta pravljarki pripravili tudi visok kup knjig z »volčjo« vsebino, ki so jih otroci urno vzeli v roke.

SOVODNJE - Danes sprevod s pustnimi navdušenci iz vse goriške pokrajine, s Tržaškega in iz Slovenije

Vrhunec sovodenjskega pusta z enotedenskim zamikom

Start ob 14. uri - Prvomajsko ulico bodo zaprli prometu že ob 13. uri, parkirišče na travniku ob pokopališču

Pustovanje društva Karnival bo danes doseglo svoj vrhunec z 11. sprevodom po sovodenjskih ulicah, ki so ga prejšnjo nedeljo odpovedali zaradi deževnega vremena. Prireditelji opozarjajo, da bo današnja pustna prireditev potekala po scenariju, ki je bil predviden za prejšnjo nedeljo. Že najavljenim pustnim navdušencem so se vsekakor pridružili še en voz in dve skupini, tako da bo prireditve še bolj množična. Pustarji, ki bodo v Sovodnje prišli iz vse goriške pokrajine, s Tržaškega in iz Slovenije, se bodo zbrali ob 13. uri pri sovodenjski lekarni, od koder se bodo ob 14. uri odpravili po Prvomajski ulici proti občinski telovadnici in kulturnemu domu. Tu bo pod ogrevanim šotorom ob zaključku sprevoda nagrajevanje, zatem pa še tradicionalni pustni praznik, med katerim bo za veselo vzdružje skrbela glasbena skupina The Maff Show, ki je že prejšnjo nedeljo zabavale pustarje, zbrane v Sovodnjah. Seveda danes v Sovodnjah ne bo manjkalo niti pijace ter specialitet na žaru, s katerimi se bodo pustarji lahko odzjevali in okrepčali.

Zaradi sprevoda bo danes Prvomajska ulica zaprta prometu ob 13. ure do 16.30 oziroma do zaključka prireditve. V tem času bo na Štradalti promet potekal enosmerno od Sovodenj do križišča z občinsko cesto proti Peči, parkirišče pa bo urejeno na travniku ob pokopališču. Prireditelji računajo na odgovorno ravnanje in disciplinirano vedenje avtomobilistov, da bo težav čim manj.

SOVODNJE - Visoka udeležba

Devet vozov in enajst skupin

Današnjega sprevoda v Sovodnjah se bodo udeležili pihali orkester Viktor Parma iz Trebč, pustne skupine iz Vrtojbe »Jesen v gozdu«, iz Šempolaja »Meduze so iz morja zbežale, da bi v «Sovodnjah veseli pust zaplesale«, iz Šempetra »Vrtec«, iz Doberdoba »Folkolouka skupina ga ruka, ku kuoka«, iz Padrič-Gropade »Sladka luna«, iz Romjana »Šah mat«, iz Sovodenj »Vinx«, s Proseką in Kontovela »Ni vse biser, kar je v školjki«, iz Štarancana »Pulcinella« in osnovna šola Frinta iz Gorice. V sprevodu bodo sodelovali vozovi iz Nove Gorice, iz Števerjana »Eurokurnik - Kokoš brez meja«, iz Štandreža »Štandrež UFO«, iz Šempetra »Vojnaška ladja Karel«, iz Križa »1968-2008. Se je kaj spremenilo?«, iz Gabrij »Južna poluta 2050«, iz Sovodenj »Indulto te ljubim«, iz Praprota »Ku mi ustane t'č, tat učete proč«, iz Štmavra »Ciao ciao šerifo«.

Utrinek z lanskega sprevoda v Sovodnjah

BUMBACA

NOVA GORICA - V veterinarskih ambulantah ena tretjina italijanskih obiskovalcev

Za polovico cenejše storitve

Privlačna sta tudi raztegljiv urnik in stalno dežurstvo za krizne situacije - Dosedanje čezmejno dogovarjanje veterinarjev se ni obrestovalo

V novogoriški veterinarski ambulanti Veterina Gorica že več let raste obisk iz širšega območja Goriške onkrat nekdajne meje. Eden od poglavitnih razlogov za to so bistveno cenejše veterinarske storitve, ki so v povprečju kar za 50 odstotkov nižje od tistih v Gorici, smo lahko ugotovljali na podlagi tarif. Poleg tega lastniki malih živali iz Italije svoje ljubljence radi pripeljejo v novogoriško veterinarsko ambulanto tudi zato, ker ob nižjih cenah ponuja tudi široko paleto storitev, zaradi raztegljivega urnika, saj imajo od ponedeljka do petka ambulanto odprt od sedmih zjutraj do sedmih zvečer, ob sobotah pa do dvanaest ure, predvsem pa zaradi »non stop« dežurstva v primeru kritičnih situacij.

Eden od šestih veterinarjev Veterina Gorica Marko Lozej, ki je včeraj dejural, je povedal, da večina italijanskih strank prihaja iz Gorice in bližnje okolice. Nekaj rejcev pa se pripelje tudi iz bolj oddaljenih krajev, iz Trsta, Aviana, Portonova in Vidme. Povedal je tudi, da predstavljajo italijanski obiskovalci kar tretjino vseh strank, med slednjimi pa je veliko goriških Slovencev. Izrazil je tudi prepričanje, da razlog za porast obiska iz Italije ne gre iskati v padcu meje, saj se obisk konstantno povečuje zadnjih pet let, res pa je, da ga je z vsakim letom več. »Bolj kot za vpliv padca meje gre za to, da, ko pridobiš neki krog stalnih strank, se širi glas naprej in tako pridobivamo nove obiskovalce,« je poudaril.

Na vprašanje, kako je mogoče, da je med cenami v obeh Goriških takšna razlika, je odgovoril: »Razlog je v tem, da smo se moralni mi naučiti delati z izredno nizkimi cenami zaradi konkurenco na naši strani. Cene smo spustili, posledica tega pa je, da so Italijani to pogruntali in začeli hoditi k nam.« Poleg ugodnejših cen na dober obisk po njegovem mnenju vpliva tudi široka ponudba storitev, saj nudijo vse na enem mestu, česar v Gorici ni. Najbljžja primerljiva ambulanta je v Vidmu. Posebej pa je izpostavil 24-urno dežurstvo, česar v Gorici prav tako ni, saj je tam običajno dežurna le ena od ambulant in je treba potem bolno žival od svojega veterinarja vedno prepeljati k dežurnemu.

Med obiskom Veterine Gorica sem se pogovoril s starejšima zakoncema iz Morara, ki sta na pregled pripeljala tudi že priletnega jazbečarja. Mož je povedal, da prihajojo v Novo Gorico že več let in da so zadovoljni tako s cenami kot s strokovnostjo veterinarskega tima. Poudaril je, da so tudi pasja hrana in ostali pripomočki za hišne ljubljence cenejši kot v Ita-

Annalisa Cidin iz Gorice z eno od svojih psic v ordinaciji

FOTO N.N.

lij. Tudi Annalisa Cidin iz Gorice je skrb za zdravstveno stanje svojih treh psic, že pred leti zaupala novogoriškim veterinarjem. »V Gorici ponudba ni primerljiva. Tu lahko naredijo marsikaj, saj pa še čas so dosegljivi. Če se kateremu od mojih psov kaj hujšega zgodi na primer v soboto popoldne, moram čakati do ponedeljka zjutraj ali pa ga odpeljati v Videm. Nova Gorica je precej bliže, oskrba je profesionalna, stroški pa bistveno nižji,« je utemeljila svojo odločitev.

Veterina Gorica nudi popolno zdravstveno oskrbo za živali, kar pomeni zdravljenje, cepljenja, operativne posege na mehkih tkivih in kosteh, sklepih in hrbitenici ter zobozdravstvene posege za male živali in konje, specialistične preglede oči, diagnostične preiskave krvi in urina, parazitološke preiskave, rentgen, ul-

trazvod, EKG, osemenjevanje malih in velikih živali, strokovno svetovanje glede zdravstvenega varstva živali in hrano ter pripomočke za toaleto. In kakšne so te ugodne in z Gorico neprimerljive cene storitev? Urna postavka veterinarja znaša 28 evrov. Za kastracijo mačka, ki seveda vključuje tudi anestezijo, je treba odšteti 20 evrov. Nekaj več kot 30 evrov stane sterilizacija mačke ali psičke do deset kilogramov telesne teže. Kontrolni pregledi stanejo od 8 do 10 evrov in takoj naprej. Seveda je treba prištetiti še 20-odstotni davek.

Veterinarji v Gorici s sedanjimi razmerami seveda niso zadovoljni, saj jih stranke zapuščajo. »Od vstopa Slovenije v Evropsko unijo čutimo hude posledice, saj so cene vseh storitev v Sloveniji za po-

lovico nižje,« je povedal predsednik združenja veterinarjev goriške pokrajine Giovanni Tel, ki ima tudi ambulanto v Gorici. Dodal je, da so v preteklosti že imeli nekaj čezmejnih srečanj, na katerih so se skušali dogovoriti o poenotenju tarif, a, ker se dogovorenega ni spoštovalo, do konkretnih rezultativov ni prišlo. »Sem prvi, ki bi se rad s kolegi iz Nove Gorice dogovoril o sodelovanju,« je še povedal in dodal, da bi bila smiselna izmenjava pacientov pri tistih storitvah, za katere imajo na eni ali drugi strani ustrezne aparature, tako da klientov oziroma pacientov ne bi bilo več treba pošiljatidaleč stran na specjalistične klinike v Ljubljano oziroma Videm. V zvezi s poenotenjem tarif pa je pojasnil, da si lahko veterinarji v Italiji po zakonu sami določajo tarife, ter izrazil prepričanje, da so nekateri kolegi cene v preteklih letih res pretirano naviili. »Če bi hoteli biti konkurenčni slovenski kolegom, bi morali cene znižati za toliko, da bi na koncu meseca zasluzili kot navaden delavec v tovarni, kar pa ni prav, saj gre za opravljanje zahtevnega strokovnega poklica, za kar smo dolga leta študirali,« je še povedal Giovanni Tel. Zaključil je z izjavo, da bi bili v Gorici, kjer je v združenje vključenih 45 veterinarjev, veriko bolj zadovoljni, če bi se dalo s kolegi iz Nove Gorice dogovoriti in čim bolj poenotiti cene.

»Za višjo ceno sem pripravljen takoj delati, ker tu je dela toliko, da bi bil z manjšo frekvenco za isto ceno več kot zadowoljen. Ob tem bi imel še več časa za posvečanje pacientom, ne pa tako, ko zradi gneče ves čas hitimo,« je na vprašanje o pripravljenosti za poenotenje cen in sodelovanje odgovoril Marko Lozej, dodal pa je, da bi moral pogovoriti o tem steči na višjih ravneh. Ključ za nižanje cen na italijanski strani vidi v racionalizaciji zadev na minimum, kar pomeni, da naradi z minimalnimi stroški največ, kar se da. Tega pa se je treba po njegovem mnenju naučiti. »Pri psu, na primer, ni potreben vsakič narediti celotno diagnostiko, ampak le tisto, kar je res treba in kadar je res treba. S tem se da veliko prihraniti, ne da bi delali škode pacientu,« je pojasnil. Tudi pobuda o sodelovanju se mu zdi smiselna, saj je škoda, da ima vsak veterinar svoje aparature za vsako zadevo. S tem v zvezi je omenil primer dobrega sodelovanja z laboratorijem v Padovi, kjer delajo celo vrsto preiskav za njihove paciente. Sicer pa primere, ki jih ne uspejo rešiti sami, pošiljajo na fakulteto v Ljubljano, a teh, kot je poudaril, ni veliko.

Nace Novak

NOVA GORICA

Nerešeni postopki

Denacionalizacija še vedno v teku

Ko je vlada v zadnjih dneh januarja obiskala Goriško, so na Upravnemu sekretarju na pravosodnem ministru predstavili poročilo o denacionalizaciji, ki velja za enega najzahtevnejših upravnih postopkov. Iz poročila je razvidno, da naj bi bili vsi denacionalizacijski postopki na območju novogoriške upravne enote zaključeni do konca leta 2008. Nerešenih je ostalo le še nekaj zahtevkov, ki pa so obsežni in zapleteni. Zakon o denacionalizaciji je začel v Sloveniji veljati leta 1991. Rok za vložitev zahtev fizičnih oseb ter cerkva in drugih verskih skupnosti ter njihovih ustanov in redov se je iztekel leta 1993, za pravne osebe pa leta 1995. Na novogoriški upravni enoti so prejeli skupno 524 zahteve, od tega so 503 zahteve danes že pravnomogočno zaključene. Trenutno je na prvih stopnjih v reševanju še deset zadev, osem zadev pa je v reševanju na resornih ministrstvih oz. sodiščih. Z namenom pospešitve denacionalizacijskih postopkov je novogoriška upravna enota že leta 2006 ponudila pomoč upravnima enotam Koper in Piran. Tako je v lanskem letu prevzela 22 njihovih zadev, od katerih je 14 že rešenih.

V zvezi z desetimi zadevami, ki so trenutno v reševanju na območju Goriške, so v poročilu zapisali, da gre za obsežne zahteve tako po številu parcel, ki jih obravnavajo v postopku (posamezne zahteve vsebujejo več kot 100 parcel), številu upravičencev in po višini zahtevane odškodnine. Nekateri spisi so tudi delno ali v celoti prekinjeni zaradi pravdnih postopkov na pristojnih sodiščih. Kljub temu na novogoriški upravni enoti leta 2007 na področju reševanja denacionalizacijskih zadev ocenjujejo kot zelo uspešno, saj je bilo na prvih stopnjih rešenih 31 zadev. V poročilu so zapisali še, da je ena največjih ovir pri reševanju teh zapletenih postopkov menjava oziroma odhod strokovnega primernega kadra. Od leta 2006 dalje rešujeta postopke denacionalizacije na upravnih enotah le še dve višji svetovalki, ki pa poleg teh nalog vodita tudi druge upravne postopke. Ker je cilj novogoriške upravne enote, da denacionalizacijo na prvi stopnji zaključi do konca leta 2008, tudi uvajanje novega kadra ne bi pripomoglo k hitrejšemu reševanju preostalih še nezaključenih primerov. (nn)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BALDINI, korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER D'ISONZO
VISINTIN, ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

Gledališče

GLEDALIŠČE VERDI V GORICI sezona 2007-08: 12. februarja, ob 20.45 gledališka predstava »La rigenerazione« Itala Sveva, nastopa Gianrico Tedeschini; informacije pri blagajni gledališča, ul. Garibaldi 2/a v Gorici, tel. 0481-33090.

OBČINSKO GLEDALIŠČE V KRMINU: 11. februarja ob 21. uri »La rigenerazione« (Italo Svevo); informacije in vpisovanje v občinskem gledališču (ul. Sauro 17, tel. 0481-63057).

OBČINSKO GLEDALIŠČE V TRŽIČU Proza: danes, 10. februarja, »Processo a Dio« (Ottavia Piccolo); informacije v blagajni Občinskega gledališča v Tržiču (korzo del Popolo 20, tel. 0481-790470), v turistični agenciji Appiani v Gorici, v Ticketpointu v Trstu in v ERT-u v Vidmu.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE NOVA GORICA obvešča, da so za predstavi Duohtar pod mus, ki bo sta v SNG Nova Gorica v sredo, 13. februarja, in v četrtek, 14. februarja, vsa mesta razprodana.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 15.20 - 17.30 - 20.00 - 22.15 »Caos calmo« (z južnijm dñem dalje ob 22.00).

Dvorana 2: 15.40 - 17.40 - 20.00 - 22.10 »Sogni e delitti«.

Dvorana 3: 15.40 - 17.45 »Scusa ma ti chiamo amore«; 20.10 - 22.10 »Cloudverfield«.

CORSO Rdeča dvorana: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »Asterix alle Olimpiadi«. Modra dvorana: 15.30 - 17.50 - 20.00 - 22.15 »La guerra di Charlie Wilson«. Rumena dvorana: 15.00 - 17.50 - 21.30 »Into the Wild«.

TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 15.20 - 17.30 - 20.00 - 22.10 »Asterix alle Olimpiadi«. Dvorana 2: 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.10 »Caos calmo«.

Dvorana 3: 15.40 - 17.40 - 20.10 - 22.15 »Sogni e delitti«.

Dvorana 4: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »30 giorni di buio«.

Dvorana 5: 15.30 - 17.30 »Scusa ma ti chiamo amore«; 20.15 - 22.15 »Cloudverfield«.

NOVA GORICA: 19.00 »Petelinji zajtrk«; 21.00 »Oni«.

OBČINSKO GLEDALIŠČE V KRMINU 16.00 - 18.00 »Alvin Superstar«.

Razstave

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško vabi v sredo, 13. februarja, člane in prijatelje na ogled razstave o dedičini sv. Cirila in Metoda na goriškem gradu. Zbrali se bodo pred glavnim vhodom v grad ob 15. uri; vstopnina 1 evro na osebo.

NA MIRENSKEM GRADU, v dvorani Gnidovčevega doma je na ogled razstava keramik z naslovom Zemlja; razstavlja Michele Petruzz iz Doberdoba; do 15. aprila vsak dan 16.00-18.00.

RAZSTAVA »UNODIDUE« je na ogled v knjigarni Equilibri v ul. Seminario v Gorici in v trgovini E.Q. v ul. Oberdan v Gorici. Skupaj razstavlja slikarja Manuel Grossu in Nicola La Rovere; do 27. februarja po urniku odprtja knjigarne.

V GALERIJI KULTURNEGA DOMA v Gorici bo do 22. februarja na ogled samostojna razstava grškega slikarja Andreasa Karaghorgisa z naslovom »Poklon mojemu otoku: Santorini«; od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro

in med 16. in 18. uro ter v večernih urah med prireditvami.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled mednarodna razstava z naslovom Vojna in mir - Spomini in spomeniki; do 2. marca med prireditvami in po domeni.

V MESTNI GALERIJI NOVA GORICA na trgu Edvarda Kardelja 5 v Novi Gorici bo v petek, 15. februarja, ob 19. uri odprtje razstave z naslovom Potovanje po delu Bojana Štoklja; na ogled bo do 7. marca z ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure, ob nedeljah in praznikih zaprto.

V PILONOVI GALERIJI v Ajdovščini je na ogled razstava arhitekta Svetozara Križaja, rojenega v Ajdovščini; od torka do petka med 10. in 17. uro, ob nedeljah med 15. in 18. uro, zaprto ob sobotah, ponedeljkih in praznikih.

Koncerti

»ETHERA ET TERRA - Dal canto aquileiese alla villotta« je naslov koncerta, ki bo jutri, 11. februarja, ob 18.30 v domaćini Villanova v Fari. Nastopa vokalna in instrumentalna skupina Floriano Candonio.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v četrtek, 14. februarja, ob 20.30 koncert danske skupine Rikke Lundorff; informacije v Kulturnem domu (tel. 0481-33288, info@kulturnidom.it).

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v sredo, 20. februarja, ob 20.30 koncert Zorana Predina & Gypsy Swing Band; informacije v Kulturnem domu (tel. 0481-33288, info@kulturnidom.it).

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo v četrtek, 14. februarja, ob 20.15 jazzovsko obarvan Valentino koncert. Nastopili bodo Imer Traja Brizani, Peter Erskine in Big Band RTV Slovenija; informacije na tel. 003865-3354016.

VEČERNI KONCERTI KULTURNEGA ZDROŽENJA LIPIZER: v petek, 15. februarja, ob 20.45 v dejelnehm avtobusni avtobusni izlet v Gorici klavirski recital Simoneja Pedronija; informacije v turistični agenciji IOT, ul. Oberdan 16 v Gorici (tel. 0481-533838), v Ticketpointu v Trstu (tel. 040-3498276) in v uradu ACUS v Vidmu (tel. 0432-2014191).

ZSKD IN JSKD prirejata 14. Revijo kraških pihalih godb v soboto, 16. februarja, ob 20. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah: nastopajo godbeno društvo Prosek, pihalni orkester Ilirska Bistrica, godbeno društvo Viktor Parma Trebče; v nedeljo, 24. februarja, ob 17. uri v gledališču Verdi v Miljah: nastopajo pihali orkester Ricmanje, pihali orkester Divača, godbeno društvo Nabrežina.

Izleti

DRUŽABNI AVTOBUSNI IZLET NA BIZELJSKO - Srečanje deklet iz Soške doline s slovenskimi fanti iz Italije bo v soboto, 16. februarja; informacije na tel. 328-7599640 (Paolo).

KRVOĐAJALCI IZ DOBERDOBA organizirajo v nedeljo, 17. februarja, celodnevni avtobusni izlet v Kranjsko goro; informacije in vpisovanje v trgovini jestvin Lavrenčič (pri Žurin-

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalki:
GORICA
Q8 - Ul. Trieste 22
AGIP - Ul. Don Bosco 108
AGIP - Ul. Aquileia 60
TRŽIČ
SHELL - Ul. Matteotti 23
ESSO - Ul. I Maggio 59
IP - Ul. Boito 57
OMV - Ul. Terme Romane 5
KRMIN
API - Ul. Isonzo
GRADIŠČE
AGIP - Ul. Udine, na državni cesti 305 proti Marianu
TURJAK
AGIP - na pokrajinski cesti 1 (Foljan-Pieris) Ul. XXV Aprile 31
FOLJAN
AGIP - Ul. Redipuglia 42
ROMANS
API - Ul. XXV Maggio 3/A

kah) v Doberdalu do 11. februarja. **KRVOĐAJALCI IZ SOVODENJ** organizirajo od 1. do 4. maja izlet in Marke (Ancona, Macerata, Recanati, Loreto, Ascoli Piceno, Offida in Urbino); vpisovanje do konca februarja ob sredah od 16.30 do 17.30 v Gabrijah na sedežu društva; informacije na tel. 0481-882071 ali 329-4006925.

PD RUPA-PEČ prireja izlet v Rusijo. Na razpolago je še nekaj prostih mest v drugem avtobusu; vpisovanje in informacije do 20. februarja na tel. 0481-882285 (Ivo Kovic).

POTOVANJE V UZBEKİSTHAN: Novi glas prireja od 15. do 22. maja letos potovanje v Uzbeķistan; vpisovanje do 28. februarja na upravi Novega glasa v Gorici (Travnik 25, tel. 0481-533177) ali v Trstu (ul. Donizetti 3, tel. 040-365473).

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO

sporoča, da se bodo tečaji alpskega smučanja nadaljevali danes, 10. februarja, na Žlebeh. Avtobus bo odpeljal točno ob 7. uri s parkirišča pri Espomegu. Zbirališče na Žlebeh (Nevejsko sedlo) ob 9.30.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo enodnevni avtobusni izlet v soboto, 8. marca, na dan žena v Abano in okolico; informacije in vpisovanje pri Mili (tel. 0481-78398), v gostilni pri Ivici (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

Čestitke

Res hitro dnevi hitijo, a prišel je čas, naš BORIS praznuje 15. rojstni dan. Najlepše vočilo je iz srca dano, zdrajva, uspehov v soli in vse naj, naj mu želijo nona Milojka, sestrica Aleksandra in vsi, ki ga imajo radi. Živijo Boris!

Obvestila

DRUŠTVO TRŽIČ razpisuje likovni in literarni natečaj na temo Moj Kras, namenjenega otrokom osnovnih šol s Tržiškega in Krasa. Posamezniki ali skupine se lahko udeležijo natečaja z risbami ali spisi na temo Krasa. Najboljši izdelki bodo nagrajeni in izdani v knjigi. Dela je treba oddati na šolah do 31. marca.

KRMINSKA VINOTEKA bo do 19. februarja zaprta zaradi dopusta. Ponovno jo bodo odprli 20. februarja ob 11. uri.

MЛАДИНСКИ ПЕВСКИ ЗБОР ИН ПРОСВЕТНО ДРУШТВО ВРХ СВ. МИХАЕЛА razpisujeta 8. Srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov Zlata grla 2008. Revivalni del srečanja bo v soboto, 5. aprila, ob 18. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah, tekmovalni del pa v Kulturnem Centru Lojze Bratuž v Gorici v nedeljo, 6. aprila, ob 17. uri. Zbori se lahko vpisajo najkasneje do 5. marca. Pisna prijava mora vsebovati uradno ime pevskega zobra, vrsto zasedbe, poštni naslov, predvideno število sodelujočih, program nastopa in opredelitev, v katero kategorijo se zbor prijavlja (A ali B). Prijava je treba poslati na faks 0481-882488; informacije na tel. 333-3461368 (Mirko Ferlan) in na pdvrhsvmihela@yahoo.it.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bo v sredo, 13. februarja, knjižnica zaprta.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH bo jutri, 11. februarja, zaprta.

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA vabi v pondeljek, 11. februarja, ob 19. uri v dvorano nove televadnice v Novi Gorici na alpinistično predavanje Mihe Hvaliča na temo Leto klasičnega alpinizma, opis popotovanja čez 82 evropskih štitisočakov v 102 dneh. V predavanju bodo vključene tudi odprave v Himalajo, Kavkaz in Kančgačen; vstopnina za člane je 3 evre, za nečlane pa 5 evrov; informacije na www.planinsko-drustvo-ng.si.

SOVODENJSKA PUSTNA LOTERIJA

2008 - seznam zmagovalnih sreč, ki so bile izbrane 7. februarja: št. 6505, enotdenške pocitnice za dve osebi v Šarm El Šejk; št. 1052, dva dneva za dve osebi v Termah Čatež; št. 6549, videokamera; št. 8774, televizija; št. 4752, večerja za dve osebi v gostilni Devetak na Vrh; št. 2075, domači pršut; št. 1953, mikrovalovna pečica; št. 3691, mobilni telefon; št. 2114, hi-fi; št. 3848, gastronomika košara z raznim dobrotam. Lastniki izbranih številki imajo na razpolago 30 dni, da

Petak, 15. februarja

Ob 20.30 NA SEDEŽU DRUŠTVA - OKRAJ ZNORIŠČE 4

- Nastop MPZ Štmaver - Dirigent Nadja Kovic
- Odprtje razstave Ročna dela domačih ustvarjalcev Silve Devinari in Marije Devinari
- Koncert MPZ Tabor - Dirigent Mikela Šimac

Sobota, 16. februarja

Ob 20.30 V CERKVI V ŠTMAVRU

- Koncert: Harmonikarski kvintet Kvintak - GM
- Predstavitev knjige Življenska pot Rafka Premrla (1906-1983) Knjigo bo predstavil msgr. Oskar Simčič
- Koncert Harmonikarski orkester Glasbene matice Špeter Dirigent Aleksander Ipavec

Nedelja, 17. februarja na sedežu društva

Ob 10.00 • Odprtje kioskov z jedmi na žaru, pijačo in domačimi štrukli

Ob 14.30 • Slovesna sv. Maša

Ob 15.30 • Nastop KD Pihalni orkester Goriska brda (SLO)
Dirigent Boštjan Vendramin

Toplo vabljeni!

LJUBLJANA - Opera v Cankarjevem domu

Za tokratni večji projekt izbrali Bizetovo Carmen

Postavitev bisera francoske operne literature je ljubljanska hiša poverila mednarodni ekipi

Posopije ljubljanske Opere je še vedno delovno gradbišče: optimistične napovedi zagotavljajo, da bo stavba na red za prihodnjo sezono, medtem pa se ustanova spopada z resnimi logističnimi problemi, kajti Gospodarsko razstavišče, ki začasno gosti večino predstav, nikakor ni idealna lokacija. Vsako leto pa Opera pripravi večji projekt, ki najde v Cankarjevem domu odlične pogoje: letos je izbira padla na Carmen in od premiere, ki je bila 24. januarja, pa do zadnje ponovitve 9. februarja, so bile vse predstave razprodane - vsekakor bo opera ponovno zaživel v okviru ljubljanskega poletnega festivala, predvidoma v začetku julija. V glavnih vlogah so se vrstile tri različne pevske zasedbe, kar naravno pomeni različen umetniški izid; moj zapis se nanaša na predstavo, ki je potekala na Dan slovenske kulture.

Biser francoske-pa tudi svetovne-operne literature, »l'opéra par excellence«, kot jo je upravičeno definiral Re-

né Leibowitz, je ljubljanska hiša poverila mednarodni ekipi, v kateri so imeli Francozi pomembnejše delež: režiser Charles Roubaud, scenografinja Emma-nuelle Favre in kostumografinja Katia Duflot so dogajanje prestavili v prvo polovico 20. stoletja, v preprost okvir, ki je omogočil izvedbo z enim samim premorom; trg pred tobačno tovarno, taverna Lillas Pastie, samotna gorska pokrajina in trg pred bikoborsko arenou so bili nakazani z bistvenimi potezami, Andrej Hajdinjak je smotrono upravljal razsvetljavo, ki je prizorom doda suggestivne odtenke, tudi premiki posameznikov in mas so bili lepo naštudirani, še posebej v četrtem dejanju. Ne-kaj ključnih prizorov je režiser bolj ne-rodnost izpeljal, dramaturska moč umet-nine pa je zabrisala pomanjkljivosti.

Slovaški dirigent Peter Feranec nas je kar presenetil z naglico, ki jo je vlijal znameniti uverturi, večkrat pa je presenetil tudi zbor in soliste in povzročil manjše neskladnosti med odrom in

orkestrom, občasno pa je našel bolj umirjene in lirično ubrane kretnje, ki so omogočile naraven in neprisilen tok glasbenih priповедi. Operni orkester je v zahtevni partituri izpostavljal svoje boljše in šibkejše lastnosti, vsekakor se je zvočno razmerje med godalji in ostalimi oddelki odločno nagibalo v prid trobilom in tolkalom.

V naslovni vlogi je pela ukrajinska mezzosopranička Andželina Švačka, temperamentna umetnica, ki premore razšken glas in ga zna tudi lepo in smiseln podrejati interpretativni zamisli; Ukrainer je tudi njen partner Don José, enaintridesetletni tenorist Marian Talaba. Pevec računa predvsem na svoj zvezneči glas, ki krepko zablesti na visokih notah, manj skrbni pa posveča nežnejšim odtenkom in svojo vlogo interpredira v včasih pretirano verističnem tonu. Tretji tujec med protagonisti je bil slovaški basist Martin Malachovsky, nedvomno najšibkejši član zasedbe, ki je vlogi Escamilla zapustil

kratkomalo neprijeten vtis.

V domačem pevskem rastlinjaku smo lahko občudovali kar žlahtno cvetje: vzhajajoča opera zvezda, Mariborčanka Sabina Cvilak, ki je že zelo uspešno ubrala mednarodo kariero, je vlogu Micaele oblikovala z občutkom in vokalnimi finesami (v isti vlogi je že nastopila tudi v tržaškem gledališču Verdi) ter zablestela tako v svoji ariji kot v duetih, tudi ostali slovenski člani pa so se izkazali nadvse prepričljivo: dvojici Dancairo-Remendado ter Mercedes-Frasquita so pohvalno odpeli Matjaž Vovk in Andrej Debevec ter Elena Dobravec in Norina Radovan, pevsko zasedbo so lepo dopolnili Zoran Potocjan, Robert Vrčon, Gregor Zorko in Tomaz Zadnikar. Operni in otroški zbor je pripravila Martina Batič, predstava je požela veliko aplavzov, ki so se utr-gali tudi med posameznimi prizori, na koncu pa dolgo in toplo nagradili vse oblikovalce.

Katja Kralj

BERLIN, PRAGA - Koncerta slovenske pianistke Irene Koblar

Glasba kot promocija

Dogodka v okviru promocije Slovenije v obdobju predsedovanju EU - Dejavnost veleposlaništva RS

Irena Koblar, slovenska pianistka mlajše generacije

Irena Koblar, slovenska pianistka mlajše generacije, ki že drugo leto deluje v New Yorku, je z velikim uspehom nastopila 4. februarja v Berlinu in dan kasneje, 5. februarja še v Pragi. Koncerta sta uresničena v okviru programov kulturne promocije Slovenije v času predsedovanja Svetu EU ob podpori Ministrstva za kulturo, koncert v Pragi pa tudi ob podpori Foruma slovanskih kultur in tam delujočih slovenskih podjetij. Koblarjeva se je v polnih dvorahn Musikcluba uglednega berlinskega Konzerthausa in praške Betlemske kaple, nekoč cerkve, v kateri je pridigal reformator Jan Hus, danes priljubljenega koncertnega središča, predstavila s Fantazijo op. 77, g-moll/B-Dur, L. van Beethoven, Valses nobles et sentimentales, Mauricea Ravela, Humoresko, Nokturnom in Barkarolo Emila Adamiča, Sonato No.2, fis - moll, J. Brahmsa ter s krstno izvedbo Impromptuja, Valsea in Bluesa, ki ga je posebej za mlado umetnico in za to priložnost napisal Jani Golob.

Oba nastopa - zlasti tisti v Pragi, katerega so se poleg praškega glasbenega občinstva in tam delujočih Slovencev, udeležili v spostljivem številu tudi predstavniki češkega zunanjega, kulturnega ministrstva ter drugih predstavnikov

oblasti, prav tako člani tamkajšnjega diplomatskega zabora (kar 15 veleposlanikov!) - sta spričo vrhunske izvedbe bila izjemno lepo sprejeta. Med obiskovalci je bilo opaziti precej dobrih poznavalcev glasbe, ki so na dolgo in široko hvalili tehniko in izvedbo mlade umetnice, program itn. Čestitke kar niso nehale dejavata. Ob nastopih je mlada umetnica ponudila glasbenemu občinstvu tudi svoj in slovenski prvenec - super audio CD (D. Scarlatti, L. van Beethoven, J. Brahms), ki je v Pragi planil v nekaj minutah po koncertu. Koblarjeva je prejela več vabil za gostovanja v nekaterih evropskih in južnoameriških deželah. Sam dogodek kaže tudi na izjemnem pomen in ugled slovenskega predsedovanja Svetu EU v Češki republiki. Sodeč po množičnem obisku in vtisih po dogodku je bila to najbolj odmevna slovenska prireditev v zadnjih štirih letih!

K uspehu obeh dogodkov sta organizacijsko pripomogli obe slovenski veleposlaništvi, zlasti veleposlaništvo v Pragi in slovenska podjetja delujoča na Češkem - sponzorji Krka, Aparta, Intertrade, Jub in Kovintrade. Koncerta je organiziralo Društvo Consortium Artisticum, Ljubljana.

SLOVENIJA - Zavod za kulturno dediščino

Gradovi, utrdbe in mestna obzidja

Tokratni vodnik po spomenikih sodi v zbirko Dnevi evropske kulturne dediščine

Novi vodnik po spomenikih iz zbirke Dnevi evropske kulturne dediščine, ki jo izdaja Zavod za kulturno dediščino Slovenije, je sklepno dejanje lanskotrenih aktivnosti, za katere sta dali pobudo Svet Evrope in Evropska komisija. Slovenski zgodovinarji, umetnostni zgodovinarji, etnologi, arheologi in predstavniki drugih strok so se tej povezovali po-pudi pridružili leta 1990 in se odtej vsako leto po-svetijo enemu od segmentov naše skupne dediščine. V prejšnjih letih so bili med drugimi obravnavani zgodovinski parki in vrtovi, kmečka arhitektura, srednjeveška mesta, kamnita pričevanja iz obdobia Rimljanov ter meniški redovi in nesnovna kulturna dediščina na naših tleh, lani pa so bili v ospredju gradovi, utrdbe in mestna obzidja na Slovenskem.

Vsakoletni multidisciplinarni projekti vključujejo teoretske razprave in študije, predvsem pa kon-servatorske in sorodne dejavnosti na terenu, ki prinesajo otipljive rezultate: temeljite raziskave ter strokovno izpeljane obnove in oživitve posameznih objektov ali njihovih delov. Izkušnje in dognanja vodilj posameznih projektov so tudi tokrat povzeta v knjižni obliki in s tem dostopna širši javnosti.

Uvodnemu pozdravnemu nagovoru ministra za kulturo dr. Vaska Simonitija sledijo prispevki treh dobrih poznavalcev obravnavane snovi. Kastelolog I.

Igor Sapač, ki ga poznamo tudi kot izdelovalca market arhitekturnih spomenikov, je avtor najobsežnejšega spisa v vodniku, Srednjeveška utrdbena arhitektura na Slovenskem, arhitekt Peter Fister piše o protiturških taborih pri nas, umetnostni zgodovinar Gorko Zupan pa je svojemu razmišljjanju dal naslov Vonj po gradu.

Vodnik v osrednjem delu posebej obravnava devetintrideset utrd, med katerimi je deset utrjenih točk obrambne linije na Kraškem robu opisanih v nem prispevku, bolj ali manj mimogrede pa je v besedilih omenjenih in na slikah prikazanih še precej več v srednjem veku utrjenih lokacij na naših tleh. Poleg klasičnih grajskih utrd, od Bleda in Rihemberka do Vodriža in Žužemberka, so upoštevana tudi mestna obzidja v Kopru, Kranju, Mariboru, Piranu in Škofji Loki, kjer je v opis vključen tudi grad, nato utrjeni tabori Cerovo, Podtabor pri Podbrezjah in Šmarina gora ter za časa turške nevarnosti utrjena kartuzija Žiče. Posamezne utrdbe so preučili in opisali različni konservatorji, arhitekti in drugi strokovnjaki iz osrednje in območnih enot Zavoda za kulturno dediščino, ki so posneli tudi večji del uporabljenega fotografskega ilustrativnega gra-diva.

I. Illich

Naslovnica
vodnika

BERLIN

Slovenska prisotnost na filmskem festivalu

58. berlinala bo tudi letos slovensko obarvana. V uradnem, tekmovalnem sklopu bosta slovenski film zastopali dve koprodukciji, sklop panorama pa bo predvajal film Ljubezen in drugi zločini srbskega režisera Stefana Arsenijevića. Srbsko-nemško-slovenska koprodukcija, se ponaša z velikim avtorskim potencialom direktorja fotografije Simona Tanška, ki je sodeloval pri pomembnih slovenskih filmih kot so Vleru (1999), Ruševine (2004), Odgrabodogroba (2005). Filmska zgodba pa je postavljena v sodobnem Beogradu, kjer mlado dekle sanja o boljši prihodnosti. V njene načrte se nepričakovano vmeša ljubezen. Stefan Arsenijević je rojen leta 1977, uspešno filmsko pot pa mu je namenilo ravno sodelovanje z slovenskim filmom. Leta 2003 je v Berlinu za slovenski kratki film Atorija prejel zlatega medveda, med številnimi nagradami pa je bil film tudi nominiran za oskarja. Tako Atorija kot tudi Arsenijevićev prvenec Ljubezen in drugi zločini je nastal v sodelovanju z Arkadeno in s finančno podporo Filmskega sklada Republike Slovenije.

Druga koprodukcija v sklopu panorama pa je film Sem iz Tito-vega Velesa makedonske režisere Teone Mitevske. To je makedonsko-belgijsko-slovensko-francoska koprodukcija, kjer slovensko stran zastopa producentska hiša Vertigo/Emotion film: slovensko igralsko zasedbo pa Peter Musevski. Protagonistke so sicer tri sestre, ki se poskušajo znati in preživeti v nesolidarnem času družbenne tranzicije po neuspehi socialistični revoluciji, ko so se vrata na stežaj odprla novopečenim bogatašem. Tudi pri tem filmu Teone Mitevske je bil Filmski sklad Republike Slovenije, aktivno sodeloval.

Berlinska filmska tržnica (European Film Market), ki že tretje leto poteka v novi stavbi - Martin -Gropius- Bau bo vse do 17. februarja gostila skupno prizorišče, ki ga bodo pod skupno znamko CEC - Central European Cinema, ob Slovencih sodelovali tudi Čehi, Slovaki, Madžari in Poljaki. Na sejemskih projekcijah bo prikazana serija najnovejših slovenskih uspešnic, od Petelinjega zajtrka, ki je hkrati tudi prvenec režisera Marka Nabernika do Instalacije ljubezni, drugega filma režisera Jane Weissa, tudi Pokrajina št. 2, drugi film režisera Vinka Moderndorferja. Vsi filmi bodo s sejemskimi projekcijami iskali najboljše festivalske in prodajne možnosti.

Petelinji zajtrk in Instalacija ljubezni sta že bila predstavljena slovenskemu občinstvu, Pokrajina št. 2 pa bo v slovenskih kinematografi na sporednu jeseni, po premieri na festivalu slovenskega filma.

Sicer pa je enega izmed treh najpomembnejših mednarodnih evropskih filmskih festivalov letos prvič v zgodovini odpril dokumentarec, in sicer »Shine A Light« Martina Scorseseja. Sloviti režiser je s kamero sledil britanski legendarni rock skupini Rolling Stones. Otvoritev 58. Berlinala se je udeležilo kakih 2000 povabljenih gostov, med njimi tudi Scorsese in članovi Rolling Stones.

Letošnji žiriji predseduje grški režiser Costa Gavras, ki bo z drugimi člani izbral med 21 tekmovalnimi filmi. Na festivalu pa bodo v devetih sekcijah predvajali več kot 400 filmov iz 57 držav. (Iga)

SSG - Gostovanje novogoriškega SNG

Bolha v ušesu še spravlja v smeh

Komedija pa potrebuje odličen tempo in dobre interprete

Slovensko stalno gledališče: Georges Feydeau, Bolha v ušesu-Ali kaplja čez rob; gostovanje SNG Nova Gorica.

Režiser: Janusz Kica, prevod: Aleš Berger, dramaturginja: Martina Mrhar, lektor: Srečko Fišer, scenografka: Slavica Radović, kostumografa: Leo Kulaš in Svetlana Visintin, skladatelj: Stanko Juzbašić, oblikovalec luči: Samo Oblokar. Nastopajo: Radoš Bolčina (Victor Chandebise in Poche), Blaž Valič (Camille Chandebise), Vojko Belšak (Romain Turnel), Primož Pirnat (Doktor Finache), Brane Šturbaj k.g. (Carlos de Histangua), Ivo Barišić (Augustin Ferrailon), Miha Nemec (Etienne), Gorazd Jakomini (Rugby), Milan Vodopivec (Baptistin), Helena Persuh (Raymonde Chandebisse), Lara Janković (Lucienne de Histangua), Ana Facchini (Olympe Ferrailon), Maja Poljanec (Antoinette) in Marjeta Slamič (Eugenie). Premiera je bila 1.junija 2007.

O Bolhi v ušesu (1907) francoskega komediografa Georgesja Feydeauja (1862-1921) je težko dodati, kaj pomembnega. Njegova bulvarska komedija je bila mnogokrat uprizorjena tudi na slovenskih održih. Doživelva je ocene in analize, čeprav nam nijene vsebinske plasti ne odkrivajo nekib bistveno novih svetov. Bencin kompleksnega motorja so ljubezen, seks (moten ali silovit), skoki čez plot in podobne reči. Avtorjev namen ni bil v tem, da bi segel v kake psihološke globine ali v socioološke in drugačne analize. Komедija je želela zabavati občinstvo in to ji uspe še danes.

Pri Feydeau se velja verjetno zaustaviti pri dramski tehniki. Komедija je trodejanka in torej sorazmerno dolga. Avtor pa se strogo drži načela, da se mora v zelo kratkih časovnih razmahih nekaj zgoditi. Zato uporablja skoraj vse možne komedijske elemente. Stavki so kot narobe postavljeni kažipoti, s katerimi avtor vodi junake skozi labirinte, po potekih in stranpoteh, ki se stalno prekinjajo in zavijejo v drugačno smer. Ob besednih zapletih se srečamo z igro fikcije in resnice (ne v Pirandellovem smislu), z nesporazumi, z zamenjavo oseb itd. Protagonisti so karakterji z nekaj razpoznavnimi potezami, ki se ne spreminjajo. Zanimivo je tudi, da se ob koncu komedija v bistvu ne »zapre«. Avtor bi se lahko navezel na kako »odprt« situacijo

Ace Mermolja

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

OGLEJTE SI, KJE SE ROJEVA PRIHODNOST.

© Sorayama/ArtSpace Company, 2008

V Furlanijo Julijsko krajino na srečanje z inovacijo. InnovAction 2008 - priložnost, da se z roko dotaknete napredka, da se seznanite z aktualnimi tematikami in izzivi prihodnosti, da rastemo skupaj. Za vse obiskovalce vstop prost.

CITTÀ DELL'INNOVAZIONE UDINE THE PLACE OF INNOVATION
InnovAction
KNOWLEDGE, IDEAS, INNOVATION

Udine Fiere

UNIVERSITÀ
DI UDINE

INTESA SANPAOLO

CASSA DI RISPARMIO
DEL FRIULI VENEZIA GIULIA

Udine Fiere, 14.-17. februar
www.innovactionfair.com

N

Nazadnje se je s predčasnim razpuštom parlamenta moral sprijazniti tudi predsednik republike Giorgio Napolitano. Potem ko se je izjalovil poskus predsednika senata Franca Marinija, da bi oblikoval časovno omejeno vlado, ki bi imela kot glavno nalogo oblikovanje novega volilnega zakona, je bil razpust parlamenta in sklic predčasnih volitev edina možna rešitev, pa čeprav bodo morali volilni upravičenci izvoliti novi parlament s pravili, o katerih ustavno sodišče meni, da so zelo verjetno navzkriž s temeljno državno listino (zaraadi tega je ustavno sodišče tudi odrabilo referendum o volilnem zakonu, ki pa bo zaradi predčasnega razpusta parlamenta odložen za eno leto).

Napolitano, ki se je od izvolitve za predsednika republike zavzemal za spremembo volilnega zakona in za najnajnejsje ustavne reforme, je bil prisiljen prekiniti predčasno zakonodajno dobo zaradi nepopustljivosti desne sredine. Silvio Berlusconi, Umberto Bossi, Gianfranco Fini in Pierferdinando Casini so zavrnili vsakršno možnost dogovarjanja o novih volilnih pravilih, ker so jim javnomnenjske raziskave obljudile izdatno zmago, poleg tega pa so tudi prepričani, da jim koristi, če bo do volitev vlado vodil Romano Prodi, ki lahko opravlja samo tekoče posle in bo zato idealna tarča za predvolilno propagando desne sredine.

Berlusconi in njegovi zavezniki, ki so leta 2006 vsilili sedanji volilni zakon, so se požvižgali na ocene ustavnih sodnikov, da je sedanji zakon v nasprotju z ustavo. Kot vedno je pri njihovih izbiroh osebna korist prevladala nad interesom države. In nič ne de, če bo zaradi tega nad novim parlamentom lebda senca nelegitimnosti, če bodo državne institucije ošibljene, če se bo poglobil razkorak med politiko in civilno družbo. To so »malenkosti« zaradi katerih se Berlusconi ne namerava odpovedati možnosti volilne zmage.

Berlusconi in njegovi zavezniki so zopet dokazali, da jim je državniška država povsem tuja, vendar zgrešeno bi bilo naprtiti desni sredini odgovornost za sedanjo krizo, za dejstvo, da je Italija brez vlade in brez parlamenta, medtem ko veter mednarodsne gospodarske stagnacije piha vse močneje. Glavni krivec za sedanje težave je leva sredina. Krizo je formalno povzročil voditelj UDEFER Clemente Mastella, ki je odrekel podporo Prodijevi vladi, veliko odgovornosti pa imajo tudi ostali koalicjski partnerji, saj je levosredinska povezava v slabih dveh letih zapravila možnost, da resnično postane verodostojna alternativa desni sredini, razhajanja med strankami so zasenčila uspehe gospodarske politike Romana Prodi, Tommase Padoe Schioppe in Vincenza Visca in so v veliki meri kriva, da je bila levosredina vlada, kljub mnogim dosežkom, ena najmanj priljubljenih v povojni Italiji. Navdušenje, s katerim je več kot 4 milijone ljudi jeseni 2005 podprlo kandidaturo Romana Prodia za premierja, je splahnilo, upanje, ki ga je vzbudila Unija, se je kmalu spremenilo v brezbržnost in apatijo, kot so pokazale lanske upravne volitve. Rojstvo Demokratske stranke je odnose med koalicjskimi partnerji še poslabšalo, saj je povečalo nezaupljivost manjših partnerjev do novega velikega zavezničnika.

Stroj, ki je odvzel kisik Prodijevi vladi, je izklopil Mastella, vendar k dejstvu, da je bila vlada vse bolj zadidana in je lovila sapo z vse večjo

težavo kljub dosežkom na gospodarskem področju, (Te so so - čeprav z zamudo - priznali Evropska komisija, Mednarodni denarni sklad in nekatere bonitetne agencije), so prispevali pravsi. Največja odgovornost leve sredine pa je dejstvo, da ni znala motivirati državljanov in jih prepričati, naj se zazrejo v prihodnost, naj stavijo na mlade, ampak je prispevala k povečanju apatičnosti: Italijani so vse bolj vdani v usodo in sprijaznjeni s postopno marginalizacijo in zatonom države. Že skoraj 300 strani obsežen, vendar prav tako splošen in marsikaj nedorečen program, s katerim se je Unija predstavila na volitvah, je kazal, kako težko je poiskati skupni imenovalec med tako heterogenimi koalicjskimi partnerji, saj je Unija povezovala alternativno levico vključno z nekaterimi skrajneži, reformistično levico in vrsto manjših sredinskih sil, vsakdo od partnerjev pa je skušal

uvoljiti dejstvo, da je jeziček na tehtni. Stranke leve sredine, ki so v nekaterih deželnih stvarnostih (Furlanija-Julijska krajina, Apulija in druge) znale oblikovati dokaj inovativno povezavo, na vsedržavni ravni niso pokazali enake sposobnosti, mandatna doba se je izčrpala po niti dveh letih.

To je bil eden od glavnih razlogov, zaradi katerih je sekretar novorjene Demokratske stranke Walter Veltroni odločil, da bo šla stranka reformistov na volitve sama in bo volilcem predlagala svoj program, čeprav je sedanji volilni zakon zasnovan tako, da nagrajuje koalicije in ne posameznih strank. Veltroni je jasno, da je izizz izredno zahteven, nalog skoraj nemogoč, vendar je samostojni nastop edini, ki najbrž daje reformistom nekaj možnosti. Veltroni in njegovi sodelavci so namreč prepričani, da bi bila Unija, če bi se predstavila na volitvah v sedanjem sesta-

vu, obsojena na poraz. Edina možnost je staviti na dejstvo, da je Demokratska stranka edina resnična novost zadnjih let na italijanski politični sceni. Zato skuša izkoristiti ta inovacijski nabolj. Morda ji to ne bo omogočilo zmage, vsekakor pa v najslabšem primeru dovolj časten poraz, na katerem bo mogoče graditi za prihodnost.

Kaj lahko ponudi Berlusconi italijanskim volivcem je znano. Čeprav se sedaj prikazuje kot državovoren, kot voditelj, ki bo skušal v soglasju z levo sredino - ali vsaj delom ne spremeni volilna pravila in izpeljati najbolj nujne ustavne reforme, je očitno, da bo predvsem prevladal njegova osebna korist. To, kar se je zgodilo v mandatni dobi 2001 - 2006, utruje prepričanje, da Berlusconi iz lastne kože ne more. Sicer pa je tudi v koncu tega mandata zopet dokazal, da mu je državniška država povsem tu-

ja. Recept, ki ga ponuja, če naj sodimo po koaliciji, ki jo oblikuje, se v ničemer ne razlikuje od tistega, ki ga je ponudil leta 2001. Morda tokrat ne bo zaigral na adut »pogodbe z Italijani«, a program bo zasnovan po podobnem populističnem vzorcu, v volilni kampanji pa bo brezobzirno angažiral svoje »medijsko topništvo«. Skratka starci recepti in stari, obrabljeni kalupi.

Tudi Veltroni je že toliko let na italijanski politični sceni, da bi ga s težavo imeli za novost. Nedvomno nova pa je Demokratska stranka in predvsem dejstvo, da namerava nastopiti sama, čeprav bi jo volilna pravila silila v sklepanje zavezništv, pa čeprav bi bil edini skupni imenovalec partnerjev samo želja, da bi preprečili zmago Silvia Berlusconija. Že to je tolikšna novost, da je vzbudila kar nekaj živčnosti v desni sredini, kjer sicer skušajo Veltornijev izizz prikazati samo kot brezupno potezo, kot edino bilko, ki se je oklenil sekretar DS, da bi omilil volilni poraz.

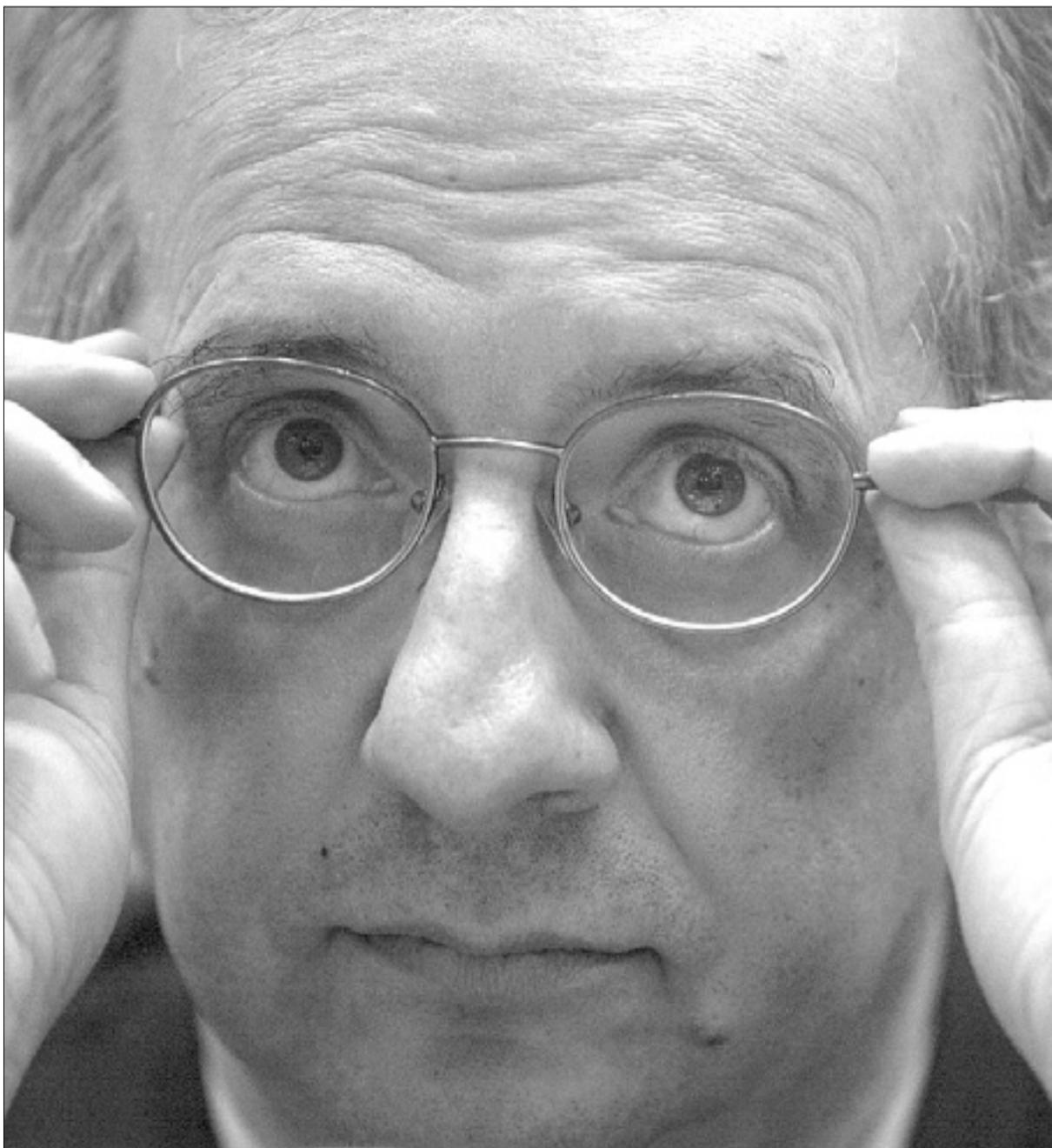
Dejstvo, da bo nastopila sama, pa seveda še ni dokaz resnične inovativnosti Demokratske stranke. Prav merilo bosta program in kandidatna lista, s katero se bo DS predstavila na volitvah. Druga republika, ki žalostno tone v ilegalnosti (sum na neustavnost volilnega zakona, neuskajanje zakona Gasparri o televizijskem sistemu z ustavo in s pravili Evropske unije itd) in ob vse večji vdanosti državljanov v usodo, potrebuje zdravilni sunek, novost, ki bo prebudila apatično družbo, znala sprostiti nove energije in bo ljudi prepričala, da se zazrejo v prihodnost, stavijo na prihodnost in na mlade. To je resnični izizz za Demokratsko stranko. Ali mu bo kos? Odgovor bo morda možen po volitvah, že sedaj pa lahko brez droma trdim, da morebitna velika koalicija med Demokratsko stranko in Forza Italia, o kateri nekateri sanjajo, ne bi bila za Italijo odrešujoča novost, ampak bi najbrž dokončno obsodila Škorenj na obrobje. Demokratska stranka pa bi umrla še preden bi dobra shodila.

Ob koncu pa še nekaj besed o premieru Romanu Prodiu, ki mu sedaj mnogi komentatorji očitajo, da je zaostril italijansko krizo, ker takoj po volitvah, kljub pičli večini ni sprejel ponudbe Silvia Berlusconija o oblikovanju velike koalicije. Prodi se je takrat odločil za vlado leve sredine v skladu z mandatom, ki ga je dobil od volivcev. Predstavil se je kot alternativa Berlusconiju in spoštoval obvezno volilne kampanje. Enako korektost in spoštljivost do ustave je pokazal med krizo, ki se je končala z nezaupnicami v senatu, čeprav so mu mnogi svetovali, naj ne zahteva zaupnice zgornjega doma in naj odstopi pred glasovanjem. Enako korektno je ravnal sedaj, ko je napovedal, da ne bo več kandidiral. Pred volitvami je že povedal, da bo sedanji njegov zadnji mandat, po katerem se bo umaknil. Te besede ni hotel prelomiti, poleg tega pa z odpovedjo kandidaturi skuša preprečiti, da bi se predvolilna kampanja spremenila v uničujočo bitko, ki bi povzročila same ruševine. Prodi v sedanjem mandatu nedvomno ni bil sposoben v zadostni meri motivirati koalicjske partnerje, najbrž je preredko udaril po mizi, del energije je zapravil v težavnem in mučnem vsakodnevnom poskušusu usklajevanja težko združljivih stališč partnerjev Unije. Kot premier in kot voditelj je bil zato samo delno uspešen (dosežki v gospodarski politiki so neizpodbitni), vendar je bil zato izredno dosleden in korekten politik. Tudi zaradi tega ga bomo pogrešali.

PREDČASNE VOLITVE

Pravi izzziv je zaustaviti zaton Italije Mu bo Veltroni kos?

VOJMIK TAVČAR

OPČINE - Teden pozneje zaživel pustni sprevoci

Sončni žarki

1

3

2

4

DANEV

- PRAZNENJE GREZNIC IN ČISTILNIH NAPRAV
- ČIŠČENJE ODTOČNIH KANALOV Z VODNIM PRITISKOM
- PREGLEDI S TV KAMERO IN ZIDARSKA DELA

V NOVI OBRTNI CONI ZGONIK
PROSEŠKA POSTAJA 29/C
TEL. 040 25280113 - FAX 0402528124
e-mail: info@danev.it

pizzeria - bar - gostilna
»VETO«
DEBENJAK NADA snc
TIPIČNE DOMAČE JEDI DIVJAČINA

OPČINE
Proseška ulica 35
Tel. 040.211629
ob torkih zaprto

Guštin
SERVICE PARTNER
OBRTNA CONA "ZGONIK" UI. Proseška Postaja, 29/a - Tel. 040 225343 | email: assistenza@gustin.autogerma.it

NUDIMO VAM BREZPLAČEN
ZIMSKI PREGLED

Vse slike K.

- ① Bazovica - Odprtci kažini za boljši jutri
- ② Križ - 1968 - 2008...se je kaj spremenilo?
- ③ Opčine - Benetke nova Atlantida
- ④ Valmarininske bambole
- ⑤ Praprotni - Ku mi ustane tč, tat teče proč
- ⑥ Kralj Polončar in kraljica Mita Borovnica
- ⑦ Prosek-Kontovel - Ni vse biser, kar je v škrinji
- ⑧ Šempolaj - Šempolajske meduze
- ⑨ Sovodnje ob Soči - 1, 2, 3.. Prosti smo vam

od 41. Kraškega pusta

Kraški podžgali Veselje

godba in akrobatni Flipa iz Pirana. Med vozovi so tretjič v štirih letih (in tretjič v zgodovini) zmagali domačini, ki so se letos odločili za pustno tradicijo Benetk, lagunskemu mestu pa so napovedali nesrečen konec v morskih globinah, pod neusmiljenim pogledom Neptuna in openskega morskega konja. Openci so voščili vse najboljše svojemu gondoljerju Dolfiju (tramvajske tračnice je očitno zamenjal z beneškimi kanali), ki se je včeraj srečal z Abrahamom. Na 2. mestu so, korak od zmage, pristali prav tako številni in na koncu nekajko razočarani Križani. Obeležili so 40. obljetnico legendarnega leta 1968: za kriške dolgalose ljubitelje miru, ljubezni in dobre glasbe se od tedaj ni nič spremenilo, saj so vojne in orozje še vedno zelo razširjeni. Po dolgih letih so spet zakorakali hipiji z geslom »topove napolnimo s cvetjem«. Bazovci so Prodiju svetovali, naj državno bilanco obogati s ponovnim odprtjem javnih hiš. Zadnji politični dogodki so jo Bazovcem delno zagordili, zaradi česar so na traktor obeležili tablo z napisom: »Porka Mastella!«. Med pustnimi skupinami so žirijo najbolj prepričali Prosečani in Kontovelci, ki so se našemili v... stranišča. Školjke in ščetke za čiščenje le-teh so veselo zaplesale, z njimi so bili tudi Rimljani, ki so se mučili, da bi napolnili Kloako. Za Prosek-Kontovel je to že peta zaporedna zmaga.

V reme je včeraj prizaneslo pustnem veseljakom in jim podarilo lep sončen dan. Izbirna prireditev, ki so zgradili vremenskih razmer prenesli 41. Kraški pust za en teden, se je nedvomno obrestovala: po openskih ulicah je krenil uspešen in bogat pustni sprevod, nabralo pa se je tudi razmeroma mnogo gledalcev, glede na dejstvo, da se je pust uradno že zaključil. Sprevod so pred tem nazadnje preložili pred štirimi leti (prav tako prestopno leto, na to se bo treba spomniti leta 2012!), takrat pa je opensko reprizo pogojeval snežni metež.

V vas sta se prva pripeljala kralj Paluonča in kraljica Mita Borovnica s kočijo in lipanci, v spremstvu proseške godbe. Za njimi se je zvrstilo 11 skupin in 10 vozov, ki so se potegovali za zmago, a predvsem za zabavo: zavladalni so ples, vriskanje in smeh, gledalce sta kratkočasili tudi kraški kokljki, ki sta intervjuvali pustarje, končno prireditev v Prosvetnem domu so oblikovali Kraški ovčarji, neutrudni ansambel Berimbau, Mengška

ti Opčinam, med Seslanjam in Nabrežino pa se je zgodilo to, kar je za pustarje najhujše: voz se je pokvaril! Zlomil se je del osi, ki povezuje traktor in voz. Sovodenjski »zaporniki« (njihova tema je bil zakon o pomilostivitah) so parkirali voz ob cesti in se odpeljali z avtobusom do Opčin, kjer so nastopili kot skupina. Njihovi sovačani so že spojili kovino, tako da bodo lahko danes nastopali na domaćem sprevodu. Na Opčinah pa niso bili potrati: brez voza in glasbe so bili vseeno razposajeni, eden od njih je ugotovil, da je pust lep prav zato, ker je nepredvidljiv. Z letošnjo izvedbo so zelo zadovoljni tudi pri Odboru Kraškega pusta, v katerem poudarjajo, da je steklo vse v najboljšem redu. Uspeh Kraškega pusta dokazuje približno 200 tisoč stikov (zanimanje vlada baje tudi med italijanskimi turističnimi agencijami), ki so jih zabeležili na uradni spletni strani. (af)

Med najbolj vročimi temami so bile letos klimatske spremembe, padec meje in hrvaška ekološko-ribolovna cona. Moč povorke pa je ta, da na njej nastopa na stotine udeležencev, ki s tem kronajo večmesečne napore. Posebno omembu si tokrat zaslужijo Sovodenjci. Dopoldne so se peljali z vozom pro-

Vrstni red vozov:

1. OPČINE (Benetke nova Atlantida) 66 točk
2. KRIŽ (1968 - 2008...se je kaj spremenilo?) 64 točk
3. BAZOVICA (Odprti kažini za boljši jutri) 63 točk
4. PRAPROT (Ku mi ustane tč, tat teče proč) 55 točk
5. ŠTMAVER (Ciao ciao šerifo) 54 točk
6. MEDJA VAS-ŠTIVAN (Brrr....kašna zima?) 49 točk
7. ŠTEVERJAN (Eurokurnik - Kokoši brez meja) 45 točk
8. MERČE (Kdo krade krompir?) 42 točk
9. FOLKLORNA SK. IZ ŠKEDNJA VIII DIVISION (Bierfest) 39 točk
10. REPENTABOR (Ni kamna d ne razbijemo ni buča d ne spijemo) 37 točk

Vrstni red skupin:

1. PROSEK-KONTOVEL (Ni vse biser, kar je v školjki) 60 točk
2. BOLJUNEC (Topo no mastika.....Ma rata tu jn drugo) 54 točk
3. ŠEMPOLAJ (Šempolajske meduze) 53 točk
4. PADRIČE-GROPADA (Sladja luna) 51 točk
5. VALMARIN-KP (Valmarinske bambole) 41 točk
6. ZDR. STARŠEV OS. ŠOLE V. ŠČEK NABREŽINA (Modri val) 40 točk
7. LONJER-KATINARA (...Ma nutr smo še zmajni mladi) 40 točk
8. VALMAURA (Tajanje!!! Beg pingvinov) 38 točk
9. POVIR (Krivoval na Jadranskem morju) 38 točk
10. SOVODNJE OB SOČI* (1, 2, 3.. Prosti smo vsi) 33 točk
11. DEKLETA IN FANTJE IZ OKOLICE KOPRA(Ribiči senza granice) 31 točk

* Sovodenji so nastopili kot skupina zaradi okvare voza

BAR - BUFFET - PIZZERIA RINO
ob nedeljah zaprto
KOSILA - VEČERJE PIZZE OPOLDNE IN ZVEČER
OPČINE Dunajska c. 11/A
Tel. 040 213821

CRISMANI DAVID od leta 1985
GRADBENO PODJETJE gradnja in prenova
Mob. 338.8313006 Tel. Fax 040.220573
Križ, 175 - Trst
www.crismanidavid.it

AVTOMEHANIČNA DELAVNICA ENZO

Redni vzdrževalni pregledi na avtomobilih in avtodomih vseh znamk priprava vozil za tehnični pregled

Opčine - Bazoviška ul. / Via di Basovizza 60 tel. 040.214618

Ford

POMEMBNE, A NAM NEPOZNANE TRŽAČANKE

Avgusta pl. Aigentler Šantel (slikarka, 1852 - 1935)

Ko se nam iz obledeloga spomina in večkrat samo fragmentarnih zapisov počasi luščijo obrisi primorskega javnega in kulturnega življenja v časih avstro-ogrsko oblasti, vstajajo pred nami tudi prve žene, ki so s svojo ozaveščenostjo postavljale temelje društveni dejavnosti. Največkrat se spomnimo na Tržačanke ali tiste, ki so se sem preselile in tu dozorevale v bodoče povojne slovenske javne delavke v Ljubljani. Pri tem radi pozabljamo, da je bilo že nekdaj poleg Trsta pomembno slovensko središče tudi Gorica. Če pa le malo globlje posežemo v njeno preteklost, bomo tudi tam našli pomembne žene, ki so sooblikovalo slovensko umetniško podobo. Med njimi ima posebno место družina Šantel, ki je zastopana v slovenskem slikarstvu kar s štirimi imeni. Poleg najmlajšega Aleksandra, pozneje Saše, ki je najbolj znan, so se uveljavile še njegova mati Avgusta ter sestri Henrika in Avgusta.

Saša Šantel, ki je bil slikar in tudi odličen glasbenik, je v našem prostoru znan tudi po svojih upodobitvah primorske narodne noše. Med ljudmi so postale znane po zaslugu Založništva tržaškega tiska, ki je l. 1967 izdala mapo z desetimi barvnimi reproducijami akvarelov v velikosti 11 x 16 cm. Te razglednice sicer niso dosegle take popularnosti kot v Sloveniji razglednice noš Maksima Gasparija, ki so več let izhajale v velikih nakladah. Za manjšo razširjenost teh naših razglednic je verjetno kriva tudi nizka naklada in naša tržna nesposobnost onstran meje. Te razglednice omenjam le mimogrede, ker zaslužijo pozornost vse Slovenije in bi jih morda kazalo ponatisniti. Mapa je izšla z podnaslovom Ljudske noše z Zahodnega obrobja slovenskega etničnega območja v ital., slov. in nem. j.

Ker pa se zadnje mesece posvečam predvsem v našem prostoru pomembnim ženam, se moram ustaviti ob ženskih predstavnicih Šantlove družine. Najstarejša med njimi je mati Avgusta roj. pl. Aigentler, ki je celo dve leti starejša od pesnice in pisateljice Pavline Pajkove, ki jo prav tako postavljamo v Gorico, čeprav sta bili obe rojeni na tujem. Pa še nekaj ju druži, obe sta se namreč slovenščine naučili šele pozneje, ko sta se začeli uveljavljati in delati v goriškem slovenskem kulturnem krogu. Pri tem moram opozoriti na takratno politično razpoloženje v Gorici. V šestdesetih letih 19. stol. je imela, bilo je to v prvi dobi deželnega zborna, slovenščina v tem zboru častno mesto. O tem nam poroča A. Gabrček v II. knjigi Goriških Slovencev (str. 177), kjer tudi zapiše, da je Soča 14. jan. 1905 pisala, da so v prejšnjih časih slovenski uradniki v deželnem svetu dobivali slovenske dekrete in da so slovenski uradniki takrat prisegali slovensko. Medtem se je marsikaj spremenilo, dekreti so zdaj (l. 1905) italijanski in enako tudi prisegi (Soča).

Deželni zbor je prvič zasedal 6. apr. 1861. O njem nam poroča dr. Br. Marušič v Slovenski kroniki XIX. stol. 1861-1883 na 32. str. in sicer o prepirih zaradi enakopravnosti slov. in ital. jezika na zasedanjih in v sejnih zapisnikih, ničesar pa tam ne izvemo o uradovanju. Vsekakor pa je to čas prebujanja narodne zavesti, ki je bila še bolj vidna po šempaskem taboru 18. okt. 1968. V takem vzdušju nam postane tudi želja po učenju slovenskega jezika bolj razumljiva. Družine slovenskega porekla, v katerih je bil občevalni jezik prej nemški, furlanski ali italijanski, so se začele zavedati svojih korenin. To velja tudi za Pavlino Doljak Pajkovo in Avgusto pl. Aigentler Šantel, pri kateri nas ne sme

zavajati nemški dekliški priimek.

Avgusta pl. Aigentler izhaja po materini strani iz znane goriške družine Tominc. Njen ded Fischer se je po smrti prve žene poročil z Magdaleno, sestro znanega slikarja Jožefa Tomanca. V Padovi, kjer so takrat živel, se je rodila Henrika, ki je še ne tri leta star Izgubila očeta. Zato se je njena mati z njo vrnila v Gorico k svoji bogati družini. V Tomincovi družini

govo hčerko Silvijo. Po Tunnerjevi upokojitvi je prišel na akademijo Henrich Schwach, pri katerem je prišla v poseben atelje, kjer so slikali po naravi. Prvo leto so risali, drugo pa slikali. Tam je bila v svojem elementu, je zapisala v spominih. Tudi s tovariši se je dobro razumela.

Slikarski talent je Avgusta povedovala tudi po svojem očetu, ki je bil zelo dober miniaturist, nekaj časa

je bil njihov podnajemnik in sedem let zelo dober prijatelj njene matere, s katero sta si bila po značaju in nazorih zelo podobna. Medtem pa je vztrajno mislil na Avgusto in jo, po opravljenem usposobljenostnem izpitu za profesorja, tudi zasnabil. Med študijem se je prezivjal, posebno poleti, s poučevanjem sinov bogatih posestnikov in plemičev. Dobri domači učitelji so bili takrat zelo cenjeni.

Po poroki (9. okt. 1873) s Šantlom, ki je takrat že nastopil profesoško službo v Gorici, se je tudi Avgusta preselila v Gorico in tam se z naštevanjem poročnih daril ustavijo njeni spomini. Bilo je 21 let. V srečnem zakonu se jima je rodilo šest otrok, tri dekleta in trije fantje, od katerih pa sta dva kmalu umrla, ostali pa so šli po materini poti in se posvetili slikarstvu in glasbi.

Ob narodno zavednem Antonu Šantlu se je tudi mlada Avgusta bližala slovenskemu kulturnemu življenju v prebujajoči se Gorici. Naučila se je slovensko in sodelovala pri slovenski čitalnici, celih 25 let pa je bila tudi predsednica goriške podružnice Družbe sv. Cirila in Metoda. Zaradi njenih organizacijskih sposobnosti so jo v Gorici zelo cenili. Širok krog znancev pa si je pridobil tudi s svojim slikarstvom, predvsem s portreti mnogih premožnih Gorjanov. Njen slikarski opus cenijo na približno petsto slik, točnega števila pa ne viniča, ker se je med prvo svetovno vojno, ko je bila Gorica sredi vojne vihre, marsikaj izgubila in uničila. Njena goriška umetniška pot se je začela z Beethovenovim portretom, ki ga je ob denarni stiski razstavila v neki izložbi in z njim takoj vzbudila zanimanje, posebno goriških aristokratov in višega meščanstva. Začela so prihajati naročila. Med prvimi (l. 1876) je znan portret barona Francesca Degrazia. Isto letnico, (bilo je eno leto po rojstvu najmlajše hčerke Danice) nosi tudi portret prinčesse Woroniecke - Korgbut. Portret-

omogočali dostojno življenje in otrokom študij. Slikala je tako po naravi kot tudi po fotografijah. Posebno so hvalili njeni sposobnost opazovanja, s čimer je vedno dosegla veliko podobnost portretiranca. Zanimivo je, da je po tržaški razstavi Jožefu Tomincu Osservatore Triestino prav tako hvalil izredno »podobnost njegovih portretov; izrazi obrazov, obnašanje in kretnje govorijo,« je zapisal ocenjevalec. Enako kot Avgusti Šantel je bila tudi njenemu prastricu tuja romantična sentimentalnost.

Ko je Sloga l. 1896 ustanovila Višji dekliški zavod s poukom ročnih del, gospodinjstva in krojnega risanja, je Avgusta prevzela pouk prostoročnega risanja. Poleg tega so poučevali na tej dekliški šoli tudi fiziko, kemijo, računstvo, zemljepis, zgodovino in slovenski jezik. Bila je torej prava dekliška višja srednja šola, ne morda gospodinjska ali kaj podobnega. Delo na tej šoli je nekoliko zavrolo njeno slikarsko pot, saj je tudi gospodinjstvo in šivanje za domače zahtevalo veliko časa. Njeno slikarstvo zato ni moglo prerasti v poklicno dejavnost, ampak je ostalo na robu njenih dejavnosti. Danes jo imajo izvedenci upravičeno za nekakšno idealno vez med romantično občut enim in realistično usmerjenim slikarstvom na Gorškem.

Za razstavljanje je bilo takrat v Gorici malo možnosti. Že l. 1900 pa jo najdemo na I. slovenski umetniški razstavi v Ljubljani, skupaj s hčerko Henrikom, ki je dobila svoj prvi slikarski pouk že pri svoji materi in je bila takrat stara 26 let. Še pred začetkom vojne pa so v Gorici l. 1912 pripravili prvo slikarsko razstavo v hiši odvetnika dr. Antona Dermote. Na njej je poleg Avguste in hčerke Henrike razstavljal tudi že 25letni sin Saša. Žal je bližnja vojna prekinila plodno slikarsko delo Šantlovin, še bolj pa je ustavila tudi možnosti razstavljanja. To je bil čas, ko so otroci že vsi dokončali visokošolski študij in nekateri našli službo v drugih krajih. Tisti, ki so ostali v Gorici, pa so morali radi fronte v begunstvo. V naglici so l. 1915 naložili najnujnejše na voz in zapustili mesto, kamor se zaradi povojnih razmer, ko je te kraje zasedla Italija, niso nikdar več vrnili. Najprej so se ustavili v Dolenjskih Toplicah, od koder so odšli najprej na Dunaj, potem v Groisbach, in se nazadnje ustalili v Krškem na Dolenjskem. Tam je že po vojni, l. 1920, umrl oče Anton Šantel, pozneje pa še najmlajša Šantlova hčerka Danica, ki se je amatersko ukvarjala tudi s slikarstvom.

Po njeni smrti sta se mati Avgusta in hčerka Henrika, ki so jo klicali Jeti, preselili v Maribor k Avgusti ml., ki je poučevala na tamkajšnji meščanski šoli. L. 1929, so Šantlovi kupili hišo v Ljubljani, kamor se je najprej preselila mati in z njo Henrika, po upokojitvi l. 1933 pa se jima je pridružila še Avgusta ml. Tam je mati v miru prezivljala svoja stara leta in napisala tudi še svoje spomine na čas pred poroko. Slikati je prenehala že dosti let prej, tudi z glasbo, ki ji je v mladih letih posvečala dosti časa, se ni več ukvarjala. V Ljubljani je 29. maja l. 1935 umrla.

Do danes še nihče ni evidentiral vseh njenih goriških portretov, ki bi bili dragocen pričevalec o ljudeh, ki so v Gorici zaznamovali čas zadnjih 40 let pred prvo svetovno vojno. Tudi o njenih tihožitjih in pokrajinskih slikah vemo zelo malo, čeprav je znano, da je zelo rada slikala cvetje. Na razstavi slikarjev Šantlov v goriškem muzeju na gradu Kromberk je julija 1970 visele samo sedem njenih portretov, na katerih so upodobljeni njeni družinski člani. Dosti premalo za njen ponomen v slovenskem slikarstvu.

Lelja Rehar Sancin

so po pričevanju Avguste govorili furlansko in italijansko. Ker pa je mlađa Henrika veliko živila na deželi, posebno na posestvih v Prvačni, se je tam precej dobro naučila tudi slovenščine. V Gorici se je spoznala s Hugom pl. Aigentlerjem, ki je bil sodnik na deželnem sodišču v Gorici. Poročila sta se v Prvačni, že prej pa je bil Hugo premeščen v Stein na Štajerskem. Tam se je Henrika za silo naučila trudi nemščine, medtem, ko sta z možem govorila italijansko.

V tem mešanem jezikovnem okolju se je 12. maja 1852. leta rodila Avgusta. Ko je imela šest let, je bil njen oče premeščen v Leoben, kjer je začela obiskovati osnovno šolo, ki jo je l. 1862 po očetovi premestitvi v Graz nadaljevala tam, in sicer pri uršulinkam. V šoli je bila vedno odlična učenka, posebno pa se je odlikovala pri risanju. Najraje je risala cvetlice, njena sestra Mina pa pokrajine. Imela je še sestro Henrieto in brata Arturja, ki pa je bil vedno boljen in je komaj desetleten umrl. Nekaj let prej je izgubila tudi očeta; umrl je za tifusom. Prej zgledno družinsko življenje, ki se ga Avgusta spominja z veliko ljubeznijo, se je popolnoma spremenilo. Njeni spomini, ki jih je v nemščini pisala svoja zadnja leta, so izšli pod naslovom Meščansko življenje v prikriti revščini, tako je namreč zapisala v svojih spominih. V slovenščino jih je prevedel njen sin Saša. V knjižni obliki jih je izdala Nova revija v svoji zbirki Pričevanja l. 2006 z naslovom Življenje v lepi sobi. Redno šolo je Avgusta zapustila s trinajstim letom, ko se je v Grazu vpisala na deželno akademijo za risanje. Ravnatelj in učitelj na tej akademiji je bil slikar Tunner, ki je slikal največ cerkvene slike. Bil je star že osemdeset let in kot pedagog ni imel velikih uspehov. Avgusta je štiri leta risala sprva dele obraza, potem še glave in obrisih. V lepšem spominu ima nje-

no slike je bilo v tistih letih še zelo cenjeno, zato Avgusti ni manjkalo dela. Najraje je uporabljala tehniko pastela in črne krede, za katero je imela zelo solidno študijsko pripravo. Klub tehnik, ki je spominjal na salonsko, romantično obavarovalo slikarstvo, je znala Avgusta poiskati tudi v tej tehniki nove tone s temnejšimi odtenki, s čimer se ji je posrečilo bližati bolj realistični podobi svojih portretiranec. Zaslužki od portretov je spremeno dopolnjevala družinske dohodke, ki so precej veliki družini

TRST JE IZGUBIL IZJEMNO OSEBNOST

Ernesto Illy, doktor kave, misijonar espressa

T e dni ni bilo časopisa, mahnega lokalnega ali večjega, ki izhaja v milijonski načladi, ki ne bi vsaj nekaj vrstic posvetil spominu Ernesta Illyja, misijonarja espressa, kot jih je večina spoštljivo zapisala. Bil je neutrudni privrženec espresso, je zabeležil slavni New York Times. Veličko je naredil za to, da ljudje po vsem svetu verjamejo v espresso kot najbolj prefinjeno kavo in da si jo lahko celo doma pripravimo prav tako vabljivo, kot bi jo nam pripravil najbolj izkušen neapeljski barman, so se dodali. Razsežnost, ki jo je dobila novica ob njegovi smrti, nas ne preseneča: končno popijemo več kot 50 milijonov skodelic te opojne pijač vsak dan. In č smo še bolj natanci: od tega je v 6 milijonih skodelicah kava illy, kava, ki ima povsod enak okus, pa naj jo pijemo v Trstu, Tajpeju ali New Yorku.

»To je naš glavni dosežek«, je rad poudarjal dr. Illy. »Okus je izumil že moj oče Francesco leta 1933.«

Francesco Illy je bil rojen v Temišvaru. Illy je pravzaprav madžarsko ime. Njegov oče je bil Madžar, mama iz južne Nemčije. V Trst pa ni prišel zaradi kave. Med I. svetovno vojno je bil avstro-ogrski vojak na Krasu, predvsem v okolici Komna, v Trstu pa je obiskoval sestro. Na njem domu se je zaljubil v učiteljico klavirja, se poročil in ostal. Ernestova mama je bila rojena v Johannisbergu v Nemčiji, njen oče je bil Irc ...

»Sem resnično, kot bi v Nemčiji temu rekli, eine promenademischung«, je za revijo Mladina dejal Ernesto Illy. »Ker je Temišvar postal romunski, se oče ni hotel vrniti domov. Izgubil je državljanstvo in tudi jaz sem bil vrsto let brez njega. Tudi to je zanimiva izkušnja. Kot človek brez državljanstva nisi nič. Nobeden te ne varuje. Zato tudi ne razumem, zakaj imajo ljudje nacionalistične emocije. Ker sem

Ernesto Illy je vse svoje življenje posvetil kakovosti kave. Slika na desni je iz spletnih strani www.illy.com, spodnji portret pa je delo avtorice članka.

predelave, ki še vedno temelji na organoleptični percepciji, okus ocetove kave ostaja«, je velikokrat ponovil. V pražarni je zaposlenih 15 ljudi, ki pokušajo kavo in dajejo mnenje, seveda pa okus analizirajo tudi z rafiniranimi laboratorijskimi postop-

mal že sam kavovec. Illyjevi strokovnjaki so že pred leti prenehali kupovati surovo kavo na trgu, saj jim kakovost zrn, ki so jo lahko dobili na ta način, ni več zadoščala. Preselili so se v dežele pridelovalke. Posobnost Illyjeve prazgarne je v tem, da so delujejo s kmeti brez posrednikov.

»Delo s kavo je tudi druženje z ljudmi. Približno 1500 do 2000 pridelovalcev je v naši družini«, je dr. Illy večkrat omenil. Družinskih članov je največ iz Brazilije, pa tudi iz Srednje Amerike in vzhodne Afrike, predvsem Etiopije, Kenije in Tanzanije. S kmeti je ustvaril drugačen odnos, kot so ga ti bili vajeni s preprodajalcii kavnih zrn. Illyjevi strokovnjaki kmetom razložijo, kaj pričakujejo od dobrega kavnega zrna in kako lahko takega pridelajo. Učijo jih tudi pridelovalno tehnologijo, povedo jim, kako morajo sušiti jagode, da se izognejo gnitju in podobne stvari. In kadar je kakovost taka, kot jo zahtevajo, potem plačajo več, kot je cena kave na trgu: tudi do 100 do 120 odstotkov več kot drugi. Lahko si le mislimo, kaj to pomeni, recimo, v siromašni vzhodni Afriki, kjer ima večina kmetov največ 20 dreves, kar ni dovolj niti za eno vrečo.

Prav v Etiopiji so dosegli fantastičen rezultat, je za revijo Mladina povedal dr. Illy.

»Tam smo naleteli na družino osmih bratov Legese, ki so prodajali dobro kavo. Zbirali so jo pri različnih kmetih, sami pa so pridelali res odlična zrna. Zaradi sodelovanja z nami se je iz ZDA vrnil domov še en družinski član, uspešen poslovnež, proizvodnjo so še izboljšali. Kaj se je zgodilo? Za kakovostne (pravilno zrele in selekcionične) jagode plačujejo kmetom več kot drugi. To so težko sprejeli konkurenți, saj so ostali brez dobre zelene kave, zato so na enega izmed bratov celo streljali. K sreči neuspešno. Zanimivo – mogoče lahko to vzamemo celo kot poučno lekcijo o plemenitosti – zdaj ta človek, neuspešni atentator, dela za njih. Mi pa smo največ kupci posebne kave yirgacheffee, ki je najbolj kakovostna v Etiopiji.«

Mimogrede: tisti nežen okus po čokoladi, ki ga rahlo začutimo pri požirku illyjevega espresso, je delo etiopskih kavnih zrn.

Dr. Illy se je tudi brazilskega trga lotil drugače, kot so bili kmetje vajeni. V São Paulu je sklenil sporazum z univerzo, ki takoj prireja tečaje za pridelovalce kave. Dr.

mešanec in ker sem bil toliko časa brez državljanstva, se povsod počutim doma.«

Ernesto Illy se je rodil v Trstu 18. januarja 1925. Leta 1947 je diplomiral na bolonjski univerzi, in sicer na oddelku za kemijo. Takoj je začel z delom v družinski pražarni kave.

Ampak vrnimo se h kavi, ki je Illyjevo ime razširila po svetu.

»Mi se trudimo le izboljšati proces

ki. Najlažje je najti napake, je bil prepričan Ernesto Illy.

»Ko pridejo zrna na našo pražarno in preden jih dokončno zapremo v pločevinke, gredo skozi 114 različnih testov. Če imata eno samo gnilo jajce, ga boste občutili pri omleti, pa čeprav je narejena iz 100 jajc. To velja tudi za pokvarjena zrna. Že eno pokvarjeno zrno, je lahko katastrofa.«

Zato se delo za dr. Ernesta Illyja ni začelo še v pražarni, temveč ga je zani-

Illy je trdil, da je izobraževanje zelo pomembna dejavnost njegovega podjetja in prav v tem se najbolj razlikuje od drugih pražarn. Tečejo obiske tudi po več sto kmetov. Največji del predavanj je resda namenjen sušenju kavnih jagod, ker je to zelo zapleten proces, učijo pa jih tudi kalkulacije stroškov proizvodnje. Spoznavajo jih celo s konceptom proračuna. »Ti kmetje živijo v sedanosti«, je menil dr. Illy. »Pozabijo preteklost in ne misijo na prihodnost. Ko cene kave narastejo, se veselijo in vse zapravijo, čez 5 let, ko spet padajo, nimajo niti za kruh. Želimo jim razložiti, da zgodovina - oziroma zadnjih 100 let - kaže na to, da so cene ciklični fenomen. Vsakih 5 ali 7 let imamo katastrofo, ko kave ni dovolj. Cene se povzpnejo do neba, potem pa spet sedem let padajo ... Radi bi jim dovedali, da morajo svoje življenje in posel organizirati.«

Illyjevi strokovnjaki v Braziliji vsako leto izberejo zmagovalca sezone. Najboljšega pridelovalca nagradijo s 30.000 dolari, pa še njegova kavna zrna odkupijo po višji ceni.

Pravzaprav skoraj ni bilo pomembnega časopisa, ki ne bi poudaril prav te njegove vizije sodelovanja s pridelovalci kavnih zrn. Še potem so omenili, da je bil ustanovitelj in predsednik Association pour la Science et l'Information sur le Café, raziskovalne organizacije s sedežem v

Parizu, še potem so govorili o povezovanju njegovega raziskovalnega inštituta z univerzami v Trstu, Vidmu, Firencah, Milanu, Budimpešti in Manchestru, še potem so se spomnili znamenite kovinske škatle, pravzaprav tudi izuma njegovega očeta, pa skodelic in ...

»Kavo moramo pitи počasi. Hitro se pije samo slabo kavo, ne pa dobre. Z dobro kavo se morate poigrati, jo čutiti na jeziku, pokušati ... Kadar pijete kavo zaradi užitka, si ga naredite prijetnega, kolikor je le mogoče. Sprostite se in jo počasi srkajte v majhnih požirkih. Tako občutite maksimalno intenzitetu vonja in okusa. Zraven se pogovarjajte. To je družabna pijača. Mislim, da bi se morali izogibati temu, da bi jo pili samo zaradi kofeina,« so besedel dr. Ernesta Illyja, misijonarja espresso, ki je jučer začenjal s pitjem čaja, mešanico darjeelinga in assama.

»Rad imam čaje iz vrtov Lingia, Jumpana, ker imajo čudovito aroma. Cvetovom darjeelinga daje aroma sestavina lignol. Ta je prisoten še v aromatični etiopski kavi, v kavnih zrnih iz nekaterih pridelov Kolumbije, včasih ga zasledimo tudi v kavnih zrnih iz Srednje Amerike. Zanimivo je, da ga vsebujeta tudi muškatno vino in Chanel No 5. Skratka, to je sestavina, ki osreči vsakega.«

Meta Krese

ZANIMIVO POGLAVJE TRŽAŠKE ZGODOVINE

Rossettijeva osebnost je še danes deloma sporna

V nedavnem prispevku o Vincencu Franulu von Weissenthurn-de Torrebianca, ki je kot drugi neslovenec stavil slovensko slovenco, sem omenil, da je njeno izdajo laskavo ocenil tudi pisatelj, polihistor, pravnik, politik in branitelj samovojnosti Trsta Domenico Rossetti. Ker gre za osebnost, katere lik je zlasti s političnega vidika v nekaterih krogih še danes sporen, bi ga veljalo morda znova osvetliti. S tem namenom sem poiskal podatke v očetovih beležkah in rokopisih še iz obdobja, ko so praznovali 150-letnico Rossettijeve smrti.

Rossettijeva rodbina je bila po izvoru iz Lombardije. Domenicov ded Giovanni Battista se je namreč iz rojstne Peschiere preselil najprej na Reko, nato pa v Trst. Družina Rossetti je pri nas zaslovela po svoji podjetnosti, njeni člani so bili namreč borzni agenti, trgovci, ladjedelci, tovarnarji in posestniki. Domenico je zato po očetu podedoval ogromno bogastvo.

Rojen je bil v Trstu 19. marca 1774. Nižešolski pouk je opravil v toskanskem industrijskem mestu Prato, univerzitetni študij pa na Dunaju in na graški pravni fakulteti, kjer je diplomiral. Vzgojen je bil v italijanskem duhu, kulturno pa se je oblikoval in obogatil v nemških elitnih krogih stare Avstrije. Občudoval je politično in gospodarsko učinkovitost avstrijske monarhije in njeno uspešnost pri bogatjenju tržaškega ladjarstva in sploh pristaniškega gospodarstva. Svojo hvaležnost do Avstrije je mladi Domenico (tudi Dominik) dokazal tako, da je na vseh področjih dvigal kulturno raven tržaškega meščanstva. V ta namen je l. 1810 ustanovil študijski in čitalniški kabinet, ki se je kmalu preimenoval v še danes deluječo Societa' di Minerva. K temu kulturnemu poslanstvu je Rossetti pritegnil veljavne meščane, kakršni so bili Pietro Nobile, Pietro Biasoletto, Pietro Stancovich, a zlasti Domenicov rejenec in učenec Pietro Kandler, ki bo postal verjetno najpomembnejša osebnost v Trstu iz 19. stoletja, čeprav velja še danes v očeh nacionalističnega Trsta za še bolj »sporno« osebnost od Rossettija samega. Seveda to velja glede na italijanstvo oziroma avstrijskanstvo obeh.

Domenico Rossetti ni nikoli napsal drugim narodnostim v teh krajinah, ne slovenski in ne hrvaški, ne grški in seveda niti nemški. Celo pospeševal je možnosti za srečanja in povezavo z njimi. Želel je, da bi prišlo do takšnega odnosa med njimi, ki naj bi bil vzajemno rodoviten, prav tako kot je prišlo do plodovitega srečanja treh različnih kultur na našem ozemljju.

Če je bil Rossetti vnet pristaš ugleda tržaškega patriarhata, ki mu je družina pripadala zaradi odlikovanja z dednim plemstvom v redu Svetega rimskega cesarstva in s plemiškim naslovom von Skander (de Scander), ni zaradi tega nikdar omolovačeval meščanstva, kateremu je pomagal do vzpona. Zato se je v zrelih letih začel odrujevati Dunaju, potem ko se je stara Avstrija prelevila v čedalje bolj centralizirano in zaprto oblast, ki je začela o vsem odločati zgolj z ozkega zornega kota prestolnice. Tako se je Avstrija vedno bolj oddaljevala od Rossettijevega idealja o avtonomiji in slogi med narodnostmi v Trstu.

Iz pregleda njegove osebne korespondence je razvidno njegovo prepričanje, da je Avstrija po Napoleonovem viharju in po nazadnjaški restavracji, ki jo je leta 1811 uvedel Dunajski kongres, zašla na napačno pot, ki bi lahko imela oziroma je de-

jansko imela negativne posledice za Trst in njegovo usodo.

Domenico Rossetti je bil v mladih letih arkadijsko navdahnjen pesnik in pisatelj. Pesmi, večinoma razpoloženske in ljubezenske, je pisal v nemščini, prozo pa v italijanščini. V italijanskih verzih je napisal tudi episki slavospev Il sogno di Pietro Bonomo - Sen Petra Bonoma, v katerem poveličuje avstrijskega vojvoda Leopolda, ki je leta 1382 sprejel tržaško mestno delegacijo in iz njenih rok prevzel listino o prostovoljni predaji Trsta Avstriji. (Gianni Stuparich je to ocenil kot izmišljotino.)

Trst je tedaj doživjal eno svojih najtežjih obdobij. Beneška republika ga je na kopnem ogrožala na črti Mačkolje-Socer, po morju pa je močna beneška mornarica vpadla celo v tržaško pristanišče in ga obstreljevala. Benetke so od Trsta stalno zahtevale bolj ali manj utemeljene davščine in odkupnine, kakršne je n. pr. prejemala od podložnih mestnih občin Verona in Treviso. Tržaški patriciji so začeli resno razmišljati o nevarnosti, ki jo Benetke predstavljajo za tržaško svobodo in suverenost.

Prostovoljno predajo Avstriji opisuje Rossetti kot »srečen prehod iz negotovine in nesrečne neodvisnosti v okvir najslajše in najpravičnejše od vseh vladavin«. V že omenjenem episkem slavospevu Avstriji in vojvodi Leopoldu beremo: »...Deh tu, gran Dio! Tu l'Austria benedici ed a Tereste fa ch'ella resti ognor Sovrana e Madre!«

Tržaški župan za časa predaje Avstriji, Nicolo' Collalto, tako nakazuje svojim naslednikom njihovo poglavito dolžnost: »Il podesta' che dopo me verranno a Tereste donati, ognor rammentino questo giorno fortunato, e sia Leopoldo per lor sacra memoria. Per lui giuriamo eterna fede e amore, Viva dell'Austria il gran Monarca! Viva l'Austria, e il suo duce possente, che Trieste alla fine salvo!: questo giorno a'nepoti rammento, che beare sol l'Austria ci puo! Ed odio eterno ed ira cada su colui che, già del sangue nostro generato, ne'scoli futuri esser potra' all'austro trono infido.« In na koncu še prisega: »Viva l'Austria, evviva! Amo-

re fede per lui non perderem che con la vita.«

Domenico Rossetti (1774-1842) in naš Janez Bleiweiss (1808-1881) sta si bila skoraj sodobnika. Oba sta se uveljavila zaradi pozitivnega gledanja na avstrijsko cesarsko skupnost. Oba sta imela proti sebi mlajše robove, Rossetti mazziniance in nacionalno liberalno gibanje, Bleiweiss pa mladoslovence. Kljub njunemu avstrofilstvu sta si oba zasluzila vzdevek »oče domovine«. To nekakšno vzporedno zgodovinsko dogajanje med Ljubljano in Trstom je bilo res značilno.

Za lažje razumevanje nekakšne konstante v zgodovini Trsta, to je borbe za avtonomnost, vendar ne brez zaščite močnejšega, ki bi statutarno zajamčil svobodo jezika, uprave, financ, trgovine in plovbe, si na kratko oglejmo zgodovinski razvoj mesta pod različnimi gospokami. To je zanimivo tudi za nas, slovenske Tržačane.

Trst nastopa kot civilna uprava ali vojaška oblast že za starega Rima. Za časa rimske republike se Trst omenja kot municipium romanum (177 pred. n. š.), colonia latina (126 p. n. š.) in colonia militaris (33 p. n. š.). V tistem času imamo na današnjih slovenskih tleh že mesti Emono-Ljubljano in Poetovium-Ptuj.

Sledi nejasno obdobje Trsta v začetku prvega tisočletja, ki trajala skoraj celih 1000 let. V tem času doživi mesto kot pomembna vojaška baza najprej rimske in nato bizantinsko okupacijo za ohranitev pred navalom ljudstev, to je preseljevanja narodov z Vzhoda po razpadu zahodnorimskega cesarstva (475 po n. š.) in nato prehodu politične oblasti pod bizantinsko cesarstvo. Starega veka je konec. Kako gleda Rossetti na to rimsko obdobje tržaške zgodovine?

Domenico Rossetti je l. 1814 objavil morda svoje poglavito delo: Meditazione storico-analitica sulle franchigie della Citta' e Portofranco di Trieste, ki je torej nekakšno zgodovinsko analitično razmišljanje o mestnih in pristaniških svobočinah v Trstu. Po njegovem je Trst za časa starega Rima dejansko deležen nekega razvoja iz navadnega naselja v municipium romanum, colonia latina in

colonia militaris, vendar ti nazivi še niso dokaz tržaške samostojnosti. Šlo naj bi zgolj za privilegirano stopnjo tedanjih podložniških odnosov. Trst naj bi torej za časa rimske republike užival skoraj autonomni položaj, nikakor pa ne svobode in neodvisnosti. Zato se Rossetti v svojih meditacijah omejuje zgolj na obravnavanje Trsta med leti 949 in 1814. To je doba, ko mesto dejansko uživa statutarne pravice in priznanje, da je res publica tergestina.

To je doba, ko mesto dejansko uživa statutarne pravice in priznanje, da je res publica tergestina.

Do leta 949 po n. š. se Trst razvija pod cerkvenim vodstvom. Po razpadu zahodnorimskega cesarstva preide namreč civilna oblast polagoma v cerkvene roke. Oblast ogleskega patriarhata sega do Drave, onstran pa na oblast solnograške (salzburške) nadškofije. Dne 21. februarja 949 tržaški škof Janez III. prepuсти svojo suvereno pravico do mesta sv. Justa tržaškemu ljudstvu na osnovi posebnega statuta. To statutarno in pravno osnovo tržaške neodvisnosti je v imenu tržaškega prebivalstva sprejel patricij Corvo Bonomo.

Ni dovolj jasno, kakšen je bil položaj Trsta v razkrajajočem se rimskem cesarstvu, v langobardski dobi in za časa frankovskega gospodstva. Vsekakor drži, da lahko govorimo o tržaški neodvisnosti še od leta 949 dalje. Trst je to neodvisnost ohranil do l. 1382, torej do t. i. prostovoljnje predaje Avstriji.

Tržaški statuti iz raznih dob so podobni statutom drugih italijanskih samostojnih mest. Trst ima torej tudi po prostovoljni predaji avstrijskih vladavini možnost, da se svobodno razvija kot nekakšna italijanska republika. Tak položaj zagotavlja Trstu tudi reformistični statut iz l. 1550, ki določa: »Generalis procurator communis appellatur qui administrat redditus Tergestinae civitatis, Communis sive Reipublicae,«

Tržaški statut, ki ga je Domenico Rossetti sestavil leta 1808, je po vsebinski skrajno shematičen in tog, to pa zaradi tega, ker je podoben raznim obrazcem, ki so se jih posluževala italijanska samosvoja mesta, da bi imela zaradi teh pogojev večjo možnost zagovarjanja bistvenih krajjevnih koristih v odnosu do različnih gibe-

linških in guelfskih (pri slednjih belih ali črnih) gospoščin, ki so jim bila ta mesta kakor koli podrejena.

Ne gre prezreti dejstva, da so v srednjem veku bili župani (podesta') poklicno juristi, ki so potovali iz mesta v mesto in se vdinjali z obljubo, da se bodo kot pogodbeni upravitelji ravnavi po mestnih statutih. Zato so bila stališča do tolmačenja statutov prirejena glede na spreminjačo se elastično prilagojevanje splošnim prijateljskim dogovorom in sporazumom z dejavniki znotraj ali izven mestnih meja.

Statut mestne občine Trst ima v redakciji Domenica Rosettija naslednjo obliko: 1. Trst ima pravico do samouprave in samobrambe; 2. Trst, njegovi prebivalci, človeške skupnosti, kakor tudi posamezniki, imajo pravico, da jih ne odtujejo, dajejo v najem ali jih hipotekarno ali drugače zastavljajo; 3. kakor v preteklosti tako ima Trst tudi v bodoče pravico do ohranitve in spoštovanja samoupravne vladavine v skladu s statuti, reformami in običaji; 4. Trst ima pravico do nemotenega razpolaganja z lastnimi izdatki in dohodki; 5. nihče ne sme obremenjevati (obdavčevati) drugače, kakor to določa pogodba iz l. 1382 o prostovoljni predaji Trsta Avstriji.

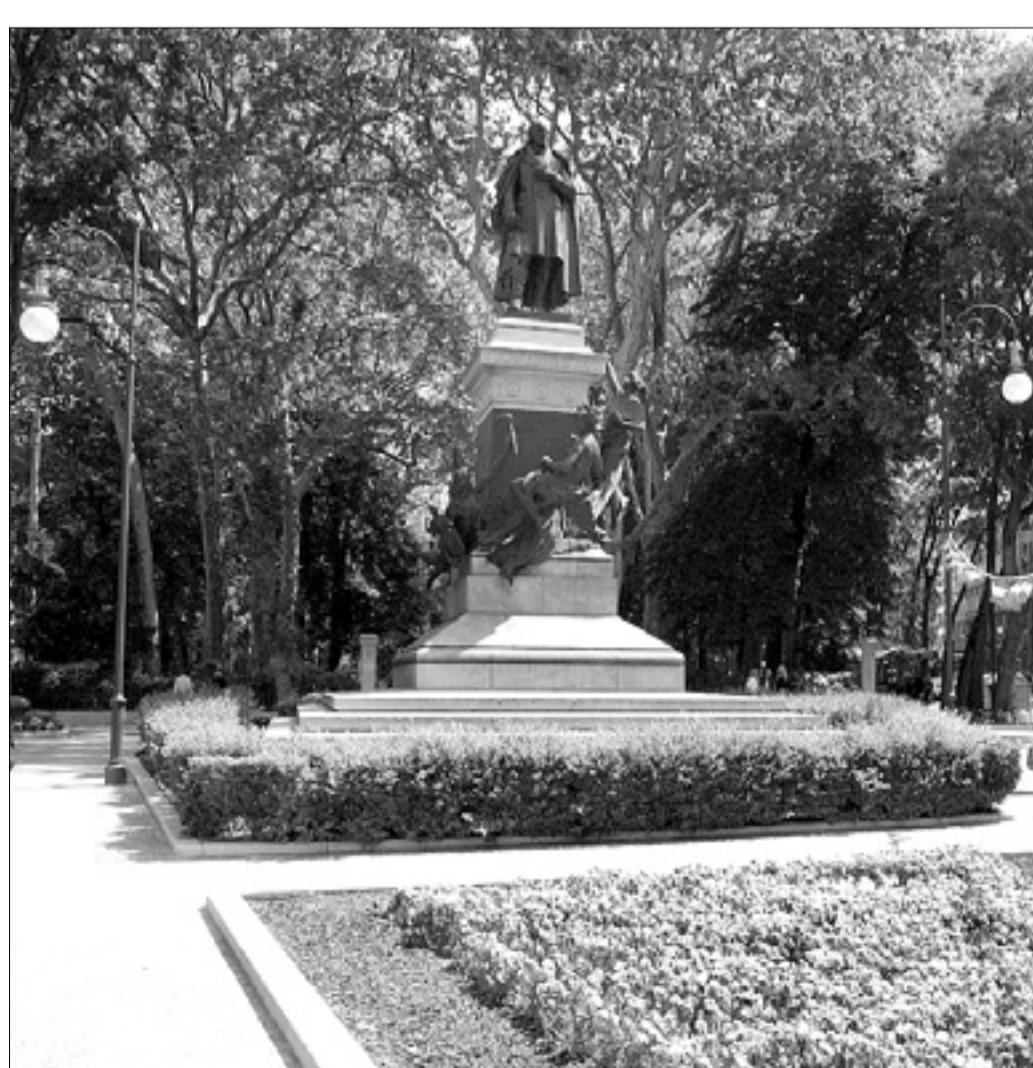
Skratka, Trst naj bi se sporazumeval z osrednjo cesarsko oblastjo na Dunaju ali pa s predstavniki lokalnega avstrijskega vovodstva, ki mu je bil podrejen, na osnovi točno določenih pravic. O pravicah pa statuti ne govorijo. Te pravice si bo skušala municipalna skupnost sama pridobivati. Pri tem je šlo v glavnem za omejitev priseljevanja »tuferodcev«, se pravi okoliških Slovencov s Krasm, zlasti pa z ozemljem med Mačkoljami in Socerbom. V kolikor pa bi ti »tuferodci« morali biti sprejeti v notranjščino starega obzidanega mesta, naj bi šlo le za podložniško tlako ob spoštovanju italijanskega mestnega videza. Priseljenci so torej že vnaprej vedeli, da jih v Trstu čaka neusmiljena asimilacija in socialna podrejenost višji latinski kasti.

Pred predajo Avstriji je imel Trst pri varovanju svoje svobode in varnosti v glavnem opraviti z Beneško republiko, ki je iz severozahodne Istre, ki si jo je prisvojila, rada dregala v tržaško obrambno črto na področju tržaškega Krasa. To področje je v statutu nazvano Carsia, prebivalci pa carsolini, v kolikor Crain ali Cranzi. Kakor torej izhaja iz raznih statutov, je imel Trst na tržaškem Krasu stalno opravka s Cranzi, kakor tudi Benetke na svojem področju Carsie, to je s Slovenci. V statutih ni nikjer izraza Slovenci, ki se mu že tedaj ogibajo kot hudič zognane vode.

Slovenski polihistor in rodoljub Janez Vajkard Valvasor (1641-1693), avtor obsežnega dela Slava vojvodine Kranjske, ki je izšlo l. 1689 v štirih debelih knjigah z nemškim naslovom Die Ehredes des Herzogthums Krain, označuje mesto Trst na številnih zemljevidih zgolj s krogom kakor ostale kraje. Po Valvasoru je bil Trst pač sestavni del vojvodine Kranjske in s tem avstrijske državne skupnosti. Domenico Rossetti je to dobro vedel, kajti svojega oblastnega sogovornika je imel v Ljubljani. V primeru nesoglasja so pritožbe romale na cesarski Dunaj.

Rossettijevo obdobje na Tržaškem nam nudi obilo možnosti, da se poglabljamo v zakulisje tedanjega tržaškega dogajanja, pri katerem je imel v drugi polovici 19. stoletja prebujajoči se slovenski živelj važno vlogo. Iz vsega gornjega ni težko razumeti, zakaj je Rossettijeva osebnost sporna tako za del Italijanov kakor tudi za Slovence.

Drago Gašperlin

Spomenik
Domeniku
Rossettiju pred
tržaškim Ljudskim
vrtom

KROMA

KULTURNI Stiki ZSKD

KABARET - Po premieri na Kraškem pustu

Radio-aktivni live v gosteh po društvih

Zveza slovenskih kulturnih društev ponuja tokrat svojim včlanjenim društvom posebno poslastico, ki bo občinstvu, če drugega ne, privabila nasmejh na usta. Razne društvene dvorane bodo namreč v prihodnjih tednih gostile kabaretno predstavo Radio-aktivni live, ki je nastala v produkciji goriškega Komigoja in s sodelovanjem ZSKD. Predstavo so premierno uprizorili v openskem Prosvetnem domu kot uvod v letošnje kraško pustno praznovanje, kar sicer Kraškemu pustu ni prineslo veliko sreče: enainštiri deseto pustno povorko so morali kot znano zaradi slabega vremena odpovedati, za kar pa najbrž niso bili krivi protagonisti simpatičnega in lahkonatega kabreta ...

Kakorkoli že: v prihodnjih mesecih bo Radio-aktivni live zaživel tudi po goriških, tržaških in videmskih društvih. Zamislili so si ga kot znano oblikovalci priljubljene oddaje Radio aktivni val, ki se vsakodnevno oglašajo na valovih Radia Trst A (vsako jutro ob 9. uri). Zato so tudi protagonisti gledališke inačice isti: Tjaša Ruzzier, Boris Devetak, Francko Korošec in Marko Sancin ...ali depresivna pesnica Srečka Veselko, prevajalka Berta Bertoki,

posebni poročevalec Berto Koritnik, skladatelj Patrick Solfeggiato (- po domače Solfi), čistokrvni Križan Nando Sulli in poslovnež Nebojša Popović. Nastope posameznih likov ločujejo razne bolj ali manj verodostojne novice, pa tudi reklamni spotti. Za »kraški ocet« (Pridi in loči se tudi na kraškem octu!), novo zamejsko kavo Fakanoni, predvsem pa za nekatere filme: Jurija Paljka bomo tako v kratkem videli v najnovejšem Rambu, Dušana Jelinčiča pa v filmu z naslovom Sedem let v Tibetu...

Kabaret Radio-aktivni val je po besedah dvojice Devetak-Sancin nizkoproračunski projekt, zato je tudi scena temu primerna: nekaj mikrofonov in luči, električni klavir in voditeljski pult, zaradi česar ga lahko uprizorijo tako rekoč v vsaki društveni dvorani. Prva »post-pustna« ponovitev bo v četrtek, 21. februarja, v Slovenskem kulturnem društvu Barkovlje (in ne 14. februarja, kot je bilo prvotno napovedano). 2. marca se bodo »radioaktivci« selili v dolinsko občino, ob mednarodnem dnevu žensk bodo nastopili v kulturnem domu na Colu (8. marca ob 17. uri), dan kasneje pa v Srenjski hiši v Gročani (prav tako ob 17. uri).

agenda - agenda - agenda - agenda - agenda - agenda

OBVEŠČAMO PREDSEDNIKE IN BLAGAJNIČARJE, DA IMAJO DO 28. FEBRUARJA 2008 ČAS ODDATI NA DEŽELO FJK RENDIKONTACIJO PRISPEVKA ZA LETO 2007.
OBRAZEC DOBITE NA SPLETNI STRANI DEŽELE ALI NA ZSKD.

Obvezamo cenjene članice, da pravičnik o notranjem

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV
SLOVENSKA PROSVETA

vabijo
na predstavitev knjige

Nada Ravbar Morato
KRUH IN RIBE

v sredo, 13. februarja 2008, ob 18. uri
v mali dvorani Narodnega doma
(Ul. Fabio Filzi 14, Trst)

Sodelujejo:
avtorica Nada Ravbar Morato
izr. prof. dr. Marija Stanonik,
urednica zbirke Glasovi
prof. Jože Faganel,
glavni direktor
Celjske Mohorjeve družbe
Urednica Radia Trst A
Loredana Gec
predvajanje zvočnega zapisa
Ljudske pesmi slovenskega
zahoda bo zapela
Ženska pevska skupina
STU LEDI

sofinanciranju predvideva dostavo poročila o delovanju v letu 2007 in načrt delovanja za leto 2008. Člani, ki tega ne storijo, nimajo pravice koristiti prispevkov za tekoče leto.

ZA TRŽAŠKA, GORIŠKA IN VIDEMSKA DRUŠTVA
PROSIMO ČLANICE, KI SO V SEZONI 2006/2007 DOSEGALA RAZNA PRIZNANJA, POHVALE, NAGRADA NA LOKALNIH IN DRŽAVNIH TEKMOVANJAH, DA TO ČIMPREJ SPOROČIJO NA SEDEŽE ZSKD.

UMETNIKI, KI SO RAZSTAVLJALI DECEMBRA MESECA NA RAZSTAVI »HOMMAGE SPACALU« V ŠTAN-DREŽU LAHKO DVIGNEJO SVOJA DELA NA TRŽAŠKEM SEDEŽU ZSKD, UL. SAN FRANCESCO 20, OD PONEDELJKA DO PETKA OD 9. DO 13. URE, V SREDAH DO 18. URE.

PRIMORSKA POJE 2008
Na razpolago so termini za nastope na letošnji reviji Primorska poje. Razpored in sprotne spremembe si lahko ogledate na spletni strani www.zpzp.si.
RADIO-AKTIVNI LIVE! kabaret bo gostoval po nekaterih društvih in sicer: 21. februarja 2008 ob 20.30 prostori SKD Barkovlje (Ul. Bonafata, 6, Barkovlje)

Nov fotografiski natečaj

Ljubitelji fotografije, pozor! Če ljubite fotografijo, obenem pa tudi oljke, je to prava novica za vas. Pripravljalni odbor za ovrednotenje tržaškega ekstradeviškega oljnega olja, Občina Dolina, Zveza slovenskih kulturnih društev in Fotovideo Trst 80 so namreč razpisali natečaj Štirje letni časi oljke v Bregu. Trinajst najlepših fotografij bodo objavili v kaledarju Pod oljkami v Bregu 2009. NATEČAJ JE ODPRT KOMURKOLI, predvidena pa je samo kategorija barvnih posnetkov: vsak sodelujoči lahko odda največ štiri fotografije. Dela bodo na dolinskem županstvu sprejemali do vključno 1. septembra, za pojasnila pa lahko poklicete na telefonsko številko 040 635626 (ZSKD - odgovarja Mírna).

- 2. marca 2008 ob 18. uri, Center Anton Ukmar v Domju (Domjo, 227, nad banko Antonveneta – v organizaciji SKD Fran Venturini, SKD Valentin Vodnik, SKD France Prešeren)

- 8. marca 2008 ob 17. uri, Kulturni dom na Colu (Col, 18 – v organizaciji KD Kraški dom)

- 9. marca 2008 ob 17. uri, Srenjska hiša v Gročani (Gročana, 56 – v organizaciji SKD Krasno Polje)

6. FESTIVAL VOKALNE ZABAVNE GLASBE ŽALEC v organizaciji JSKD se bo odvijal 16. in 17. maja 2008. Festivala se lahko udeležijo odrasle pevske skupine v mešani, ženski ali moški zasedbi, z najmanj 4 in največ 10 izvajalci. Rok za prijavo zapade 15. mar-

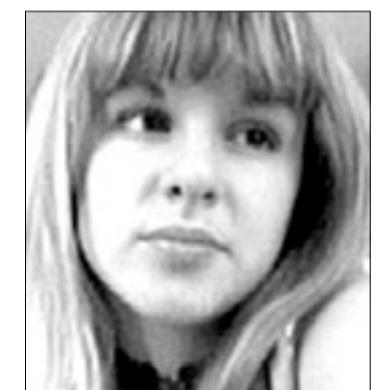
ca 2008. Ostale informacije in razpis nudi ZSKD.

ZANIMIVO ZA DRUŠTVA

Prejeli smo ponudbo za gostovanje interaktivne gledališke predstave za otroke »Kar hočete« v izvedbi Narobovega gledališča. Dodatne informacije nudi ZSKD.

Urad ZSKD so na voljo za vse informacije
Trst: tel. 040 635 626, e-pošta trst@zskd.org
Gorica: tel. 0481 531495, e-pošta gorica@zskd.org
Cedad: tel. 0432 731386, e-pošta cedad@zskd.org
Solbica: tel. 0433 53428, e-pošta rezija@zskd.org

iz oči v oči

Ime in priimek: Emanuela Renko
Kraj in datum rojstva: 6.6.1988

Zodiakalno znamenje: dvojčka

Kraj bivanja: Lonjer

E-mail: runam@hotmail.it

Stan: pravkar srečno samska

Poklic: študentka

Najboljša in najslabša lastnost: najslabša je ta, da sem včasihlena in površna, pozitivna pa.. pustim, da drugi sodijo

Nikoli ne bom pozabilna: poletja 2007

Hobi: glasba, plavanje, gledališče, ples.

Knjiga na nočni omarici: Danzaterapia e Psicologica del Profondo

Najljubša risanka: jih je kar nekaj...mogoče La carica dei 101

Najljubši filmski igralec/igralka: Tom Hanks in Cate Blanchet

Najljubši glasbenik: jih je kar nekaj..

Kulturnik/osebnost stoletja: Dalai Lama

Ko bom velik, bom... kdo ve, življenje je polno presenečenj!

Moje društvo: Pihalni orkester Ricmanje ter Mladinsko združenje Lonjer-Katinara

Moja vloga v njem: v prvem igram tolkala, v drugem sem član

Svojima društвoma želim: da biše naprej delovala uspešno kot sta do sedaj.

Moj življenjski moto: v življenju se veliko smeji... smeh nič ne stane, je pa neprecenljiv!)

Moje sporocilo svetu: manj kruštosti in nasilja, več miru in veselja.

SOVODNJE - Kulturni dom - sobota, 16. februarja 2008 ob 20. uri

Godbeno društvo Prosek
Pihalni orkester Ilirska Bistrica
Godbeno društvo »Viktor Parma«

MILJE - Gledališče Verdi - nedelja, 24. februarja 2008 ob 17. uri

Pihalni orkester Ricmanje
Pihalni orkester Divača
Godbeno društvo Nabrežina

UKREP, KI GA JE TREBA POZORNO IZVAJATI

Pravilno gnojenje je tudi za oljčnik bistvenega pomena

NA OPČINAH Zasedal je izvršni oðbor KZ

Minuli četrtek se je na Opčinah sestal izvršni oðbor tržaške Kmečke zveze. Govor je bil o delovanju zvezze v zadnjem obdobju. Pri tem so oðborniki razpravljal o novem Deželnem načrtu za podeželski razvoj 2007-2013, ki ga je Dežela že sprejela in za izvajanje katerega pripravlja izvršilne norme. Le-te bodo operativne predvidoma konec meseca marca, ko bodo stekli prvi razpisi za prestativte prošenj za razne posege in naložbe za razvoj konkurenčnosti kmetij (kleti, hlevi, stroji, oprema itd.), podpore za vključevanje mladih v kmetijstvo, podpore v korist kmetijsko-okoljskih posegov, Leader programi itd. Pri pripravi teh načrtov in ukrepov je stalno sodelovala in še deluje tudi Kmečka zveza, ki ocenjuje, da je omenjeni načrt preveč zapleten in zahteven za območja s težjimi naravnimi danostmi.

Oðorniki so veliko pozornost posvetili problemom, ki jih kmetijstvu povzročajo omejitve na zavarovanih območjih Natura 2000 (SIC itd.). S tem v zvezi je bilo podarjeno, da je mera polna in da so ukrepi, ki jih sprejema deželna uprava na kraškem teritoriju v nasprotju z interesu zaščite slovenske narodne skupnosti, ki tam živi. Kmečka zveza je proti omenjenim ukrepom skupno z ostalimi stanovskimi organizacijami vložila priziv na predsednika republike.

Oðorniki KZ so v zvezi s problemom upravljanja kraškega teritorija ostro obozidli zadružanje oziroma odločitev levensredinske večine na Deželi, ki je sklenila, da iz zakona za razvoj gorskih območij izloči člene, ki predvidevajo obnovo KGS. Glede letnega občnega zobra zveze so oðorniki sklenili, naj bi bil ta v tednu takoj po volitvah. IO-KZ je na koncu še odobril obračun zvez za minilo leto in proračun za leto 2008. Pri tem se je oðbor zavzel tudi za nadaljnjo prilagoditev zvez, njenih uradov in služb novim razmeram (zakoni, tržišče, Europa, Slovenija itd.)

Ts, 8.2.2008

ODLOK Obvezna je navedba izvora oljčnih plodov

V četrtek 17. januarja 2008 je v Italiji stobil v veljavlo odlok, ki uvaja pomembne novosti v zvezi z oznakami na etiketi ekstradeviškega oljčnega olja. Na osnovi tega dekreta je na steklencih tega olja obvezno navesti izvor oljčnih plodov iz katerih je bilo proizvedeno. Če so bile oljke pridelane v več državah, deloma tudi v Italiji, morajo biti na etiketi navedene v padajočem količinskem zaporedju vse države iz katerih prihajajo oljke, vključno z Italijo.

Zaloge steklenic s starimi etiketami, ki niso usklajene z novo zakonodajo, morajo oljkarji dati v promet v roku 18. mesecev.

Kmečke poklicne organizacije, še posebej Konfederacija kmetov Italije, ki se že vrsto let poteguje za dosego tega priznanja, so z zadovoljstvom sprejele omenjeno zakonsko novost. Nov odlok bo dokončno postavljal konec, vsaj tako upajo italijanski oljkarji, nasedanju potrošnikov, ki so kupovali ekstradeviško oljčno olje v avtovem prepirčanju, da gre za italijansko olje. V resnicu je bilo to olje proizvedeno iz tujih manjakovostnih oljčnih plodov.

Svetovalna služba KZ

Gnojenje je pri oljki, kot pri ostalih sadnih vrstah, izredno pomembno opravilo, ki smo ga v preteklosti malo zanemarjali, češ da je oljka nezahtevna kultura. Temu seveda ni tako, ker gnojenje pogovarja rodnost in je istočasno uspešno sredstvo za zmanjševanje pojava izmenične rodnosti. Ob prenizki razpoložljivosti gnojil rastlini ne uspe ustvariti zadostnih hranilnih zalog, posledica tega pa je nizka vegetativna aktivnost rastlin, ki jo spreminja nizka rodnost. Nizki rodnosti pa sledi visoka akumulacija hranilnih snovi, obilno cvetenje, pospešena oplodnja in visoka količina plodov. Vsled tega pride do pojava izmenične rodnosti, ki ga lahko, kot smo že omenili, v dobrini meri preprečimo s pravilnim gnojenjem. Ta pojav seveda lahko ublažimo tudi z drugimi govitvenimi posegi, predvsem z pravilno rezijo oljke, kar pa ne zmanjšuje pomena uravnovešenega gnojenja.

Za pravilno gnojenje oljke, kot vsake ostale kulture, moramo ali bi morali razpolagati z analizo tal. Ta analiza nam da verodostojen podatek o založnosti tal z raznimi elementi, kar nam omogoča, upoštevajoč seveda tudi povprečno rodnost oljčnika, da pravilno določimo odmerke gnojil, ki vsebujejo razna hranila, predvsem dušik, fosfor in kalij.

Poleg stopnje preskrbljenosti moramo ob letnem dognojevanju upoštevati tudi lego oljčnika in ostale naravne danosti ter splošen izgled oljčnih dreves. Pri dognojevanju s kalijem in fosforjem nismo vezani na letni čas, saj se ti dve hranili ne izpirata, medtem ko se dušik ne veže na tla in se zato izpira. Gnojenju z dušikom bomo zato posvetili posebno pozornost in dognojevali v dveh ali treh obrokih.

Gnojilni odmerek mora zadoščati odvzemtu hranil za plodove in za ostale dele drevesa (veje, liste, korenine) ter upoštevati tudi njihovo izpiranje v globje plasti tal in površinsko izpiranje.

Namesto navajanja letnega odmerka gnojil na hektar, ki je odvisen od raznih dejavnikov in so zato pri tem velika odstopanja, bomo navedli okvirne vrednosti odmerkov na 1.000 kg pridelka. Ob srednje dobri založnosti tal bomo gnojili s sledečimi količinami: 35 – 40 kg dušika, 15 – 20 kg fosforja in 50 – 55 kg kalija.

Z dušikom bomo gnojili v dveh ali treh obrokih in sicer v začetku marca, ob koncu aprila in ob koncu maja. Po zgneje ne gnojimo več zaradi nevarnosti podaljška vegetacije in manjše odpornosti na mraz.

Ker je pri nas razširjeno tudi gnojenje nestrnjenih oljčnih nasadov, bomo navedli tudi letne odmerke za posamezno rastlino s povprečno rodnostjo 10 – 15 kg: 0,7 – 0,9 kg dušika, 0,25 – 0,30 kg fosforja in 1 – 1,2 kg kalija.

Če smo opazili v prejšnjih letih znake pomanjkanja mikroelementov, predvsem bora, kar je pri nas razmeroma pogost pojav, bomo dali rastlini te elemente s foliarnim gnojenjem v odmerkih, ki so navedeni na etiketah. Glede na to, da ima bor zelo pomembno vlogo pri oplodnji, bomo opravili listno gnojenje s tem hranilom v dveh obrokih: prvič približno teden dni pred cvetenjem, drugič pa po končanem cvetenju.

Pa še eno navodilo. Vsi navedeni gnojilni odmerek se nanašajo na čisto hranilo. Odmerek mineralnega gnojila bomo določili upoštevajoč njegovo vsebnost elementa.

Če gnojimo na primer z dušičnimi gnojili moramo vedeti, da vsebuje ureja 46% dušika, kalijev nitrat pa le 16%, zato bodo odmerki za dognojevanje z dušikom bistveno različni v odvisnosti od uporabljenega gnojila. Isto velja seveda tudi za fosforna in kalijeva gnojila, kot tudi za sestavljenia, ki vsebujejo dve ali več hranil.

Svetovalna služba KZ

NASVETI STROKOVNIJAKA

Opravila v februarju

Februar je mesec, ko se dnevi začnejo daljšati in ob lepih vremenih je delo na odprttem kar prijetno. V tem mesecu je opravil nekoliko več. Paziti pa moramo, da se z nekaterimi ne prenglimo, saj se lahko še vedno pojavijo nizke temperature.

VINOGRAD – V drugi polovici februarja je čas za obrezovanje vinske trte. Važen faktor je število očes na hektar. Za pridelavo kakovostnega grozdja naj bi očesa ne presegla 6 - 8 na kvadratni meter. V glavnem pustimo več očes na močnih in bujnih rastlinah, manj očes pa na šibkih. Po navadi so osrednja očesa na rozgji najbolj produktivna, a to je odvisno tudi od sorte in od gnojenja. V glavnem je pridelek najbolj kakovosten na rozgah dolgih vsaj 1 meter in debelih od 7 do 10 milimetrov. Pri obrezovanju odstranjujemo predvsem šibke, obolele in nepravilno olesene mladice. Pazimo, da z obrezovanjem ne premaknemo rodnost preveč daleč od debla, da ne bi imeli preveč lesa. Rozgo odrežemo 1 do 1,5 centimetra nad zadnjim očesom in sicer rahlo poševno od očesa. Pri tem moramo uporabljati res dobre in kakovostne škarje. Izrojene veje ali starje les odstranimo 0,5 cm od osnove bodiščega rodnega lesa pravokotno na odrezan les, da je rana čim manjša. Po navadi izrežemo tudi vzgojni čep, ki bo služil kot podlaga za rodni les v naslednjem letu. Slednji naj bo vedno pred rodnim lesom. Včasih je potrebno stareti les obnoviti. Vzgojimo čep na kaki jabolci mladiči in komaj naslednje leto stareti les odstranimo.

Če je odrezani les zdrav, ga lahko po končanem obrezovanju zmeljemo in potrosimo po vinogradu, da povečamo organsko snov v zemlji. Če pa smo imeli v prejšnjih letih probleme z boleznicami, kot crna pegavost, kap vinske trte ali hiranje vinske trte, moramo odrezani les odstraniti iz vinograda ali uničiti.

Po končanem obrezovanju trte povežemo.

V februarju vinograd gnojimo s fosforjem in kalijem, če tega nismo storili jeseni. Bolj praktična je uporaba mešanih gnojil, ki vsebujejo vse tri glavne elemente: dušik, fosfor in kalij. Zelo okvirno, za 50 - 60 stotov grozdja na hektar uporabimo na primer 250 kg mešanega gnojila, ki ima koncentracijo 12-6-18. Z ureja ali amonijevim sulfatom pa bomo dognojili spomlad. Po

gnojenju zemljo obdelujemo.

Od sedaj naprej pripravimo zemljo za sajenje novih trt, če pa trte namešavamo le posaditi, sedaj pripravimo luknje. Sajenje kot tako raje prenesemo na mesec marec. Pred globokim obdelovanjem zemljo gnojimo. V primeru, da smo že kupili trte sadike, jih do saditve držimo v vlažnem pesku in v hladnem prostoru.

OLJČNI NASAD – Tudi oljčni nasad gnojimo. Tudi tu je najbolj praktična uporaba mešanih gnojil. Za letno proizvodnjo 10 kg plodov uporabimo približno 1 kg mešanega gnojila. Sedaj si lahko nabavimo kole in gnojila, ki so potrebna za sajenje. Med tem časom lahko že začnemo s kopanjem sadilnih jam. Kontroliramo kole in vezni, da ne bi preveč stiskali rastlino. Starim oljkam odstranjujemo morebitni bršljan in mah, ki je zrasel okrog dreves.

SADNI VRT – Prav tako gnojimo tudi sadna drevesa. Odvisno od proizvodnje bomo sadnemu drevesu potrosili 1 do 2 kg mešanega gnojila s koncentracijo 12-6-18 na rastlino.

V tem času odrežemo cepiče na mladini, srednje bujnih in zdravih vejah. Paziti moramo, da so brsti na njej lesni ali mešani. Ker bomo cepili le tek pred brstenjem sadnih dreves, sedaj cepiče postavimo v hladen prostor, najbolje v hladilnik.

V drugi polovici februarja začnemo v obrezovanjem. Mlade rastline obrezujemo zelo malo. Rastlino v polni rodnosti srednje obrezujemo, odstranimo odvečne veje in redčimo krošnjo.

Starješa je rastlina, bolj jo obrezujemo. Na ta način spodbudimo rast in s tem proizvodnjo zelenih delov. Vodovarna veja veliko rodi, vendar je zelo malo bujna. Obratno je z navpično vejo. Najboljše ravnotežje med bujnostjo in rodnostjo ima diagonalna veja in take jih po navadi pustimo. V glavnem velja pravilo, da bujno krošnjo malo obrezujemo, ne bujno in zelo rodno pa dosti. Veje vedno odstranjujemo ali krajšamo ob bazi ali ob kakem brstu. Po odstranitvi veje robote zgledimo z dobro nabrušenim nožem in premažemo s cepilno smolo. Pri pečkarjih je značilno, da imajo kratke rodne veje, ki lahko rastejo tudi na starejših vejah. Če so rodne veje pregoste, jih redčimo. Na splošno vej skoraj nikoli ne krajšamo, raje redčimo. Tudi pri koščičarjih raje ne krajšamo, saj veliko sort rodni na kon-

cu enoletne veje. Pri redčenju enoletnih vej pustimo na breskvi srednje bujne veje, ki so dolge 40 do 60 centimetrov. Pri breskvi moramo pustiti tiste rodne veje, ki so čim bliže deblu.

ZELENJADNI VRT – V zelenjadnem vrtu še lahko pobiramo nekatere zimske kapusnice, zimsko solato, rdeči radič, motovilec in por. V ogrevan rastlinjak sejemo baziliko, paradižnik, paprika, jajčivec, zeleno, pa tudi bučke, kumare in glavnato solato. Proti koncu meseca sejemo na prosti blitvo, korenje, cebulo, solato rezivo, grah, peteršilj, radič in spomladansko špinaco. Vso sejano površino moramo obvezno pokriti s pajčevinastim vlaknom. Sedaj je čas, ko sadimo cebulo in česen. Če pa smo česen in cebulo sadili jeseni, sedaj očistimo gredice, okopljemo in površinsko gnojimo z dušikovimi gnojili.

V tem času lahko zemljo pripravimo za bližajoče se sejanje ali sajenje. Zemljo okopljemo, nakar z grablji skrbno zdrobito. Posebno dobro moramo zdrobiti zemljo, kjer bomo sejali solato, peteršilj in druga zelo drobna semena. Pred obdelovanjem zemljo gnojimo z dobro zrelin hlevskim gnojem. Gnojimo tudi s fosfornimi in kalijevimi gnojili ali pa z mešanimi gnojili, ki vsebujejo manjši odstotek dušika. Gnoj in gnojila zakopljemo med obdelovanjem. V slučaju, da predvidevamo dež takoj potem, ko smo zemljo pravili, jo pokrijemo s plastično folijo, da se ne bi struktura pokvarila.

Tunel moramo ob toplem in sončnem vremenu obvezno odkriti, da se ne bi temperatura v njem čezmerno dvignila. Jagodo očistimo starih listov. Pripravimo zemljo za sajenje novih jaškov.

OKRASNI VRT – V februarju obrezujemo okrasne grmovnice in drevesa, kot na primer vrtnice. Odstraniti moramo vse suhe in bolne veje, pri redčenju odstranimo tanjše in šibkeje veje. Preostale veje se ne smejo med seboj dotikati. Ker večina vrtnic rodi na dvoletnem lesu, moramo paziti, da je teh zadosti. Po možnosti odrežemo nad očesom, ki gleda na zunanjost stran. Bolj, kot je veja šibka, manj očes moramo pustiti, in obratno. Po končanem obrezovanju okrog rastline posujemo zrel hlevski gnoj.

Sobne rastline moramo še vedno zelo zmerno zalivati.

Magda Šturm

MANJŠINE - Evropski komisar Leonard Orban sprejel predstavnika zveze FUEN

Učenje angleščine še ne pomeni večjezičnosti

Evropski komisar Leonard Orban in predstavnik FUEN Jan Diedrichsen sta se srečala v København.

Evropski komisar za večjezičnost, Romun Leonard Orban, se je med svojim obiskom v København eno uro pogovarjal s predstavnikom Zvezne organizacije evropskih narodnosti FUEN v Bruslju Janom Diedrichsnom, ki je sicer tudi vodja sekretariata nemške manjšine pri danski vladi in danskem parlamentu. Orban se je mudil na Danskem na političnih pogovorih na vabilo danske vlade.

Na pogovoru sta seveda obravnavala stanje manjšin ob nemško-danski meji, to je Nemcev na Danskem ter Dancev in severnih Frizijev v Nemčiji, s posebnim poudarkom na krepitev dvojezičnosti v regiji, izmenjala pa sta tudi poglede na sranje regionalnih oziroma manjšinskih jezikov v Evropi.

Komisar Orban je sogovorniku prikazal glavne točke svoje strategije za večjezičnost, ki naj bi bila izdelana do septembra, ter je poudaril, da večjezičnost ni samo učenje an-

gleščine. »Zelo pomembno bi bilo, da bi vsak Evropejec obvladal tudi jek sosednje države,« je dejal Orban, ko je obrazložil stališče komisije, po katerem bi moralio vse Evropejce poleg maternega jezika poznati vsaj še dva jezika.

Nanašajoč se na uradne podatke Evropske unije v 27 državah članicah EU redno uporablja regionalne oziroma manjšinske jezike najmanj 40 milijonov ljudi. To je približno 10 odstotkov vsega prebivalstva. Diedrichsen je komisarju dejal, da so številni evropski jeziki še vedno ogroženi in bi lahko izginili; Orban je v zvezi s tem zagotovil, da bodo pri politiki večjezičnosti upoštevani najmanjši jeziki. »Vsi evropski jeziki imajo enako vrednost, o nobenem njiju mogoče trditi, da bi bil vreden več kot drugi,« je dejal evropski komisar, ki je še zlasti opozoril na ugoden razvoj največjih regionalnih jezikov v Evropi in jih je ocenil kot »pomembno komponento evropske prihodnosti«. Sicer pa je sogovornik komisarja izrecno opozoril na dejstvo, da so nekateri manjši evropski jeziki sedaj dejansko ogroženi; na to je komisar Orban odgovoril, da bo Evropska komisija enako pozorna tudi na najmanjše jezike, ob tem pa je opozoril na težave glede pristojnosti, kajti to vprašanje sodi v pristojnost posameznih držav članic in ne v delokrog komisije na področju kulturne. In to je že znana težava.

Po srečanju je Diedrichsen dejal, da je vsekakor ohrabrujoče dejstvo, da evropski komisar tako dobro pozna to problematiko, prav tako pomembna pa so tudi njegova zagonitvila, da z veliko pozornostjo gleda na mknajhne in najmanjše evropske jezike. »V zvezi s tem bo organizacija FUEN z veliko pozornostjo spremljala delo evropskega komisarja in evropske komisije nasprotno ter bo do tega dela tudi kritična, če bo to imela za potrebno,« je dejal Diedrichsen. Slednji je komisarju tudi seznanil z mrežo manjšinskih organizacij, ki jih povezuje FUEN, pa tudi s pobudo o novi mreži krovnih organizacij, ki jo v tem času oblikujejo v Evropi. To mrežo, katere geslo je »Učimo se od najmanjših« med drugimi podpira tudi južnotirolska vlada. Njen namen je ščititi najmanjše in najbolj ogrožene manjšinske jezike v Evropi.

EVROPSKA KOMISIJA - Predstavili dokument strokovnjakov o večjezičnosti

»Posvojite svoj jezik!« geslo medkulturnega dialoga

S promocijo posvojitve jezika bi lahko okrepili večjezičnost in kulturni dialog. Tako ocenjuje posebna skupina visoko kvalificiranih strokovnjakov, ki so pripravili poročilo za Evropsko komisijo. Skupina intelektualcev, ki jih je izbral evropski komisar Leonard Orban z namenom, da izdelajo poročilo o tem, kako bi večjezičnost lahko prispevala k medkulturnemu dialogu, je namreč sedaj končala z delom.

Skupina, ki ji predseduje Amin Maalouf in je bila oblikovana v okviru dejavnosti ob letu medkulturnega dialoga, je imela nalogu, da pripravi predloge, kako bi lahko jeziki povečali medkulturni dialog in medsebojno razumevanje ter bi vzpostavili jasno povezavo med jezikovno različnostjo in evropsko integracijo.

Ugotovitve te komisije bodo odnove za razpravo na prvi ministrskih konferencij o večjezičnosti, ki bo potekala 15. februarja in za katero evropska komisija pričakuje, da bodo na njej predstavniki držav članic podprtli to poročilo. Skupina strokovnjakov je največjo pozornost namenila fržavljanom z »drugim maternim jezikom«, ki ga sedaj nazivajo »osebeni posvojibeni jezik« s katerim se identificira iz osebnih ali poklicnih razlogov.

»Pristop, ki ga je nakazala skupina intelektualcev, bo osrednja tema razprave v letu medkulturnega dialoga,« je dejal komisar Leonard Orban. »Predlogi, ki nam

jih je skupina posredovala, so v skladu z željami, ki so jih predsedniki vlad oziroma držav Evropske unije izrekli na vrhu v Barceloni leta 2002, ko so se odločili, da bodo vse države poleg maternega jezika vključile v sistem obveznega šolstva dve jeziki. Dobro znanje drugih jezikov prispeva h gradnji mostov in promovira razumevanje med kulturami,« je še dejal komisar Orban.

V sporocilu za javnost, ki ga je izdala Evropska komisija ob objavi poročila skupine intelektualcev, so med drugim zapisali:

»Osebna posvojitev jezika je že stvarnost za veliko število državljanov Evropske unije, ki se identificirajo z drugim jezikom na osebni, kulturni ali poklicni ravni. Ob tem dokumentu je treba izpostaviti dve glavni točki. Prvič, da morajo dvostranski odnosi mked državami Evropske unije sloneti na poznavanju jezikov obrež držav, ne pa na nekem tretjem jeziku. V vsaki državi mora biti torej dovolj ljudi, ki obvladajo jezik druge države. Drugič, Evropska unija naj promovira koncept posvojitev jezika, na katerega je treba gledati kot na drugi materni jezik; vsakega evropskega državljanu je treba prepričati, da se nauči en tak jezik, pri čemer je treba vključiti tudi manj rabljene evropske jezike.«

Poročilo se nadaljuje z ugotovitvijo, da mora biti tak pristop do jezikov del šolskega in univerzitetnega izobra-

ževanja slehernega posameznika, pa tudi del poklicnega življenja vsakega Evropejca; to mora biti tesno povezano z zgodovino, kulturo in literaturo. Tako posvojen jezik naj ne bi jezik, ki se ga občasno uporablja pri mednarodnem komuniciranju.

»V oporo tem predlogom je treba navesti kar nekaj praktičnih ugotovitev. Priseljevanje ima čedalje večji vpliv na politično, ekonomsko, socialno in intelektualno življenje v Evropi. Za priseljence bo posvojeni jezik tisti, ki ga uporabljajo v državi, v katero so se preselili. Na seznam jezikov, učenje katerih naj bi sapodbujali državljane EU, pa je treba vključiti tudi jezike priseljencev iz izvenevropskih držav. Za tiste Evropejce, katerih jeziki imajo dominantno vlogo v svetu, bi bila posvojitev jezika še kako pomembna, da se izognede nevarnosti, da ostanejo enojezični,« je še zapisano v dokumentu, ki se končuje z ugotovitvijo, da bi morale države z namenom, da se ohrani jezikovna različnost, ustavoviti skupno organizacijo, ki bi se ukvarjala s promocijo poznavanja jezikov in kultur drugih narodov.

Celotno poročilo skupine intelektualcev je objavljeno na spletni strani

http://ec.europa.eu/education/policies/lang/languages_en.html

Davyth Hicks

AACHEN - V mednarodnem muzeju časopisov razstava združenja MIDAS

Na ogled manjšinski dnevni

Med dnevni, včlanjenimi v organizacijo manjšinskih dnevnikov, na razstavi tudi Primorski dnevnik

Evropski dnevni, ki izhajajo v manjšinskih ali regionalnih jezikih so v ospredju na posebni razstavi, ki je odprla v Mednarodnem muzeju časopisov v nemškem mestu Aachen. Selekcijski teh dnevnikov etničnih manjšin v Evropi je razstavljen od 22. januarja, razstava pa bo odprt do 29. februarja. Glavna tema razstave je prikaz 30 dnevnikov, ki so včlanjeni v evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS, ki ima sedež na Evropski akademiji v Bočnu.

Velikja jezikovna in tudi grafična raznolikost dnevnikov od Finske do Španije, od Severne Irske do Romunije, vzbuja zanimanje pri številnih obiskovalcih. Tako je na

ogled švedski dnevnik iz Finske Hufvudstadsbladet, danski dnevnik iz Nemčije Flensborg Avis, lužiškosrbski dnevnik Serbske Noviny, prav tako iz Nemčije, alivenski Primorski dnevnik iz Italije, madžarski Bihary Naplo iz Romunije in katalonski dnevnik Segre iz Španije. Nemška manjšinska dnevni, Nord-schleswiger iz Danske in Dolomiten iz Italije pa sta razstavljena v drugi sekciji, v kateri so prikazani nemški dnevni, ki izhajajo izven Nemčije.

Sicer pa je v muzeju prikazana 400-letna zgodovina dnevnikov. Na ogled je 190 nemških in drugih dnevnikov od 17. stoletja do današnjih dni. Morda najzanimivejši eksponat je dnevnik Buster, ki je izhajal v Južni Afriki leta 1892 in je bil ročno pisani; med zanimivostmi je treba omeniti kitajski dnevnik Hua Pao iz Šanghaja iz leta 1885, pa dnevničke v armenščini, bantujskem jeziku in jeziku Maorijev. Na ogled je seveda tudi podrobnejši pregled nemškega tiska, predvsem iz časa revolucije 1848/1849, Seimarske republike, prve in druge svetovne vojne ter združitve obeh Nemečij.

Sicer pa je v muzeju prikazana 400-letna zgodovina dnevnikov. Na ogled je 190 nemških in drugih dnevnikov od 17. stoletja do današnjih dni. Morda najzanimivejši eksponat je dnevnik Buster, ki je izhajal v Južni Afriki leta 1892 in je bil ročno pisani; med zanimivostmi je treba omeniti kitajski dnevnik Hua Pao iz Šanghaja iz leta 1885, pa dnevničke v armenščini, bantujskem jeziku in jeziku Maorijev. Na ogled je seveda tudi podrobnejši pregled nemškega tiska, predvsem iz časa revolucije 1848/1849, Seimarske republike, prve in druge svetovne vojne ter združitve obeh Nemečij.

Muzej je nastal že pred dolgimi leti, saj

je bil njegov pobudnik Oscar von Forckenbeck (1822-1898), ki je z veliko natančnostjo zbiral časopise iz številnih držav in je tako postavilo temelje za največjo zbirko časopisov na svetu. Ob smrti je zbirko zapustil mednini upravi v Aachenu. V muzeju je sedaj 180.000 dnevnikov, med njimi tudi prvi časopis, ki je bil natisnjen leta 1605 v Strasbourg in nosi naslov Relation, hrani pa tudi najmanjši časopis na svetu, brazilski Vossa senhoria. Muzej tudi hrani nekatere zgodovinsko zelo pomembne izvode, med katerimi je omembne vreden izvod francoskega dnevnika L'Autore, v katerem je natisnjen znani J'accuse Emila Zola in o zadevi Dreyfuss.

Osrednja tema muzeja so zgodovinske spremembe na področju svobode tiska, ki je eden osnovnih elementov demokracije in človekovih pravic. V to osrednjo temo sodi tudi zbirka manjšinskih dnevnikov, ki so v nekaterih primerih edini časopisi, s katerim razpolagajo pripadniki jezikovnih manjšin. To dejstvo je na razstavi tudi izrecno poudarjeno in prav zaradi tega imajo manjšinski časopisi v Aachnu posebno mesto.

Günther Rautz

**Europäische
Tageszeitungen**

in Regional- und Minderheitensprachen

Das IZM zeigt eine Auswahl aktueller Tageszeitungen ethnischer Minderheiten in Europa und dokumentiert damit die außergewöhnliche Sprachenvielfalt von Spanien bis Finnland und von Nordirland bis Rumänien.

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

Nedelja, 10. februarja 2008

27

NOGOMET - Vnaprej igrani tekmi A-lige

Roma po slabih igri vendarle do zmage

Atalanta proti Fiorentini izenačila v 90. minutu v protinapadu

Roma - Reggina 2:0 (1:0)

STRELCA: Panucci v 21. p.p. in Mancini v 31. d.p.

ROMA (4-2-3-1): Doni; Cicinho, Panucci, Mexes, Cassetti; De Rossi, Aquilani; Taddei (od 20. dp Tonetto), Giuly (od 39. dp Perrotta), Mancini; Totti (od 30. dp Vučinić). TRENER: Spalletti.

REGGINA (4-3-2-1): Campagnola; Lanzaro, Valdez, Aronica, Modesto; Missiroli, Barreto, Tognazzi (od 32. dp Cozza); Vigiani (od 8. dp Amoruso), Brienza; Ceravolo (od 1. dp Makinwa). TRENER: Ulivieri.

RIM - Roma je zmagala klub slabi igri. Reggina je spravila Tottija in tovariše v velike težave, Makinwa je proti koncu tekme tudi zadel vratnico. Prvi gol Panuccija je tudi posledica napake vratarja gostov (nekaj tudi Triestine) Campagnola. V drugem polčasu je trener gostov Ulivieri poslal na igrišče Makinwo, ki je vnesel preplah v Romine vrste, sodnik pa je (pravilno) razveljavil gol Barreta. Na 2:0 je povišal Mancini, a po lepi akciji in strelu Giulija.

Atalanta - Fiorentina 2:2 (1:1)

STRELCI: Pazzini (F) v 29., Muslimović (A) v 30. p.p.; Semoli (F) v 15., Muslimović (A) v 45' d.p.

ATALANTA (4-4-2): Coppola; Rivolta, Pellegrino, Capelli, Manfredini (od 25. Belleri); Ferreira Pinto, Tissone, De Ascentis, Langella (od 21' d.p. Inzaghi); Muslimović, Floccari (od 31. d.p. Paolucci). TRENER: Del Neri.

FIORENTINA (4-3-3): Frey; Ujfaluši, Dainelli, Gamberini, Pasqual; Kuzmanović (od 22. d.p. Jorgensen), Dona-

Romin branilec
Mexes je imel v
drugem polčasu
precej dela z
Nigerijcem
Mkinwo

ANSA

del, Montolivo; Santana, Pazzini (od 28. d.p. Vieri); Semoli. TRENER: Prandell.

BERGAMO - Fiorentina je zamudila veliko priložnost za zmago, saj je Atalanta izenačila v zadnji minutni in to v protinapadu! Po porazu proti Milanu in izločitvi iz državnega pokala je torej moštvo najboljšega italijanskega trenerja Prandellija (zlate klop so mu drugo leto zapored podelili v torek) v bistvu spet

doživelovalo hladno prho.

Junak tekme je bil bosanski napadalec Atalante Muslimović, ki je dvakrat iznizil vodstvo gostov, zelo dobro pa je iiza Fiorentino igral Pazzini. Poznala se je odsotnost vodilnih mož v ekipah, manjkala sta namreč Mutu (Fiorentina) in Doni (Atalanta).

Vrstni red: Inter 53, Roma 48, Juventus 41, Fiorentina 38, Milan in Udine 33, Atalanta 30, Sampdoria, Genoa in Palermo 28, Napoli 27, Lazio in Cagliari 23, Livorno in Torino 21, Siena 20, Parma 19, Reggina 18, Empoli 16, Cagliari 14.

Danes: ob 15.00 Cagliari - Parma, Empoli - Lazio, Livorno - Genoa, Milan - Siena, Sampdoria - Napoli, Torino - Palermo, Udinese - Juventus, ob 20.30 Catania - Inter

NOGOMET - Triestina premagana v sodnikovem podaljšku, a je znova pokazala dobro igro

Tržačanom čestitke, Lecceju točke

Odločilen gol Munarija je dokaj sporen - V obrambi znova odlična igra Minellija - Po prejetem golu še izključitev grškega branilca Kyriazisa

Lecce - Triestina 1:0 (0:0)

STRELEC: Munari v 46.dp.

LECCE (3-5-2): Benussi; Schiavi, Diamoutene, Esposito; Angelo (1.dp Bouddianski), Munari, Zanchetta (14.dp Corvia), Ardito, Ariatti; Valdes, Tiribocchi (25.dp Abbruscato). Trener: Papadopulo.

TRIESTINA (4-4-2): Dei 6,5; Kyriazis 5,5, Petras 6,5, Minelli 7, Pesaresi 6; Tabbiani 6,5 (33.dp Princivalli 6), Piangerelli 6,5, Allegretti 6,5, Testini 6,5 (27.dp Rizzi 6);

Sgrigna 6, Granoche 6 (24.dp Della Rocca 6). Trener: Maran.

SODNIK: Palanca iz Rima 5; OPOMINI: Kyriazis, Angelo, Princivalli; IZKLJUČITEV: Kyriazis v 47.dp; GLEDALCEV: 6.000.

Na Roccu je Triestina iztržila točko po izenačeni tekmi, v Lecciju pa so se sanjejo povsem zasljeni točki razblinile med sodnikovim podaljškom po spornem golu nekdanjega igralca Triestine Giannija Munarija.

Tržačani so na igrišče stopili z dokaj neobičajno kombinacijo barv dresov: sicer s plavimi majicami, ki so tipična za gostovanja, a z belimi hlačkami. V resnicu so jim te posodili domači, ker igra Lecce prav tako s plavimi hlačkami, kar bi lahko zmedlo sodnika. Pravo novost v postavah smo zasledili izključno v vrstah domačih, kjer je v napadu igral Valdes, medtem ko je Abbruscato sedel na klop za rezerve. Lecce je začel tekmo s pravim pristopom in v prvih treh minutah Triestina skorajda ni videla žoge, toda po prvi manjši napaki obrambe trojice apuljskega moštva je Triestina pokazala zobe in prevzela pobudo. Maranovi varovanci so opazili, da je Lecce ranljiv, z visokim presingom Sgrigne in Granocheja pa so Tržačani poskušali takoj prestreči žogo nasprotnikom in jih kaznovati. V 6. minutah je Sgrigna hitro podal na desno do Tabbianija, ki se je znašel sam pred vratarjem, a streljal preveč na Benussija, kateremu je uspelo s kolenom žogo odbiti. Nove negotovosti Lecceja v obrambi pa so še dodatno motivirale Allegrettija in ostale, ki so pridobili na samozavesti. Maran je dobro postavljal na igrišče svoje moštvo, a v 19. minutah bi lahko bila prva napaka obrambe za Triestino že usodna. Zanchetta je po-

Kot že proti Chievu
je bil tudi v Lecce
Emiliano Testini
zelo zanesljiv

KROMA

dal v globino do Tiribocchija, Dei je zgrešil tempo posega zunaj vrat in napadalec Lecceja je uspel s špico čevlja brcniti žogo in ukaniti vratarja Triestine; na srečo se je žoga odbila od vratnice v gol-out. Standardni napad Lecceja pa je postal prav podaja v globino do Tiribocchija, ki je s svojo mišično maso in močjo povzročil nekaj skrbiv Minelli v Petrasu. Po zadeti vratnici je domaća ekipa začela igrati nekoliko bolje, čeprav ni posebno ogrozila vratarja Triestine. Tiribocchi na eni strani in Granoche na drugi sta se nekajkrat znašla v nedovoljenem položaju, obrambe so v bistvu vsakič prevladovale nad napadi. Testini in Tabbiani sta se tokrat bolj posvetila obrambeni fazi in ob pomoči nadvse pozitivnega

Pesaresija in Kyriazisa zaustavila igro Lecceja vzdolž stranskih linij. Angelo in Ariatti sta sicer trudila, a nista imela vidne vlogo - Brazilca je Papadopulo zamenjal že med polčasoma - kar le potruje dober nastop zunanjih igralcev Triestine. Napadalcem Triestine je ravno tako trda predla, saj je bil Granoche stalno v primežu vsaj dveh branilcev Lecceja in Sgrigna mu je le občasno priskočil na pomoč. Kljub težavam je Tržačanom uspelo, da so odšli na odmor pri stanju 0:0.

Začetek drugega dela je bil za Triestino pirotehničen. Testini - zadnje tekme igra kot prerojen - je po samih 40 sekundah pobegnil po levu in krasno podal dolgo na desno polovico kazenskega prosto-

KOŠARKA
V finalu
Virtus BO
in Avellino

BOLOGNA - V današnji finale državnega košarkarskega pokala sta se uvrstila bolonjski Virtus in Air Avellino, ki ga trenira Tržačan Bonicioli. Bolonjančani so v polfinalu z 88:80 odpravili Scavolini iz Pesara, ki je bil protagonist četrtkove senzacionalne zmage nad favorizirano Sieno. Toda tokrat je Myers, za razliko od četrtka, igral zelo slabo in ni dosegel niti točke. Tekma je bila vesakor zelo izenačena in Bologna (Best 17, Giovannoni 17, Spencer 15) je odpored Pesara (Clark 27) do končno strla šele v zadnji minutni. Ostali izid: Avellino (Smith 14, Williams 14, Radulović 12) - Biella (Hunter 21) 77:63.

V SLOVENIJI PA - V finalu pokala Spar se bodo pomerili košarkarji Heliosa in Uniona Olimpije. Branilci naslova iz Domžal so v polfinalu premagali Krko z 89:70, Ljubljanci pa Luko Koper s 87:61. Finale bo v dvanarabi Kodeljevo danes ob 17. uri.

AFRIŠKI POKAL - Za 3. mestno: Slonokoščena obala - Gana 2:4 (2:1); danes finale Kamerun - Egipt ob 18.00

VIAREGGIO - Empoli in Inter sta finalista mednarodnega mladinskega nogometnega turnirja. Inter je v polfinalu v podaljšku z golog Balotelli po 11-metrovki z 2:1 premagal Atalanta, Empoli pa je z 2:0 odpravil Vicenzo.

ODBOJKA - Izid A1-lige: Sparkling Milan - Cuneo 3:1 (25:17, 20:25, 25:21, 26:24).

PETACCHI - Sprinterski specialist Alessandro Petacchi (Milan) je osvojil 13. nagrado Costa degli Etrusci.

Iztok Furlanič

ALPSKO SMUČANJE - Moški slalom v Garmisch-Partenkirchnu

Prva zmaga Herbsta Ekipni uspeh Slovenije

Dragšič 6., Valenčič 9., Vajdič pa 12. - Na stopničkah še Mölgg in Kostelič

Južnotirolec
Manfred Mölgg je
že petič v letošnji
sezoni stopil na
zmagovalni oder v
slalomu, vendar
mu še nikoli ni
uspelo zmagati.
Tokrat je bil drugi

ANSA

Garmisch-Partenkirchen, 09. februarja (STA) - Avstrijec Reinfried Herbst je prepričljivo zmagal na slalomske tekme za svetovni pokal alpskih smučarjev v nemškem Garmisch Partenkirchnu (1:42,00), vse dneva pa je preporod slovenske vrste, ki je dosegl napričkovan dober ekipni uspeh: Mitja Dragšič je bil šesti (+1,36), Mitja Valenčič deveti (+2,29), Bernard Vajdič pa 12. (+2,50). Drugi je bil Italijan Manfred Mölgg, ki je zaostal 65 stotink, tretji pa Hrvat Ivica Kostelič (+1,18). Herbst je vodil po prvi vožnji, Mölgg je zaostajal 45 stotink, Francoz Julien Lizeroux na tretjem mestu pa 59 stotink. Dragšič je bil na sedem mestu (+1,03), Bernard Vajdič je bil 13. (+1,35), Valenčič pa 21. (+1,92). Valenčič je izvrstno odpeljal drugo vožnjo, imel je petič čas, ter vodil vse do nastopa Američana Teda Ligetyja, ki je bil po prvem nastopu deveti. Američana je nato s četrtnim časom drugega nastopa ugnal Dragšič, ki pa je moral že po slabih minutih vodstvo prepustiti Italijanu Christianu Devillu (4.). Kostelič je ponovil dobre kombinacijske predstave ter se prebil na zmagovalne stopničke, saj je Lizeroux nazadoval, vendar se vrstil tik pred Dragšiča.

Devetindvajsetletni Herbst, ki je bil drugi na prejšnjih olimpijskih igrah, se je poškodoval med igranjem nogometna poleti leta 2006, ko je v Torinu dosegel tudi največji dosedanje uspeh v karieri. Pred dvema letoma in poškodbo je bil sicer že prvi v svetovnem pokalu 11. marca v japonskem Šigakognu. V svetovni vrh se je vrnil ponovno v tej sezoni in bil četrti na slalomu decembra lani v Alta Badii, za drugo zmago v karieri v pokalu pa se je zelo potrudil, saj je kljub velikim porednostim napadal tudi na drugi progi in tudi na njih dosegl najboljši čas.

Prva proga Gudiberg je bila usodna za lanskega zmagovalca Avstrijca Maria Matta in vodilnega v skupnem seštevku pokala Američana Bodeja Millerja, ki nista prišla do cilja. Avstrijec Benjamin Raich, ki je pred tekmo za Miljerjem zaostajal 122 točk, ni izkoristil priložnosti za znatno znižanje razlike; sedaj ta znaša 98 točk. Po prvi vožnji je bil olimpijski zmagovalec šele 16. (+1,57), na koncu je sicer napredoval na 11. mesto tik pred Vajdičem.

Vonnova prevzela vodstvo v pokalu

SESTRIERE - Američanka Lindsey Vonn je prepričljivo zmagala na smuku za svetovni pokal alpskih smučark v Sestriju (1:38,86). Drugo mesto je zasedla Kanadčanka Kelly Vanderbeek (1:39,48), ki je zaostala 62 stotink, tretja je bila domačinka Nadia Fanchini (1:39,63, +0,77), četrto mesto pa sta si razdelili Švicarka Nadia Styger in Avstrijka Elisabeth Görgl (1:39,71, +0,85).

Tina Maze je bila 13. (1:40,35, +1,49), druga slovenska predstavnica Petra Robnik pa je bila 42. (1:42,06, +3,20).

Triindvajsetletna Vonnova se je z dvajstvo zmago v pokalu, deveto v smukih in peto v sezoni, z 968 točkami za tri točke prevzela vodstvo v skupnem seštevku pokala pred Avstrijko Nicole Hosp (965), ki je bila tokrat 23. Američanka se je obenem utrdila v seštevku smukov in si lahko mali kristalni globus zagotovi že na naslednji tekmi te discipline na generalki za svetovno prvenstvo v kanadskem Whistlerju 22. februarja. Görglova na drugem mestu zaostaja za 152 točk.

Danes bo v Sestriju še supervrzesljalom.

RUGBI - Analiza Fizika, piloti in sloni

RIM - Podiranje igralcev lahko v rugbiju ali ameriškem nogometu primerjamo z vzletom vesoljske ladje ali nesrečo v formulirjeni. Študija profesorja fizike iz Nebraski Timothy Gaya je pokazala, da podrti igralec doživi silo, ki je do 150-krat večja od gravitacijske sile, kar je bistveno več kot pritisak, ki ga nad pilotom izvaja vojaški lovec ob vzletu (10 g). Meter 70 centimetrov in 95 kg težek igralec teče s hitrostjo osmilih metov na sekundo in z 800-kilogramsko moč, kar je več kot je sila, ki pritiska na vesoljca ob vzletu, je zapisano v raziskavi, ki je sicer sestavljena na podlagi izkušenj z ameriškega nogometu, vendar jo je mogoče upoštevati tudi za rugbi. Italijanski reprezentant Marco Bergamasco, ki je težek 183 cm, tehta pa 100 kg, preteče 40 metrov v petih sekundah. »Posledice za telo ponavadi niso hude samo zato, ker traja šok po kontaktu z nasprotnikom izredno malo časa«, je pojasnil prof. Antonio Dal Monte, član Inštituta za medicino in športno znanost pri CONI-ju. Znanstvenik iz Avstralije je ocenil, da je oblikovanje scruma (mischia in itali.) v prvi sekundi enako trčenju dve slonov, 45% vse sile pa je na rameni treh igralcev prve linije. Normalno je, da lahko pride do poškodb, čeprav ie v rugbiju zlomov razmeroma zelo malo. Analize so pokazale, da so bili v Italiji na visoki ravni v zadnjih dveh letih le trije. Precej več pa je poškodb sklepov. Upoštevati je treba tudi, da so igralci rugbija skoraj brez ščitnikov, čelado nosijo pa le igralci prve linije v scrumu.

POKAL ŠESTIH NARODOV

Včeraj: Wales - Škotska 30:15, Francija - Irska 26:21. Danes: Italija - Anglija ob 15.00 (TV La7).

Henklova prvakinja

ÖSTERSUND - Nemka Andrea Henkel je nova biatlonska svetovna prvakinja v sprintu. V uvodni disciplini letošnjega prvenstva v Östersundu na Švedskem je Henklova na koncu zanesljivo opravila z Rusinjo Albino Ahatovo in Ukrajinko Oksano Kvostenko. Med Slovenkami se je z desetim mestom vidno odrezala Dijana Ravnikar.

Damjan deseti

LIBEREC - Norveški smučar skakalec Anders Jacobsen (128,5/130 m; 262,3 točke) je v češkem Liberecu prišel do svoje pete zmage v svetovnem pokalu. Dobro je nastopil Jernej Damjan (126/123,5; 245,6), ki je še osmič v sezoni končal med najboljšo deseterico.

Majdičeva osma

OTEPÄÄ - Na tekmi svetovnega pokala v smučarskih tekih je bila na 10-kilometrskih klasičnih preizkušnjih najhitrejša Finka Virpi Kuitunen (28:10,5) pred rojakinjo Aino Kaiso Saarinen (+9,3) in Norvežanko Therese Johaug (+17,6). Edina slovenska predstavnica Petra Majdič je bila osma (+41,4).

Žbogar za zdaj četrti

SYDNEY - Izolčan Vasilij Žbogar, broasti olimpijec iz Aten, je po drugem tekmovalnem dnevu SP v jadralnem razredu laser na četrtem mestu (12 točk, 4, 2, 6). Po treh regatah kvalifikacij vodi Argentinci Julio Alsogaray.

Zmaga in rekord

PARIZ - Damjan Zlatnar je na dvoranskem atletskem mitingu v Parizu zmagal v teknu na 60 m ovire (7,72) in znowa tekel pod normo za dvoransko SP v Valenciju (7,75). Marija Šestak pa je v Düsseldorfu v troškoku zasedla drugo mesto in s 14,60 metra za 12 centimetrov popravila tudi svoj slovenski rekord.

ROKOMET - Italijanska A2-liga

Tudi Ferrara je bila Tržačanom nedorasla

Matej Nadoh je bil z osmimi zadetki najboljši strelec tržačkega moštva

KROMA

PALL TRIESTE - Ferrara 36:21 (16:7)

PALL TRIESTE: Mestriner (9 obramb), Scavone (4); Visintin 7, Fanelli, Pastorelli 3, Tokić 4, Carpanese 2, Lo Duca 2, Nadoh 8 (1), Sardoč 1, Sedmak 1, Mammi 7, Leone 1. Trener: Radojković.

ESTENSE FERRARA: Sgargetta D. (5 obramb), Taibi (6); Sgargetta C. 1, Sacco 1, Succi 5 (1), Ferioli 1, Resca 4, Bonistalli 3, Anania 1, Tosi 2, Crocco 2 (1), Alberino 1. Trener: Prijic.

Po daljši prekiniti in dveh zaporednih tekmah v gosteh so Tržačani sinoči prvič v letu 2008 igrali pred domaćim občinstvom in po pričakovanih dokaj gladko in brez velikih naprezanj odpravili vsekakor borbenega nasprotnika, ki kljub vse večjemu zaostanku ni popustil.

Tržačani so začeli tekmo z obrambami 3-2-1 in Visintinom, ki je bil visoka špica trikotnika. Po vodstvu Ferrare z 2:je obramba počasi začela učinkovito delovati. Ob tem je takoj zbral pet obramb Mestriner in z delnim izidom 4:0 je že nastala prva luknja med Tržačani in ekipo iz Ferrare. V vrstah Tržačanov je prvič zaigral pred domaćo publiko tudi nov nakup Enrico Mammi, ki je prvenstvo začel pri Secchi, a tam imel bolj malo priložnosti, da se

izkaže, zato je okrepil Radojkovičev četo. In Mammi je takoj dal vedeti, da bo ekipe še kako koristen. Bil je eden izmed pobudnikov novega delnega izida 5:0, ki je prisilil trenerja gostov, da je pri stanju 14:6 v 24. minutu zahteval minuto odmora. Učinki so bili omejeni na boljšo obrambo, saj so Tržačani do konca polčasa samo še dvakrat zadeli, a v napadu se stvari za ekipo iz Ferrare niso izboljšale. V šestih minutah je bil le enkrat uspešen Succi, tako da se je prvi del tekme zaključil s prednostjo devetih golov Tržačanov. Nadaljevanje se ni preveč razlikovalo od prvega polčasa, le da so Nadoh in soigraci popustili v obrambi in tako omogočili igralcem Estenseja, da so z večjo lahkoto prebijali tržački zid in premagovali Scavoneja, ki je v tem delu srečanja nadomeščal Mestrinerja. V napadu pa so se Visintin, Nadoh in Mammi razigrali ter z nekaterimi lepimi akcijami natelni na splošno odobravanje publike. (I.F.)

POKAL PRVAKOV, 2. krog: Gporenje Velenje - Cuidad Real 22:31 (11:15)

POKAL EHF, osmina finala: Cimos Koper - TBV Lemgo 34:29 (18:13)

POKALNE ZMAGOVALKE, osmina finala: Krim Mercator Ljubljana - Lokomotiva Zagreb 31:25 (16:11)

NOGOMET - V 19. krogu elitne lige v Štandrežu

Pomembna točka in kanček grenkobe

Nogometni Juventine so zahtevali dve enajstmetrovki

Napadalec
Juventine Manuel
Peteani je tudi
včeraj igral
požrtvovalno

BUMBACA

Juventina - Fincantieri 0:0

JUVENTINA: Sandrigo, Morsut, Buttignoni, Zucco, Sannino, Giarrusso, Ballamutin (Contin), Pantuso, Mainardis, Gordini (Giannotta), M. Peteani, trener Portelli.

Točke se pravzaprav veselijo v obeh taborih, četudi so nogometni štandreški društva v dveh primerih zahtevali kazenski strel iz enajstih metrov. »Sodnik se tokrat ni izkazal, saj je v dveh primerih spregledal najstrožjo kazeno. Prekrška sta bila velika kot hiša,« je po tekmi povedal odbornik Juventine Giorgio Pelessoni, ki je pohvalil igro in trud rdeče-belih. Včerajšnja vnaprej igrana tekma 19. kroga elite lige se je končala brez zadetkov. Srečanje je bilo precej živahno in na visoki tehnični ravni. Vsi so igrali zelo borbeno. V prvem delu ni bilo večjih priložnosti. V drugem delu je stopil v ospredje sodnik, ki je najprej spregledal prekršek v kazenskem prostoru nad Sanninom. Zatem je bil na vrsti še en sporen primer (beri prekršek v kazenskem prostoru). Sodnikova piščalka pa je ostala nema. Vroče pa je bilo tudi pred Juventinini vrti. Vratar Sandrigo je storil prekršek nad gostujujočim napadalcem Kermacem in sodnik je dosodil prosti strel v kazenskem prostoru. Še dobro, da gostje niso bili natančni pri izvedbi.

OSTALI IZIDI, ELITNA LIGA: Cassara - Azzanese 1:0; PROMOCJSKA LIGA: Pro Romans - Mariano 1:2; 1. AL: Pieris - Turiaco 0:2; 2. AL: Mossa - Moraro 2:1, Zaula - Muglia 3:1, Piedimonte - Lucinico 1:0.

DEŽELNI MLADINCI

Juventina - Gonars 2:0 (1:0)

STRELCI: Fici in Ciroletti.

JUVENTINA: Kardas, Manni (Crismanini), Lamanda, Cipolla, Patrone, Lorusso, Simonetti (Ciroletti), Galliussi, Fici (Černic), Peric, Mohoric, trener Currato.

Deželni mladinci Juventine so v petek večer brez večjih težav premagali Gonars. Zmagali so s klasičnim izidom 2:0, izid pa bi lahko bil še višji, saj so varovanci trenerja Luigija Currrata stalno držali vajeti igre v svojih rokah. V prvem polčasu so domačini povedli s Ficijem, v drugem delu pa je drugi zadetek dosegel Ciroletti.

Vesna - Ponziano 4:0 (0:0)

STRELCI: Tuccio, Candotti, Turello, Sovič.

VESNA: L. Rossoni, Zarba (Pettiroso), Simonis, Candotti, Milenović, S. Rossoni, Zampino, Tuccio (Sandri), Križančić (Turello), Debernardi, Martinelli (Sovič), trener Tofoli.

Kriška Vesna je zaslужeno visoko premagala tržaško Ponziano. Tofolijevi varovanci so igrali dobro in prikazali so lep nogomet. V prvem polčasu je zgrešil enajstmetrovko Davide Candotti. Vsi širje začetki so padli v drugem delu. Pohvalo si takrat zaslужita Sovič in Martinelli.

Ostali izidi: Palmanova - Staranzano 4:0, Union 91 - Monfalcone 4:0, San Canzian - Muggia 2:2, Costalunga - Sevegliano 2:1, San Luigi - Pro Gorizia 7:2; zaostali tekmi: Pro Gorizia - Costalunga 3:1, Sevegliano - Union 91 3:7.

Drugi del tekme ni bil posebno zanimiv. Primorec je prevzel pobudo v svoje roke (sicer zelo jalovo), Sovodenjci pa so pred svojimi vrati ustvarili pravi »bunker«. Rdeče-beli so igrali zelo zmedeno in niso našli pravih alternativ. Še posebno,

ker sta zatajili obe krili (premalo je bilo predložkov kazenski prostor). Prvi strel v vrata (in prvi poseg domačega vratarja Denisa Pavia) smo zabeležili šele v 73. minutu (streljal je Peter Carli). Pred sovodenjskimi vrati je bilo zatem nekoliko vroče še v zadnjih minutah, Micorju pa ni uspelo zatreći nasprotnikove mreže.

Ob trikratnem sodnikovem žvižgu so se belo-modri oddahnili in se veselili treh izredno pomembnih točk v boju za obstanek v ligi. Precej malodušja pa je bilo videti v Primorčevem taboru. Po tem porazu je postal položaj (zadnje mesto na lestvici) skorajda brezupen.

IZJAVE PO TEKMI:
Claudio Sari, trener Sovodenj:
»Pohvaliti moram celotno ekipo, saj so vsi igrali zelo borbeno. Tri točke so izredno pomembne. Odslej bi rad videl, da igramo bolj stabilno. Na žalost imamo preveč padcev in vzponov.«

Oliviero Macor, trener Primorca:
»V Škocjanu ob Soči smo igrali dobro in bil sem optimist. Proti Sovodenjam pa smo nazadovali na celotni črti. Nam ni uspelo priti do zaključka. S takim pristopom bomo izpadli iz lige, saj se je položaj bistveno poslabšal.«

Dario Frandolič, nogometni trener: »Na žalost nismo videli lepe tekme. Preveč je bilo napak. Igralci se tehnično niso izkazali. Tri točke so za Sovodenje zelo pomembne.«

Jan Grgič

NOGOMET - Goriško-tržaški slovenski derbi v 1. AL

Sovodenje rabelj Primorca

Sovodenjci so zmagali z edinim golom po kazenskem strelu - Primorčeva prečka, vratarjeva noge in... kot

Sovodenje - Primorec 1:0 (1:0)

STRELEC: Portelli v 32. min. iz 11-m

SOVODNJE: Pavio, R. Figelj, Tomšič (v 73. min. Colapinto), Kogo, Brengant, Simone, Trampus, Calligaris, Portelli, Skarabot (v 38. min. M. Ferletič), Reščič (v 75. min. Assi), trener Claudio Sari.

PRIMOREC: Loigo, Mercandel, Ursic, Santi, Braini, Meola, Laghezza (v 65. min. Carli), Cadel (v 90. min. Sardoč), Micor, Lanza (v 65. min. Krevatin), Snidar, trener Oliviero Macor.

IZKLJUČEN: Simone v 36. min. RUMENI KARTONI: Kogo, Portelli; Braini, Meola, Cadel.

Nogometni trebniških Primorca so imeli večjo posest žoge (v drugem polčasu vsaj 70%), a ob trikratnem sodnikovem žvižgu so slavili zmago Sovodenjci, ki so igrali bolj borbeno in požrtvovali, četudi so se branili skoraj celo uro. Sodnik je namreč že v 36. minutu izključil domačega branilca Alexa Simoneja (zaradi ugovarjanja). Igra vsekakor ni bila na višku in obe ekipi sta igrali nepovezano. Preveč je bilo dolgih neproduktivnih podaj ter napak pri podajah in zaustavljanju žoge. Tehnična ocena torek ni pozitivna.

Sovodenjci so bili nevarni že v 8. minutu: Robert Figelj je z dolgo diagonalno podajo odpril Reščiču pot do vrat, gostujuči branilec pa ga je zaustavil s prekrškom (sodnik mu je pokazal le rumeni karton). Gostitelji pa s prostega strela niso bili uspešni. Do 30. minute so belo-modri še dvakrat streljali proti vratom, vratar Loigo pa je bil na svojem mestu. V 32. minutu hladna prha za Primorec in njegove navijače (bilo jih je kar nekaj): Mercandel (desni obrambni bok je bil precej ranljiv) je v kazenskem prostoru storil prekršek nad Reščičem in sodnik je pokazal na belo točko, s katere je bil uspešen Boris Portelli (včeraj med boljšimi na igrišču). Pet minut po vodstvu pa je sodnik nekoliko nepričakovano izključil Simoneja in odtej se so domaćini v glavnem branili. V 40. minutu najlepša priložnost za goste: Braini je močno streljal prosti udarec, ki pa se je za Primorec nesrečno (srečno za Sovodenje) najprej odobil v prečki in zatem še v Paviove noge ter v kot.

Kriška Vesna je zaslужeno visoko premagala tržaško Ponziano. Tofolijevi varovanci so igrali dobro in prikazali so lep nogomet. V prvem polčasu je zgrešil enajstmetrovko Davide Candotti. Vsi širje začetki so padli v drugem delu. Pohvalo si takrat zaslужita Sovič in Martinelli.

Ostali izidi: Palmanova - Staranzano 4:0, Union 91 - Monfalcone 4:0, San Canzian - Muggia 2:2, Costalunga - Sevegliano 2:1, San Luigi - Pro Gorizia 7:2; zaostali tekmi: Pro Gorizia - Costalunga 3:1, Sevegliano - Union 91 3:7.

Sovodenjski kapetan (in branilec) Saša Tomšič (številka 3) se je v drugem polčasu poškodoval in je moral predčasno zapustiti igrišče. V ozadju srednji branilec Primorca Michele Braini

BUMBACA

HOKEJ NA ROLERJIH - V A1-ligi

Vse po načrtih

»Konji« boljši od »zmajev« - V soboto tržaški derbi proti Ederi

Polet Kvins Zadružna kraška ban-ka - Draghi Torino 8:3 (6:1)

POLETOVI STRELCI: Fajdiga 3, Jure Ferjančič 2, Lončar 2, Battisti.

POLET: Petronijevič, Marchioro, Poloni, Battisti, J. Ferjančič, S. Cavalieri, G. Cavalieri, D. Deiaco, Fajdiga, Lončar, Stella, Samo Kokorev, trener Aci Ferjančič.

Openski hokejski prvoligaš na rollerjih je sinoči zaslužno visoko premagal turške »zmajeve«, ki so predzadnji na lestvici. Zmaga je bila tako rekoč obvezna.

Polet je povedel po petih minutah po lepi akciji Fajdiga - Lončar, ki je zatresel nasprotnikovo mrežo. Gostje so izenačili po 58 sekundah, hitro zatem pa so poletovci znova povedli in do konca polčasa še štirikrat »prerešetalik turško mrežo. V drugem polčasu so varovanci trenerja Aci Ferjančiča še dvakrat zadeli v polno. Prav toliko zadetkov pa so dosegli tudi gostje, sicer po

NAMIZNI TENIS - Ženska A2-liga

Kras ZKB je v Molfetti osvojil zelo važno točko

Molfetta - Kras ZKB 3:3

Wu Yan - Martina Milič 3:0 (11:7, 11:9, 11:5), Scardigna - Halas 0:3 (7:11, 9:11, 6:11), Irrera - Crismancich 3:0 (13:11, 13:11, 11:6), Scardigna - Milič 1:3 (11:8, 12:14, 11:13, 5:11), Wu Yan - Crismancich 3:0 (11:6, 11:7, 11:6), Irrera - Halas 0:3 (4:11, 5:11, 3:11).

Na zelo pomembnem gostovanju A2-lige v Molfetti so krasovke osvojile točko. Povedati je treba, da je Asola, direktni konkurent krasovk v boju za napredovanje, Molfetto v prejšnjem krogu premagal, zato so naša dekleta upala, da bo podvиг uspel tudi njim, konec concev pa je res, da bi lahko sinoči tudi izgubile, kar pa si že skoraj ne bi mogle privoščiti.

Medtem ko sta obe tukki, Kitajka Wu Yan za Molfetto in Slovenka Helena Halas za Kras ZKB, brez večjih težav upraviličili vlogo favoritinj, sta bila preostala dva dvoboja izjemno napeta. Najprej je Mateja Crismancich, s 3:0 in po izenačenem boju, klonila pred Irrerijo.

Mateja je vodila tako v prvem (8:6) kot v drugem setu (celo 10:8), žal pa je oba-krat potegnila krajši konec, v tretjem setu pa popustila. Crismancicheva ni igrala slabu, v ključnih trenutkih pa se ji je morda poznašlo, da je zaradi študijskih obveznosti letos začela redno trenirati kaneje. Nalogo, da popravi spodrljaj so gralke, je imela Martina Milič v dvoboju z mladinsko državno reprezentantko Scardigno. Šlo je za hud boj, ki ga je krasovka osvojila po štirih setih. Prvega je izpustila iz rok po vodstvu z 8:4, drugega pa je osvojila, potem ko je že izgubljala s 7:3! Napet je bil tudi zmagoviti tretji set, mlada nasprotnica, ki je v letu dni zelo napredovala (lani jo je Martina še gladko premagovala), pa je dokončno popustila še v četrtem setu.

Krasovke so tokrat igrale morda slabše kot na nekaterih prejšnjih nastopih (na pot so se odpravile ob 5. zjutraj in zamenjale letalo v Rimu), trdno računajo pa, da bodo Molfetto prema-gale v povratnem delu v Zgoniku.

SMUČANJE

Kraški zidar zmagal na Pokalu ZKB

Smučarji Kraškega zidara iz Sežane so zmagovalci Pokala Zadružne kraške banke za podjetja, ki ga je včeraj v kraju Forni di Sopra organiziralo openski Smučarski klub Brdina. Na drugo mesto s eje uvrstilo podjetje LMP, tretja pa je bila trgovina Alternativa sport. Tekmovanje je obenem veljalo kot prva preizkušnja za Primorski smučarski pokal in 4. pokal Alternativa sport. Nastopilo je 12 podjetij, skupno pa skoraj 240 smučarjev.

Med ženskami je bila absolutna zmagovalka Goričanka Mateja Nanut (letnik 1991), ki je branila barve ekipe K2 sport, Druga je bila Sara Tence (1993, Alternativa sport), tretja pa Katja Pivk (1991, SK Javornik).

Med moškimi je zmagal Peter Furlan (1972, Alternativa sport) pred Alessiom Sibili (1988, Alternativa sport) in Alojšo Gorjanom (1976, Linea R.)

Pozitivna novica je, da je sinoči odigral prvo prvenstveno tekmo vratar Marchioro. Po sinočni zmagi se je Polet približal Forliju (-4 točke) in mestom, ki še vodijo v play-off. V prihodnjem krogu pa čaka Polet težka preizkušnja, saj bo na sporednu povratni tržaški derbi proti Ederi. Tekma bo v soboto ob 20.45 v športni palači na Čarboli.

OSTALI IZIDI: Empoli - Milano 24 Quanta 3:5, Fondiaria SAI Modena - Milano 17 Rams 4:2, Pirati Civitavecchia - Lions Arezzo 7:4, Libertas Forlì - Asiago Vipers 1:5.

VRSTNI RED: Asiago 36, Edera, Milano 24 Quanta 33, Empoli, Vicenza 22, Arezzo 21, Civitavecchia 19, Libertas 16, Polet 12, Modena 10, Torino 4, Milano 17 Rams 0.

PRIHODNJI KROG: Edera - Polet.

MOŠKA C-LIGA - Z zmago v Trstu proti CUS-u

Soča ZBDS spravila obstanek pod streho

Presenetljiv poraz Sloga Tabor v Villi Vicentini - Val Imsa gresil pot do zmage Natisonii

Cus - Soča Zadružna banka Doberdob

Sovodnje (25:19, 12:25, 18:25,

SOČA ZBDS: S. Černic 11, Čevdek 17, J. Černic 1, I. Černic 5, Valentincič 13, Testen 13; Košir (L), Ma. Černic, Juren, Devetak. TRENER: Battisti.

Soča se je tržaškim univerzitetnim kom oddolžila za poraz iz prvega dela sezone, predvsem pa je dosegl pomembno zmago v boju za obstanek. Za tri točke zaslužijo prav vsi igralci pohvalo, ne pa za izredno slab prvi set, v katerem so igrali pod svojimi sposobnostmi.

Trener Battisti je tokrat na igrišče poslal nekoliko spremenjeno postavo, saj je bil odsoten diskvalificirani center Daniele Braini, tako da se je tokrat v tej vlogi preizkusil Igor Valentincič, ki običajno igra na krilu. Prvi set so gostitelji povsem zasluženo osvojili, saj so igrali veliko bolj umirjeno. Sprejem Sočanov ni bil točen, tako da je imel podajalec Jan Černic težave pri gradnji igre. Podaje večkrat niso bile precizne in tudi izbira napadalca je bila večkrat napačna. Veliko je igral preko ko-rektorja, zelo malo preko kril, centre pa skoraj ni uporabljal. Na mreži so Sočani imeli kar nekaj težav, saj niso uspeli zaključiti napadov. Največ težave je Battisti jevarovcem povzročil Giuseppe Cutuli, ki je bil v napadu dejansko neu-stavljen, v bloku pa je večkrat odlično pogred.

Drugi set pa so naši odbokarji začeli s povsem drugačnim pristopom. Simon Černic je najprej z odlično udarjanjem žogo in nato še s plasiranjem omogčil Soči, da je povedla z 2:0. Dejansko v tem setu so se Sočani na mreži prebudili iz polsna in začeli spravljati žogo na tla. Popravili so tudi blok, s katerim so prestregli marsikater napad in tudi v obrambi so polo-vili marikater težko žogo, kar je ned-vomno vložno dodatane samozavesti ekipi.

Začetek tretjega seta je bil še najbolj izenačen, saj si Soča (klub temu da je imela vajeti igre v svojih rokah), ni uspela priigrati odločilne prednosti, vse do izida 9:11. Z napadi Simona Černica, Mitje Čevdka in Igorja Valentinciča so si nato

prisigrali kar sedem točk prednosti (13:20) in zmaga v tem nizu ni bila več pod vprašnjnikom.

Zadnji set je bil dejansko enosmeren, saj so pobudo imeli stalno v rokah varovanci trenerja Battistija. Cus je popustil na celi črti, trener Manzin, stari maček tražaške odbokje, pa je razočarano spem-ljal igro svojih varovancev.

»Tu v Trstu smo dosegli povsemno zmago. Škoda za prvi set, toda igrali smo izredno slabo. Pozna se, da našim mladim igrcem manjkajo še izkušnje in v določenih trenutkih tudi skromnost. Vse se vsekakor da popraviti s trdim delom in treningi,« se je veselil zmage kapetan Simon Černic. (RAS)

PAV Natisonia -

Val Imsa 3:1 (25:21, 25:22, 23:25, 27:25)

VAL IMSA: Pantić 7, Ombrato 24, Nanut 7, Berzacola 1, Brisco 5, Masi 22, Plesničar (L), Corva 0, Povšič 0, Sancin, Lavrenčič. TRENER: Jerončič.

S kančkom več sreče bi valovci (brez Florenina in Lavrenčiča) lahko iztržili najmanj točko. Čeprav je Natisonia med vodilnimi se razlikovali v položaju na lestvici med ekipama sploh ni poznala in valovci so bili nasprotnikom enakovredni, na koncu pa je prevladala večja teža gostiteljev v napadu. Prva dva seta sta bila izenačena, vendar je Natisonia stalno vodila. Tretji set je obetal hiter konec tekme, saj je PAV natisonia povedel najprej z 21:16, nato celo s 23:19. Trener Jerončič

KROMA

Sočani so dosegli v Trstu pomembno zmago, s katero so si v bistvu že zagotovili obstanek, potem ko je zveza določila, da bo v ligi samo en izpad

MOŠKA D-LIGA - Dve zmagi

Olympia Tmedia in Sloga tokrat prepričljivo do zmage

Olympia TMEDIA - Rigutti 3:0 (25:12, 26:24, 25:19)

OLYMPIA: F. Hlede 7, Berne-tič 11, Faganel 18, Dornik 7, Mania' 5, Terčič 9, Maraž (L), Brotto 0, J. Hlede, Lango, Šfiligoj. TRENER: Conz.

Odbokarji Olympia so si v srečanju proti skromnemu nasprotniku brez večjih težav prisegrali nove tri točke. Tržaški Rigutti je tudi v goriški telovadnici dokazal, da njegov trenutni položaj na lestvici v vsem odgovarja tehničnemu znanju ekipe. Conzovi varovanci so skozi celotno srečanje nadzirali potek igre tako, da sam trener ni nikoli prekinil tekme z minuto odmora. Za osvojitev srečanja je bil odločilen že dobro postavljen blok, ki se je z uspehom zoperstavljal sicer predvidljivim napadom gostov. Svoj konkreten delež je prispeval tudi krilni napadalec Danijel Faganel, ki je bil obenem najboljši mož na igrišču, še predvsem v končnici drugega niza, ko je s tremi zaporednimi napadi odločil niz, ki je bil vse do tedaj izenačen.

Kontovelke so gladko izgubile tekmo, na kateri bi lahko glede na kvaliteto nasprotnika dosegle več, toda na dan so prišle slabosti naše ekipe bodisi na mreži bodisi v polju. Napad je bil šibek in predvidljiv, poznala se je tudi odstotnost Alenke Verša, ki zaradi težav s kolonom ni igrala. V obrambi pa so bile Kontovelke premalo gibčne.

Prva dva seta sta bila v bistvu izenačena, Kontovelke pa v končnici nikoli niso primerno reagirale in opazno je bilo tudi določeno malodušje, kar je verjetno tudi razlog, da je nato Manzano v tretjem setu povsem prevladal.

Ostali izidi: Paluzza - Tarcento 3:2, Pradamano - Roveredo 0:3, Fiume Veneto - Buia 0:3, Cordenons - Pasian n.p.

Nekoliko drugačen je bil potek drugega niza, ki so ga domači igralci začeli podcenjevalno. Gostje so povedli do stanja 7:12, kar je prebudovali goriške odbokarje, ki so

ŽENSKA C-LIGA

Sloga List osvojila važno točko

Sloga list - Volley Talmassons 2:3 (24:26, 12:25, 25:12, 25:20, 10:15)

SLOGA LIST: Ciocchi 4, Cvel-bar 9, Fazarinc 15, Gantar 4, Pertot 12, A. Spangaro 8, M. Spangaro (L), Goruppi 0, Maurovich 1, Starec 11, TRENER: Maver

Sloga List je sicer šla poražena z igrišča, osvojila pa je nadvse pomembno točko v boju za obstanek. Talmassons je zelo solidna ekipa in pravzaprav preseneča njen dokaj nizki položaj na lestvici. Glavna odlika furlanske ekipe je zelo dobra obramba, s katero spravi s tira nasprotnice. To se je zgodilo tudi Slogi List, ki je sicer v prvih dveh setih zaigrala pod svojimi zmožnostmi. Trener Maver je že v prvem setu opravil prvo menjavo in na korektorsko mesto namesto Chiare Fazarinc poslal Faniko Starec, ki je potem to vlogo odigrala do konca, v drugem pa so se na igrišču zvrstile malodano vse, tudi najmlajša Alenka Goruppi, ki je tako opravila svoj krstni nastop v C ligi.

Sloga List je izgubljala že z 0:2, ko je končno prišlo do reakcije. Na tolkaško mesto je stopila Chiara Fazarinc, ki je z močnimi napadi končno le začela premagovati nasprotnikovo obrambo, učinkovitejše so postale tudi vse ostale, uredile tudi obrambo in stvari na igrišču so se povsem spremene. Sloga List je sicer reagirala, vendar je bil vodilni Val Imsa. Nekaj zasebnih napak v napadu in slab sprejem je domačine spet pripeljalo v igro in v dramatični končnici je slavil Val Imsa. Tudi tretji set in brez večjih težav še četrtega, v katerem je Talmassons nekaj več točk dosegel v končnici, potem ko je Sloga List stalno visoko vodila. V odločilnem so takoj povedle gostje, njihova največja prednost je bila pri izidu 11:5. Naše igralke so sicer reagirale, vendar je bil zaostanek že previsok, da bi ga lahko nadoknadi.

Ostali izidi: Chions - Libertas TS 0:3, Palazzolo - Virtus TS 2:3, Dlf - Biesse Triveneto 3:1, Porcia - Martignacco 3:2.

ŽENSKA D-LIGA

Dragocena točka za Bor Breg Kmečko banko

Cervignano - Bor Breg Kmečka banka 3:2 (25:16, 25:20, 24:26, 16:25, 15:7)

BOR BREG KMEČKA BANKA: Vodopivec 18, Sancin 9, Colsani 8, Spe-tič 15, Grgić 11, Gruden 3, Contin (L), Flego 0, Žerjur 5, Sadlowski 0, TRENER: Kalc

Združena ekipa Bora in Brega se s Červinjana vrača s točko, s katero je lahko delno zadovoljnja, ker je bila že na pragu gladkega poraza. Naše igralke so namreč v prvih dveh setih preveč grešile, da bi lahko ogrozile zmago domače ekipe, ki je bila prevsem v polju in na servisu boljša od plavih. Domačinke so zelo odločno začele tudi v tretjem setu in povedle celo 11:2. Naše igralke pa so tedaj reagirale, začele igrati zelo borbeno in v končnici seta prehitile Cervignano. Zmaga v tem nizu je Vodopivčeve in soigralkam vila dodatne samozavesti, tako da so svoje nasprotnice v četrtem setu nadigrale. Obramba in blok sta bila zelo dobra, v napadu pa so se razigrali vse odbokarice. V odločilnem time-brekru pa so plave v preveliki želji po zmagi zgrešile preveč lahkih žog in posmagale Cervignanu do zmage. (T.G.)

Reana - Govolley Kmečka banka 3:2 (21:25, 18:25, 25:14, 25:18, 15:13)

GOVOLLEY: Mania' 11, Uršič 23, Visintin 3, I. Černic 18, M. Zavadlav 7, Bressan 8, G. Zavadlav, Petejan, Turis (L). TRENER: R. Petejan.

Govolley je bil na pragu podvig, saj je že vodil z 2:0. Igral je dobro v vseh elementih, dobro napadal z vseh po-

ložajev in ostro serviral. Od tretjega seta dalje so naše igralke popustile, predvsem na servisu. Reana je reagirala in prepričljivo osvojila naslednja dva seta. Pri Govolleyju je bil manj učinkovit tudi napad (Manjanevi, ki se že pred tekmo ni počutila dobro, so pošle moči), tako da je bilo treba odigrati tie-break. Ob menjava igrišča je Govolley vodil z 8:7, po), zadnjič pa vodil pri deveti. Dobro sta tokrat igrali zlasti Uršičeva in Bresanov.

Manzano - Kontovel 3:0 (25:20, 25:20, 25:15)

KONTOVEL: Bukavec 10, Lisjak 8, Micussi 1, Pertot 2, M. Starc 9, A. Zužič 3, Kapun (L), Milič 0, Verša, V. Zužič. TRENER: Cerne.

Kontovelke so gladko izgubile tekmo, na kateri bi lahko glede na kvaliteto nasprotnika dosegle več, toda na dan so prišle slabosti naše ekipe bodisi na mreži bodisi v polju. Napad je bil šibek in predvidljiv, poznala se je tudi odstotnost Alenke Verša, ki zaradi težav s kolonom ni igrala. V obrambi pa so bile Kontovelke premalo gibčne.

Prva dva seta sta bila v bistvu izenačena, Kontovelke pa v končnici nikoli niso primerno reagirale in opazno je bilo tudi razlog, da je nato Manzano v tretjem setu povsem prevladal.

Ostali izidi: Paluzza - Tarcento 3:2, Pradamano - Roveredo 0:3, Fiume Veneto - Buia 0:3, Cordenons - Pasian n.p.

najprej izenačili pri 20. točki in nato uspešno izkoristili že drugo set žogo. V tretjem nizu je bilo stanje izenačeno do 10. točke, ko so Faganel in soigraci le popestrili ritem igre. Ko je bil rezultat na varnem (17:13) je trener poslal na igrišča tudi mladinca Luco Brotta. (J.P.)

Ausa Pav - Sloga 1:3 (20:25, 14:25, 26:24, 23:25)

SLOGA: Cettolo 5, Iozza 17, Romano 20, Rožac 15, Štrajn 3, Taučer 9, Jernej Šček (L), Jakob Šček, Strain 5. TRENER: Štrajn

Sloga se iz Červinjana vrača z novimi tremi točkami, s katerimi ohranja svoj zelo dober položaj na lestvici. Slogaši so opravili dober nastop, predvsem pa dokazali, da zna dobro reagirati, tudi ko se jih drži smola. Po osvojenem prvem setu si je namreč v drugem pri rezultatu 18:10 poškodoval glezenj David Cettolo, ki je moral zapustiti igrišče, njegovo mesto pa je prevzel Marko Štrajn, ki je včeraj tudi opravil krstni nastop v D ligi. Zaigral je solidno, brez treme pred pomembno preizkušnjo, skratka, naredil je to, kar je trener od njega pričakoval. Sloga je set osvojila in bila v tretjem na pragu zmage, ko jo je pokopal nekaj napak v napadu. Zadnji niz je bil tudi izenačen, vendar ni bila - kljub tesnemu izidu - zmaga naše ekipe nikoli v dvomu. Tekmo si je ogledal tudi deželnini predsednik

Renzo Cecot, ki se je zelo laskavo izrazil o naših mladih igralcih in Slogi čestital za odlično delo na mla-dinskim moškem področju. (INKA)

Ostali izidi: Aquileia - Club Altura 1:3, San Quirino - Cordenons 3:1, Rigutti - Porcia 3:2, Pallavolo TS - Fincantieri np.

Vrstni red: Porcia 36, Rigutti 34, Olympia Tmedia 33, Fincantieri* 31, San Quirino 28, Sloga 24, Club Altura 22, Pallavolo TS* 15, Cordenons 12, Cervignano 8, Broker Ts 8, Aquileia 1 (* s tekmo manj).

1. MOŠKA DIVIZIJA

Sloga - Pallavolo Muggia 0:3 (20:25, 17:25, 12:25)

SLOGA: Calzi 3, Ilič 7, Košuta 0, Lupinc 4, Šček 9, Škerlavaj (L), Slavec 1, Strain 5. TRENER: Peterlin

Pepelinčna sreda ni prinesla sreče Sloginim igralcem, ki so prvenstvu 1. divizije gladko izgubili. Pallavolo Muggia je sicer novo društvo, zanj pa nastopajo sami prekaljeni bivši igralci Rozzola, ki so pred leti vsi igrali v deželnih ligah. Proti takemu nasprotniku bi morali naši odbokarji zaigrati zelo učinkovito, če bi jih hoteli presečeti, a se žal to ni zgodilo. Popustili so predvsem v obrambi in sprejemu, tako da so bile napadne akcije zelo predvidljive, kar so seveda izkušeni nasprotniki izkoristili in brez težav osvajali točke.

MOŠKA C1-LIGA - Bor Radenska

Tokrat pekoč poraz

Po dolgem času spet slab nastop borovcev

Bor Radenska - Super Solar S. Daniele
58:65 (11:13, 33:29, 45:45)

BOR RADENSKA: Krizman 5 (3:4, 1:2, 0:2), Burni 2 (-, 1:2, 1:4), Samec 6 (0:2, 3:6, 0:2), Madonia 18 (5:5, 5:7, 1:3), Kralj 4 (-, 2:6, -), Bole 14 (2:2, 0:3, 4:4), Visciano 4 (-, 2:5, -), Crevatin 2 (-, 1:2, -), Zeriali nv. TRENER: Mura. SON: 22; SKOKI: Bor 38 (28 v obrambi, 10 v napadu), S. Daniele 24 (16, 8).

Na včerajšnji pekoč poraz bodo morali varovanci trenerja Mure čim prej pozabiti. Že res, da sodniška dvojica je gostom omogočala, da so igrali na meji pravilnika (v določenih trenutkih krepko čez), toda košarkarji svetoivanskega društva so tokrat igrali pod svojimi sposobnostmi.

Samec in soigralci so srečanje pričeli zaspano. Gostje so povedli kar z 9:0 (veliko je bilo zgrešenih metov, predvsem iz razdalje) in Bor je prvi koš dosegel šele po 4 minutah, ko je Ivan Kralj prvič prodrl pod koš. V končnici četrtnine je Miko Madonia s trojko in prostima metoma izenačil na 11:11, toda slabo odigrana zadnja žoga je gostom omogočila, da so v zadnji sekundi prešli v vodstvo. Še najlepšo igro so gostitelji pokazali v drugi četrtnini, ko se je razigral Miran Bole. Dosegel je tri trojke (na koncu kar 4:4). S čvrsto obrambo in dobrim napadom so tako na sredini četrtnine v 4 minutah z delnim izidom

14:0 prešli v vodstvo. Začetek tretje četrtnine je bil katastrofalen. Borovci so prvi koš dosegli šele po 6 minutah igre, kar je gostom omogočilo, da so z delnim izidom 11:0 prešli v vodstvo. Preveč je bilo napak, napad je bil neprodoren, obramba pa sploh ni bila taka, kot na zadnjih srečanjih. Pri gostih se je razigral Stefano De Clara, ki je borovcem povzročal hude težave (z 20 točkami je bil najboljši strellec srečanja). Vendar tri minute pred koncem so se varovanci trenerja Mure zdramili. Glavni akter je bil Madonia, ki je dosegel koš, uspešno izvedel tri proste mete, v zadnji minutni zabil v NBA slogu ter v zadnjih sekundah izenačil z uspešno izvedenima prostima metoma. Kazalo je, da so se borovci znova pobrali in da bodo v zadnji četrtni pritisnili na plin, toda žal ni bilo tako. Zadnje vodstvo borovcev smo zabeležili devet minut pred koncem (45:44). Odtek so pobudo prevzeli gostje (v obrambi so igrali zelo moško) in je niso več izpustili iz rok. Pohvala zaslужita tokrat predvsem Miko Madonia in Miran Bole, ostali pa so tokrat nekoliko zatajili.

Ostali izidi: Montebelluna - Livenna 81:80, Padova - Cordenons 79:72, Eraclea - Spilimbergo 84:58, Caorle - Codroipo 69:82, Corno di Rosazzo - Venezia 86:50. Danes: Virtus Udine - Marghera, Vicenza Basket - Texa Roncade.

Domači šport

DANES, nedelja, 10. februarja

NOGOMET

ELITNA LIGA - 15.00 v Tricesimo: Tricesimo - Vesna PROMOCIJSKA LIGA - 15.00 v Repnu: Kras Koimpex - Corno

1. AMATERSKA LIGA - 15.00 na Prosek: Primorje Interland - Gallery

2. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Ronkah: Ronchi - Breg; 15.00 v Bazovici: Zarja Gaja - Audax

3. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Strassoldo: Mladost - Strassoldo

ODBOJKA

2. ŽENSKA DIVIZIJA - 16.00 v Trstu, Ul. Locchi: Sant'Andrea - Kontovel

UNDER 18 MOŠKI - 10.00 v Vidmu: VBU - Soča Gostilna Devetak; 10.30 v Prati: Prata - Sloga Multinvest

UNDER 16 ŽENSKE - 11.00 v Trstu, Ul. Macelli: Volley 30000 - Breg

UNDER 16 MOŠKI - 11.00 v Vidmu: Aurora - Olympia; 16.00 na Opčinah: Sloga - Fincantieri

UNDER 14 MOŠKI - 11.00 na Opčinah: Sloga - Soča

KOŠARKA

ŽENSKA C-LIGA - 17.30 pri Briščikih: Polet - PN Team 90

UNDER 15 DEŽELNI - 16.30 v Trstu, 1. maj: Bor NLB - Don Bosco

JUTRI, Ponедeljek, 11. februarja

ODBOJKA

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 20.30 v Koprivnem: Capriva - Val Dom

KOŠARKA

UNDER 21 MOŠKI - 21.00 v Gorici, Palabigot: NPG - Kontovel; 21.15 v Trstu, 1. maj: Bor NLB - Tarcento

Poletove košarkarice gostje Športela

V jutrišnjem Športelu (TV Koper ob 22.30) bo govor o ženski Poletovi košarki, gosta v studiu pa bosta Sergio Tavčar in Karin Malalan. S kamerami so ali še bodo sledili nastopu Poletovih hokejistov, Sloginih odbojkaric, Boroših košarkarjev, Krasovih nogometnika in derbiju Sovodnje - Primorec. Za konec bo na vrsti nagradna igra Polet je v oči.

Obvestila

OOZUS obvešča, da bo sredi februarja v Forni di Sopra licenčni seminar za učitelje smučanja 1 in 2. Prijave zbirajo urad ZSSDI v Trstu do torka, 12. februarja.

MOŠKA D-LIGA - Po zmagi proti San Vitu spet trdneje v boju za play-off

Breg si je opomogel

Dosegli tudi pozitivno razliko v koših - Slabo pripravljeni Kontovel Sokol ni bil kos močnemu Monfalconeju

Breg - San Vito 74:64 (22:15, 40:28, 52:48)

BREG: Posar 7 (5:6, 1:2, 0:1), Sila 22 (10:11, 3:8, 2:6), Ciacchi 6 (2:2, 2:4, 0:1), Laudano, Lorenzi 8 (2:2, 3:7, 0:5); Jevnikar (0:3, 3:3, -), Widmann 10 (-, 2:4, 2:4), Grazioso nv., Škorja 11 (3:4, 4:11, -), Križman 10 (2:2, 1:2, 2:4), trener David Pregar. PON: Posar (35).

Brežani so v derbiju kroga zasluženo premagali San Vito in se s tem spet približali petemu mestu, ki ob koncu sezone vodi v play-off. V prvih treh minutah so Pregarčevi fantje zadeli samo proste mete - in to brez napake (6 na 6, na koncu tekme pa 24 iz 29 poskusov). Gostje so za kratek čas prevzeli vodstvo, Posar in soigralci pa so s pridobljenimi žogami in protinapadi takoj spet poskrbeli za preobrat (20:13).

Na začetku druge četrtnine se je San Vito spet približal (22:19), Breg pa je z živahnijo igro spet povečal prednost. Z učinkovito igro Škorje pod košema in štirimi pikami Sile v eni akciji (trojka in prosti met po prekršku) so domačini dosegli najvišje vodstvo štirinajstih točk minuto pred koncem prvega polčasa.

Tako po glavnem odmoru so se igraci San Vite z dvema zaporednima košema približali na 8 točk. Za tem sta ekipi "razveselili" številne gledalce s štirimi izgubljenimi žogami v petih akcijah. Trojki Sile in Widmanna sta omogočili Bregu, da obdrži približno deset točk naskoka do osmednjavljene minute, ko so gostje s protinapadi spet razpolovili razliko (50:45). V zadnji četrtni sta med Pregarčevimi varovanci stopila v ospredje Križman in Widmann, ki sta vsak s petimi zaporednimi točkami odločilno pomagla k zanesljivi zmagi svoje ekipe. Z izjemo hitrega Praticoja so gostje tudi v tem delu nadaljevali z medlo igro in omogočili Brežanom, da so si ob koncu zagotovili tudi pozitivno koš razliko v medsebojnih spopadih. (Mitja Oblak)

Kontovel Sokol - Monfalcone 65:84 (20:19, 39:41, 52:65)

KONTOVEL/SOKOL: Paoletič 2 (2:2, 0:1, 0:3), Švab 13 (1:1, 6:11, 0:1), Godnič 4 (2:2, 1:3, 0:1), Doglia 10 (8:10, 1:5,

MOŠKA C2-LIGA - Premagal tržaški Acli Fanin

Jadran Mark do točk s težavo

V prvih dveh četrtinah so vodili tudi za 16 točk

Acli Fanin - Jadran Mark 74:76 (11:21, 29:37, 53:54)

JADRAN: Oberdan 7 (3:4, 2:8, 0:2), Franco 14 (1:4, 2:6, 3:6), Saša Ferfoglia 17 (3:4, 7:15, 1:2), Marusic 4 (-, 2:2, -), Kristjan Ferfoglia 9 (1:2, 1:5, 2:4); Umek 8 (1:2, 2:3, 1:3), Malalan 6 (-, 3:4, -), Zaccaria, Vitez 2 (-, 1:1, -), Semec 6 (2:2, 2:2, 0:1), Ukmars n.v., trener Boban Popovič. PON: Marusic in K. Ferfoglia v 34. min.

Jadranovci so tokrat nekoliko podcenjivali tržaški Acli Fanin. Varovanci trenerja Bobana Popoviča so se torej morali pošteno potruditi za včerajšnji točki.

Začetek je bil nadvse obetaven. Plavi so po štirih minutah že vodili s 7:0. Acli je celotno tekmo igral s consko obrambo 3-2, kar je v določenih trenutkih nekoliko zmedeo jadranovce. Dober začetek tekme je nekoliko skazal tretji prekršek Marusica v 6. minut. V drugi četrtini so gostje vodili z maksimalno prednostjo +16 točk (13:29 v 13. minut) in trener Popovič je na igrišče poslal mlade sile. Acli se je opogumil in v 16. minutu so na sprotnikov košarkarji skorajda iznčili prednost. Približali so se na -4 točke (26:31).

V drugem polčasu je trener Popovič naredil nekaj taktičnih sprememb. Jadranovci so igrali s consko obrambo. Spremembu je obrodiла prve sadove in gostje so v 25. minutu znova povedli (38:45). Gostitelji pa niso popustili in v dveh minutah jim je uspelo iznčiti prednost. Jadranovci so precej grešili v napadu, v obrambi pa niso bili dovolj gibčni. Pred koncem tretje četrtnine je Saša Ferfoglia

Alen Semec je bil na koncu zelo hladnokrvni

KROMA

izgubil žogo in Acli se je približal na -1 točko.

Zadnja četrtina je bila zelo izenačena in Jadran je resnično tvegal, da bi še drugič v letošnji sezoni zapustil igrišče poražen. Tržaška peterka je z dvema zaporednima košema prvič povedla, kar je nekoliko zdramilo Popovičeve fante. V 37. minutu so Franco in soigralci vodili za sedem točk (64:71), zatem pa so znova stopili v ospredje domači košarkarji. Minuto pred koncem je Jadran vodil le za tri točke (70:73). Obeta se je torej vroč konec tekme. Petnajst sekund pred zvonkom sirene (72:74) pa je Acli izgubil posmembo žogo. Jadranovci so zatem uspešno

izvajali proste mete in tako pospravili izid pod streho.

Predstava Popovičevih fantov tokrat ni bila najbolj briljantna. Plavi niso bili najbolj natančni pri metu, pa tudi v obrambi niso igrali agresivno kot ponavadi. Še dobro, da sta bila proti koncu tekme precej hladnokrvna in natančna Alen Semec in Peter Franco.

Ostali izidi: Venezia Giulia - CUS Udine 104:74, CBU - Geatti UD 61:68, Ronchi - Aviano 65:55, Tricesimo - San Vito 55:61. Danes: Ardita - Santos, Cervignano - Latisana, Portogruaro - Cormons.

Pavel Križman (arhivski posnetek) je v ključnih trenutkih pripomogel k važni zmagi Brega proti San Vitu

KROMA

Na začetku druge četrtnine se je San Vito spet približal (22:19), Breg pa je z živahnijo igro spet povečal prednost. Z učinkovito igro Škorje pod košema in štirimi pikami Sile v eni akciji (trojka in prosti met po prekršku) so domačini dosegli najvišje vodstvo štirinajstih točk minuto pred koncem prvega polčasa.

Tako po glavnem odmoru so se igraci San Vite z dvema zaporednima košema približali na 8 točk. Za tem sta ekipi "razveselili" številne gledalce s štirimi izgubljenimi žogami v petih akcijah. Trojki Sile in Widmanna sta omogočili Bregu, da obdrži približno deset točk naskoka do osmednjavljene minute, ko so gostje s protinapadi spet razpolovili razliko (50:45). V zadnji četrtni sta med Pregarčevimi varovanci stopila v ospredje Križman in Widmann, ki sta vsak s petimi zaporednimi točkami odločilno pomagla k zanesljivi zmagi svoje ekipe. Z izjemo hitrega Praticoja so gostje tudi v tem delu nadaljevali z medlo igro in omogočili Brežanom, da so si ob koncu zagotovili tudi pozitivno koš razliko v medsebojnih spopadih. (Mitja Oblak)

Proti drugouvrščenemu Monfalconeju združeni ekipi Kontovel Sokola ni uspel podvig, da bi osvojili kravato potrebni skoraj vse odbite žoge in poraz je bil neizbežen. Brez dobrega treninga tudi tekme ne moreš izpeljati, kot je treba.

Šušteršiceva razlagata je nazorna in neizprosna. Brez trdega dela ni mogoče premagati tudi slabšega nasprotnika, kaj se sele takega, kot je tržaško moštvo, ki ima večino zelo izkušenih igralcev, med katere imajo izstopa Cisilin, ki je igral tudi v višjih ligah. Sinoč je dal 23 točk in navdušil gledalce z nekaterimi duhovitim in učinkovitim podajama.

Pri združeni ekipi bi od posameznikov omenili le pozitivnovalnega Petra Lisičaka, ki pa je moral v 32. minutu z igrišča, ker se je poškodoval zapestje in prst.

Že v petek čaka Kontovel/Sokol no-

Cicibona je sicer nastopila okrnjena, saj je bila brez obeh organizatorjev igre, česar pa ni izkoristil trener gostov, ki se je nekoliko nerazumljivo odločil za consko obrambo. Cicibonaši so v napadu igrali zelo premišljeno, žoga je dolgo krožila, dokler se nista ali Barini ali Susanj odkrila in iz razdalje kaznovala naivne goste. Košarkarji svetoivanske moštva so imeli pobudo stalno v rokah, edino v tretji četrtni je prišlo do upada koncentracije. V zadnjem delu pa so pritisnili na plin. Gostje so postavili obrambo mož-moža, Cicibona pa se je opredelila za consko postavitev in spela zdržati pristik. Četrtnino je tako povsem zasluženo osvojila s kar 8 točkami prednosti (16:8).

Ostali izidi 12. kroga: Servolana - Skyscrapers 57:65, Azzurra - Scoglietto np, Barcolana - Virtus danes.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.25 Risanka Milo
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Film: Pesnikov portret z dvojnikom
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.10** Nan.: Baldini e Simoni
6.30 Aktualno: Sabato & Domenica - La tv che fa bene alla salute
9.30 Dok.: Stella del Sud - Destinazione: San Pietroburgo
10.00 Aktualno: Linea verde Orizzonti
10.30 Aktualno: A sua immagine
10.55 Sveta maša
12.00 Angelus
12.20 Aktualno: Linea verde - In diretta dalla natura
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: Domenica in
16.25 Vremenska napoved in dnevnik
20.00 Dnevnik in športne vesti
20.40 Kviz: Soliti ignoti
21.30 Nan.: Il Commissario Montalbano
23.30 Nočni dnevnik
23.35 Aktualno: Dnevnik - Speciale
0.25 Aktualno: Oltremoda

- 18.55** Dnevnik
19.35 Nan.: Il ritorno di Colombo
21.30 Nan.: Il comandante Florent
23.30 Film: La cena (kom., It. '98, r. E. Scola, i. V. Gassman)

°5 Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik, promet, vremenska napoved
8.00 Jutranji dnevnik
8.50 Aktualno: Le frontiere dello spirito (vodita mons. Gianfranco Ravasi in Maria Cecilia Sangiorgi)
9.40 Aktualno: Nonsolomoda 25... (pon.)
10.10 Aktualno: Verissimo - Tutti i colori della cronaca (pon.)
12.35 Realistični show: Grande Fratello
13.00 Dnevnik, vremenska napoved
13.35 Variete: Buona Domenica
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (vodi Gerry Scotti)
20.00 Dnevnik, vremenska napoved
20.35 Nan.: Dr. House - Medical Division

Rai Due

- 6.20** Aktualno: L'avvocato risponde
6.30 Aktualno: Il mare di notte
6.45 Variete: Mattina in famiglia (vodita Adriana Volpe in Tiberio Timperi), vmes dnevnik
10.05 Aktualno: Ragazzi c'è Voyager
10.30 Variete: Random
11.30 Variete: Mezzogiorno in famiglia
13.00 Dnevnik
13.25 Dnevnik - Motori
13.45 Variete: Quelli che...aspettano
15.00 Variete: Quelli che il calcio e...
17.30 Šport: Numero Uno
18.00 Dnevnik, Dossier, Eat Parade
19.10 Šport: Domenica sprint
19.30 Risanke
20.30 Dnevnik
21.00 Nan.: NCIS
21.45 Nan.: Criminal Minds
22.35 Šport: La domenica sportiva
1.00 Dnevnik

- 12.00** Sv. maša
12.25 Eventi in provincia
12.50 Rotocalco Adn Kronos
13.05 Fede, perchè no?
13.20 Musica che passione
14.05 Camper magazine
14.40 Salus Tv
14.50 Musa Tv
15.10 La compagnia del libro
16.00 Pari opportunità in Provincia
16.25 Dokumentarec
19.30 Dnevnik
19.50 ...E domani e' lunedì
23.00 Film TV: Lotta per un cognome (dram., '85)
0.40 Film TV: Morte al traguardo (dram., '87)

- 21.25** Realistični show: Amici (vodi Maria De Filippi)
0.30 Aktualno: Terra!
1.30 Nočni dnevnik, vremenska napoved

Italia 1

- 6.25** Nan.: Good morning Miami
7.00 Nan.: Eddie, il cane parlante
7.35 Risanke
11.00 Nan.: Hannah Montana
11.30 Nan.: Più forte ragazzi
12.25 Dnevnik, vremenska napoved
13.00 Šport: Guida al campionato
14.00 Šport: Le ultime dai campi
14.30 Film: Asterix conquista l'America (anim., Nem., '94, r. G. Hahn)

Rai Tre

- 6.00** Fuori orario
7.00 Variete: Aspettando E' domenica papà
8.00 Variete: E' domenica papà
9.10 Variete: Screensaver
9.50 Dok.: Timbuctu
10.55 Sestriere: SP v alpskem smučanju, superveleslalom (Ž)
12.15 Dnevnik - Šport, vremenska napoved
12.30 Aktualno: TeleCamere
12.35 Aktualno: Racconti di vita
13.20 Aktualno: Un Museo per l'Istria
14.00 Dnevnik - Deželne vesti in vremenska napoved
14.30 Aktualno: In 1/2 h
15.00 Aktualno: Alle falde del Kilimangiaro (vodi Licia Colo')
18.00 Kviz: Per un pugno di libri
19.00 Dnevnik, deželne vesti in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Variete: Che tempo che fa
21.30 Aktualno: Elisir
23.15 Dnevnik - Deželne vesti
23.35 Variete: Parla con me

- 16.25** Nan.: Scooby & Scrappy Show
16.45 Šport: Domenica stadio
17.50 Dnevnik in vremenska napoved
18.15 Šport: Controcampo - Ultimo minuto, Tempi supplementari
20.00 Aktualno: Rtv - La tv della realta'
20.30 Variete: Candid camera show
21.45 Nan.: Camera Café
22.35 Šport: Controcampo - Posticipo, Diritto di replica
1.10 Športni dnevnik

Tele 4

- 6.40** 8.00, 9.05, 9.40, 10.35 Aktualno: Buongiorno con Teleguattro 2008 - Svetnik dneva, horoskop, pregovor
6.45 17.30 Risanke
8.05 13.35 Dokumentarec o naravi
9.45 Koncert: Enrico Fink in kvartet Lokshen
10.40 Tra scienza e coscienza
11.10 Klasična glasba

Rete 4

- 6.05** Nan.: La grande vallata
7.00 Dnevnik: Pregled tiska
7.20 Nan.: Amico mio
9.40 Aktualno: Artezip
9.45 Dok.: Parco Nazionale del Gran Paradiiso - Winter
10.00 Sveta maša
11.00 Aktualno: Planeta mare
11.30 Dnevnik, prometne informacije
12.10 Aktualno: Melaverde
13.30 Dnevnik, vremenska napoved
14.00 Nan.: Suor Therese
16.00 Film: Il ritorno di Butch Cassidy Kid (western, ZDA, '79, I. T. Berenger)
18.20 Nan.: Casa Vianello

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.25 Risanka Milo
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Film: Pesnikov portret z dvojnikom
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.10** Nan.: Baldini e Simoni
6.30 Aktualno: Sabato & Domenica - La tv che fa bene alla salute
9.30 Dok.: Stella del Sud - Destinazione: San Pietroburgo
10.00 Aktualno: Linea verde Orizzonti
10.30 Aktualno: A sua immagine
10.55 Sveta maša
12.00 Angelus
12.20 Aktualno: Linea verde - In diretta dalla natura
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: Domenica in
16.25 Vremenska napoved in dnevnik
20.00 Dnevnik in športne vesti
20.40 Kviz: Soliti ignoti
21.30 Nan.: Il Commissario Montalbano
23.30 Nočni dnevnik
23.35 Aktualno: Dnevnik - Speciale
0.25 Aktualno: Oltremoda

- 18.55** Dnevnik
19.35 Nan.: Il ritorno di Colombo
21.30 Nan.: Il comandante Florent
23.30 Film: La cena (kom., It. '98, r. E. Scola, i. V. Gassman)

°5 Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik, promet, vremenska napoved
8.00 Jutranji dnevnik
8.50 Aktualno: Le frontiere dello spirito (vodita mons. Gianfranco Ravasi in Maria Cecilia Sangiorgi)
9.40 Aktualno: Nonsolomoda 25... (pon.)
10.10 Aktualno: Verissimo - Tutti i colori della cronaca (pon.)
12.35 Realistični show: Grande Fratello
13.00 Dnevnik, vremenska napoved
13.35 Variete: Buona Domenica
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (vodi Gerry Scotti)
20.00 Dnevnik, vremenska napoved
20.35 Nan.: Dr. House - Medical Division

Rai Due

- 6.20** Aktualno: L'avvocato risponde
6.30 Aktualno: Il mare di notte
6.45 Variete: Mattina in famiglia (vodita Adriana Volpe in Tiberio Timperi), vmes dnevnik
10.05 Aktualno: Ragazzi c'è Voyager
10.30 Variete: Random
11.30 Variete: Mezzogiorno in famiglia
13.00 Dnevnik
13.25 Dnevnik - Motori
13.45 Variete: Quelli che...aspettano
15.00 Variete: Quelli che il calcio e...
17.30 Šport: Numero Uno
18.00 Dnevnik, Dossier, Eat Parade
19.10 Šport: Domenica sprint
19.30 Risanke
20.30 Dnevnik
21.00 Nan.: NCIS
21.45 Nan.: Criminal Minds
22.35 Šport: La domenica sportiva
1.00 Dnevnik

- 21.25** Realistični show: Amici (vodi Maria De Filippi)
0.30 Aktualno: Terra!
1.30 Nočni dnevnik, vremenska napoved

Italia 1

- 6.25** Nan.: Good morning Miami
7.00 Nan.: Eddie, il cane parlante
7.35 Risanke
11.00 Nan.: Hannah Montana
11.30 Nan.: Più forte ragazzi
12.25 Dnevnik, vremenska napoved
13.00 Šport: Guida al campionato
14.00 Šport: Le ultime dai campi
14.30 Film: Asterix conquista l'America (anim., Nem., '94, r. G. Hahn)

Rai Tre

- 6.00** Fuori orario
7.00 Variete: Aspettando E' domenica papà
8.00 Variete: E' domenica papà
9.10 Variete: Screensaver
9.50 Dok.: Timbuctu
10.55 Sestriere: SP v alpskem smučanju, superveleslalom (Ž)
12.15 Dnevnik - Šport, vremenska napoved
12.30 Aktualno: TeleCamere
12.35 Aktualno: Racconti di vita
13.20 Aktualno: Un Museo per l'Istria
14.00 Dnevnik - Deželne vesti in vremenska napoved
14.30 Aktualno: In 1/2 h
15.00 Aktualno: Alle falde del Kilimangiaro (vodi Licia Colo')
18.00 Kviz: Per un pugno di libri
19.00 Dnevnik, deželne vesti in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Variete: Che tempo che fa
21.30 Aktualno: Elisir
23.15 Dnevnik - Deželne vesti
23.35 Variete: Parla con me

- 16.25** Nan.: Scooby & Scrappy Show
16.45 Šport: Domenica stadio
17.50 Dnevnik in vremenska napoved
18.15 Šport: Controcampo - Ultimo minuto, Tempi supplementari
20.00 Aktualno: Rtv - La tv della realta'
20.30 Variete: Candid camera show
21.45 Nan.: Camera Café
22.35 Šport: Controcampo - Posticipo, Diritto di replica
1.10 Športni dnevnik

Rete 4

- 6.05** Nan.: La grande vallata
7.00 Dnevnik: Pregled tiska
7.20 Nan.: Amico mio
9.40 Aktualno: Artezip
9.45 Dok.: Parco Nazionale del Gran Paradiiso - Winter
10.00 Sveta maša
11.00 Aktualno: Planeta mare
11.30 Dnevnik, prometne informacije
12.10 Aktualno: Melaverde
13.30 Dnevnik, vremenska napoved
14.00 Nan.: Suor Therese
16.00 Film: Il ritorno di Butch Cassidy Kid (western, ZDA, '79, I. T. Berenger)
18.20 Nan.: Casa Vianello

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.25 Risanka Milo
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Film: Pesnikov portret z dvojnikom
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.10** Nan.: Baldini e Simoni
6.3

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Videofleš
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.10** Nan.: Baldini e Simoni
6.30 Dnevnik
6.45 Aktualno: Unomattina (vodita Luca Giurato in Eleonora Daniele)
10.40 Aktualno: Dieci minuti di...programmi dell'accesso
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.25 Vremenska napoved in dnevnik
12.00 Aktualno: La prova del cuoco (vodi Antonella Clerici)
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana Storie (vodi Caterina Balivo)
14.45 Nan.: Incantesimo
15.50 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Parlament, dnevnik in vremenska napoved
18.50 Kvizi: L'eredita' (vodi Paolo Conti)
20.00 Dnevnik
20.30 Kvizi: Soliti ignoti
21.10 Aktualno: Speciale Porta a porta (vodi B. Vespa)
23.15 Dnevnik
23.20 Proza: Tutto Dante; Il 26. canto dell'Inferno (R. Benigni)
0.30 Nočni dnevnik

Rete 4

- 6.20** Aktualno: Peste e corna e gocce di storia
6.25 Nan.: Ellery Queen
7.30 Nan.: Magnum P.I.
8.30 Nan.: Nash Bridges
9.30 Nad.: Hunter
10.30 Nad.: Saint Tropez
11.30 Dnevnik, prometne vesti
11.40 Nad.: Febbre d'amore
12.00 Nad.: Vivere
12.30 Nan.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik, vremenska napoved
14.00 Aktualno: Popoldanski Forum
15.00 Film: Bernadette (dram., ZDA, '43, r. H. King, i. J. Jones)
17.50 Dnevnik in prometne informazije
18.50 Nad.: Tempesta d'amore
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Nan.: Shark
23.20 Film: L'isola dell'ingiustizia - Alcatraz (dram., ZDA, '95, r. M. Rocco, i. C. Slater)

Canale 5

- 7.55** Dnevnik - Prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Dnevnik
8.50 Aktualno: Mattino Cinque
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okus, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Centovetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne
16.15 Resničnostni šov: Amici
16.50 Resničnostni šov: Grande Fratello
17.20 Film: Settimo cielo
18.15 Resničnostni šov: Grande Fratello
18.50 Kvizi: Chi vuol essere milionario (vodi Gerry Scotti)
20.00 Dnevnik, vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce della persistenza
21.10 Resničnostni šov: Grande fratello
0.00 Variete: Maurizio Costanzo Show

Italia 1

- 6.10** Nan.: Good Morning Miami
6.40 Risanke
9.05 Nan.: Happy Days
10.00 Nan.: Dharma & Greg
10.30 Nan.: Hope & Faith
11.00 Nan.: Prima o poi divorzio!
11.25 Nan.: Still standing
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 Dnevnik: Studio aperto in vremenska napoved
13.00 Sport: Studio sport
13.40 Risanke
15.00 Nan.: The O.C. - Ragazze in partenza
15.55 Nan.: Zack e Cody al Grand Hotel
16.50 Nan.: Ned - Scuola di sopravvivenza
17.15 Risanke
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.10 Nan.: E alla fine arriva mamma!
19.40 Risanke
20.30 Kvizi: La ruota della fortuna
21.10 Film: Il ritorno del Monnezza (krim., It., '05, i. C. Amendola, E. Rocchetti)
23.10 Aktualno: Real CSI - La vera scena del crimine

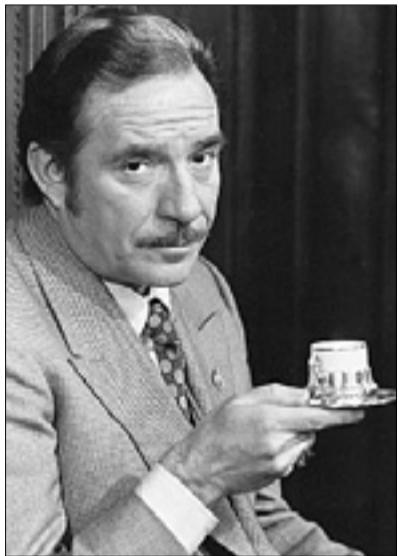
Tele 4

- 7.00** 8.35, 12.00, 13.10, 16.40, 19.30, 0.17, 1.32 Dnevnik
7.15 17.00 Risanke
8.10 Dnevnik - pregled tiska
8.00 8.30, 10.35 Aktualno: Buongiorno con Teleguattro 2007 - Svetnik dneva, horoskop, pregovor
0.45 Fuori orario

- 8.50** Salus TV/Musa Tv
9.10 Rotocalcio and kronos/Italia Eco-nomia
9.40 15.25 Dokumentarec
10.40 Retroscaena: i segreti del teatro
11.30 Camper magazine
12.10 Udine e Conte
13.30 Oddaja o živalih
14.00 La TV delle libertà
18.30 Šport: Super calcio - Udinese calcio
19.00 Šport: Super calcio - Triestina calcio
19.55 Športne vesti
20.30 Deželni dnevnik
21.10 Aktualno: Stoa'
22.30 Nogometna tekma: Lecce vs. Triestina
0.45 Klasična glasba

La 7

- 7.00** Aktualno: Omnibus
9.15 Aktualno: Due minuti un libro
9.30 Nan.: In tribunale con Lynn
10.30 Nan: Il tocco di un angelo
11.30 Nan.: Cuore e batticuore
12.30 (20.00, 0.50) Dnevnik
13.00 Nan.: Il commissario Scalì
14.00 Film: La voglia matta (kom., It., '62, i. U. Tognazzi)

- 16.00** Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
18.00 Nan.: Star Trek Enterprise
19.00 Nan.: Jag - Avvocati in divisa
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.00 Aktualno: Niente di personale
23.30 Aktualno: Cognome e nome
0.00 Nan.: Law & Order - I due volti della giustizia

Slovenija 1

- 6.30** Utrip
6.40 Zrcalo tedna (pon.)
7.00 8.00, 9.00, 15.00 Poročila
7.10 8.10 Dobro jutro
9.05 Risana nan.: Harold Prodnik
9.40 Iz popotne torbe: Prijatelji (pon.)
10.00 Lutkovna predstava: Palček
10.40 Dok. film: Snežko
11.00 Dok.: Mož brez posebnosti
12.00 Dok.: Ljudje in zemlja (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.25 Zvezde pojejo (pon.)
15.10 Dober dan, Koroška
15.45 Risana nanizanka
16.10 Risanka
16.45 Ciak Junior
17.00 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
17.35 Francoska odd.: Odprava v Brezno
18.30 Žrebanje 3x3
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Vroči stol
21.00 Nad.: Doktor Martin
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.00 Pisave
23.25 Glasbeni večer
0.40 Francoska odd.: Odprava v Brezno (pon.)
1.30 Dnevnik (pon.)

Slovenija 2

- 7.00** Infokanal
9.00 12.00, 14.40 Tv prodaja
9.30 Zabavni infokanal in otroški kanal
11.05 Sobotno popoldne (pon.)
13.20 Tv prodaja
15.40 Š - športna oddaja (pon.)
15.35 Ars 360 (pon.)
16.20 Evropsi si (pon.)
16.40 Velika človeška stvar (pon.)
18.00 Poročila

- 18.05** Debatna odd.: Tekma
18.55 Nan.: Dr. Who
19.40 Harmonije Evrope: Avstrija
20.00 Dok. serija: Glas: pokaži čustvo
21.00 Studio city
22.00 Knjiga mene briga - Rainer Maria Rilke
22.20 Dok. serija: City folk
22.45 Film: Veliko mesto

Koper

- 13.45** Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - Deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Alter eco
15.00 Slovenski magazin
15.30 Ensemble concertisti
16.10 Tednik
16.40 Vesolje je...
17.10 Istra in...
17.45 Il disfatto

- 18.00** Športna mreža (program v slovenskem jeziku)
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 Vsedanes - TV Dnevnik, vremenska napoved, športne vesti
19.25 Športna oddaja
19.30 Mladinska oddaja: Fanzine
20.00 Sredozemje
20.30 Artevisione - Kulturni magazin
21.00 Aktualno: Meridiani
22.00 Vsedanes - TV dnevnik
22.15 Vzhod - Zahod
22.30 Športel (program v slovenskem jeziku)
23.00 Primorska kronika
23.20 Športna mreža
0.00 Vremenska napoved, Čezmejna TV (dnevnik in slovenskem jeziku)

17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše pot; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Koledar prireditev; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 9.50 Avtomobilsko prometne minute; 11.00 Ime tedna; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.45 Glasbena uganka; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Telstar; 17.45 Šport; 18.10 Hip hop; 18.45 Črna kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Top albumov; 21.00 Poslanci; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena juntrnjica; 8.00 Lirčni utriek; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospava; 11.30 Intermezzo; 12.05 Arsove spominice; 13.05 Pogledi na sodobno znanost; 13.30 Pihalne godbe; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevniki; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 18.00 Kulturni globus; 18.20 Novi glasbene generacije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evoradia; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avenija.

RADIO KORŠKA

18.10-19.00 Kratki stil; 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHz); Dober dan, Koroška! ORF 2 4.10; TV SLO 1 15.10

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDODIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 533382, fax 0481 532958

email: gorica@primorski.it

Dopisništvo: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €

Naročnina za Italijo 28,00 € Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 0,80 € (191,71 SIT) Letna naročnina za Slovenijo 170 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7342147, fax 05-7300480 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

<b

ITALIJA - Priprave na volitve

Berlusconi prepričan v zmago in na »vrnitev« Casinija in UDC

Veltroni bo danes v Umbriji pričel volilno kampanjo Demokratske stranke

MILAN - Silvio Berlusconi je svojo volilno kampanjo začel v znamenju dobre volje in običajnih smešnic, ki jih je na skupščini krožkov Michele Brambille stresal kar z rokava. Zanimivo, da ni niti enkrat napadel Demokratske stranke, ki jo je celo označil za moderno in evropsko. Volilci in volilke bodo na koncu izbirali med mano in Walterjem Veltroniem, je večkrat dejal vodja Forza Italia oziroma novoustanovljene liste Ljudstva svobode.

Berlusconi je trdno prepričan, da se bo Pier Ferdinando Casini premisli in pristopil v skupno listo Forza Italia-Nacionalno zavezništvo. Da se bo to najbrž res zgodilo je potrdil tudi bivši predsednik poslanske zbornice, ki bo na na koncu po vsej verjetnosti res pristal v koaliciji z novo Berlusconijevim listom. Severna liga se bo s svojim simbolom predstavila le na severu Italije in s tem olajšala pot desni sredini na jugu države, kjer je Bossijeva stranka, kot znano, zelo nepriljubljena.

Vodja Forza Italija je izrekel dobrodošlico Clementeju Mastelli in Lambertu Diniju, ki se vračata v desno sredino. Dini je očitno pozabil na osebne napade in obrekovanja, ki jih je bil deležen s strani Doma svoboščin ob t.i. aferi Telecom-Srbija, Mastella pa bo moral prepričati del svoje stranke UDEFUR, ki hoče ostati v levi sredini. Liga je že dala vedeti, da noče Mastelle, a to očitno ni več njen problem, potem ko se bo volilcem predstavila le v severnih deželah...

Veltroni, ki bo v kratkem odstopil z mesta rimskega župana, bo svojo volilno pot začel danes v Umbriji. Izbral je to deželo sredi države, ker Umbria po njegovem pooseblja srce Italije. Veltroni bo predstavil svoj volilno-politični manifest in še enkrat utemeljil izbiro demokratov, da se na volitve predstavijo sami s svojim simbolom. Odprta je le možnost volilnega zavezništva s stranko Italia vrednot ministra Antonia Di Pietra.

Mavrična levica je volilno kampanjo včeraj popoldne začela v Turiu pred železarno Thyssen-Krupp, kjer je pred kratkim umrl šest mladih delavcev. Združena levica (SIK, SKP, Zelena lista in Demokratična levica) bo za kandidata za predsednika vlade predstavila predsednika poslanske zbornice Fausta Bertinottija.

Nasmejani Silvio Berlusconi skupaj z Michelom Brambillo, ki bo aprila kandidiral za parlament

ANSA

ITALIJA - Priprave na volilno preizkušnjo

Skupne volitve: Napolitano si želi čim širšo podporo

RIM - V prihodnjem dneh bo padla dokončna odločitev o poenotenu parlamentarnih in upravnih volitev, ki naj bi bile 13. in 14. aprila. Prodjeva vlada je naklonjena t.i. election day, za katerega ima notranji minister Giuliano Amato že pripravljen odlok. Zadnjo besedo pa bo imel predsednik republike Giorgio Napolitano.

Viri s Kvirinala so dali vedeti, da Napolitano podpira enoten volilni dan, želi pa si, da bi njegova odločitev doživila čim širšo podporo političnih strank. V nekdanji vladni večini so v glavnem vsi za skupne volitve 13. in 14. aprila, dvome in pomisleke pa ima zlasti Forza Italia. Njeni predstavniki so sprva podprli namere notranjega ministrstva, potem pa so se premislili in sedaj pravijo, da bi preveč glasovnic zmedlo volilke in volilce. Na desnici se očitno bojijo, da bi upravne volitve tako ali drugače nagradile upravitelje iz vrst leve sredine in tako negativno pogojevale Berlusconijevu volilno zmago, v katero so trdno prepričani.

Spopladi bodo predčasne občinske volitve tudi v Rimu. Walter Veltroni bo namreč zapustil županski stolček, za župana pa bo morda spet kandidiral Francesco Rutelli.

TOKIO - Finančni ministri in guvernerji centralnih bank držav G-7

Srečanje v znamenju krize ameriškega nepremičninskega trga

Rast gospodarstev držav G-7 se bo nekoliko znižala - Kitajska naj zviša vrednost juana

TOKIO - Svetovno gospodarstvo se sooča z rastočimi grožnjami zaradi težav na ameriškem nepremičninskem trgu, s tem povezanimi težavami na področju hipotekarnih posojil in vplivov na celotno gospodarstvo, so v sklepni izjavi zapisali ministri za finance in guvernerji centralnih bank držav sedmih gospodarsko najmočnejših držav skupine G-7. Finančni ministri in guvernerji centralnih bank ZDA, Japonske, Nemčije, Francije, Velike Britanije, Italije in Kanade so poslovne banke pozvali, naj jasno sporočijo izgube ob krizi na ameriškem trgu nepremičnin in hipotekarnih posojil, finančni ministri pa so od ameriškega kolega Henryja Paulsona želeli izvedeti, kakšne ukrepe so ZDA sprejeli za umiritev razmer. Kot je dejal Paulson, so ZDA pripravile 150 milijard dolarjev vreden paket za stimulacijo gospodarstva, poleg tega pa je ameriška centralna banka od septembra že večkrat znižala obrestne mere. ZDA niso v recesiji, saj bodo letos

beležile gospodarsko rast. Razen trga nepremičnin in hipotekarnih kreditov je ameriško gospodarstvo v dobrini formi, je poudaril Paulson.

Udeleženci srečanja, ki je včeraj potekalo v Tokiu, so tudi ocenili, da naj bi se rast gospodarstev držav članic skupine G-7 nekoliko znižala, vendar naj bi bile razmere trdne. Gospodarska rast bi se lahko najbolj poslabšala v ZDA, kjer se nepremičninski trg še vedno ni pobral, negativno pa naj bi na vse države vplivalo tudi visoke cene energentov, predvsem nafte, surovin in blaga ter s tem povezani inflacijski pritiski.

Ministri in guvernerji centralnih bank držav članic skupine G-7 so med drugim pozvali Kitajsko, naj dovoli hitrejše zvišanje vrednosti nacionalne valute juana, s čimer bi se znižala trgovska nesorazmerja, saj Kitajska tuji zaradi umetno vzdrževane nizke vrednosti juana v trgovini z vsemi članicami skupine G-7 beleži zunanjetr-

govinske presežke. Pozvali so tudi države proizvajalke nafte, naj zvišajo proizvodnjo nafte, povečajo zmogljivosti rafinerij in zvišajo energetsko učinkovitost. Rast cene nafte sicer najbolj spodbuja večje povpraševanje, vendar so faktor tudi geopolitični vzroki, so menili.

Na srečanju so ministri in guvernerji centralnih bank gospodarsko najmočnejših držav pozvali k investicijam v države v razvoju in pomoči tem državam v boju s klimatskimi spremembami. S tem namenom so s Svetovno banko pripravili poseben načrt za investicije.

Udeleženci srečanja so se med drugim seznanili s predhodnim poročilom, ki ga pripravila skupina strokovnjakov pod vodstvom guvernerja italijanske centralne banke Maria Draghi. Skupina G-7 jih je namreč jeseni zaprosila, naj proučijo pretrese na trgu in oblikujejo nekaj nasvetov, kako naj se ukrepa. (STA)

KOSOVO - Srbski predsednik v Münchnu

Tadić: »Priznanje Kosova je nezakonito dejanje«

Srbija bo proti temu nastopila z vsemi pravnimi in diplomatskimi sredstvi

MÜNCHEN - Srbski predsednik Boris Tadić je včeraj v Münchnu opozoril, da se bo Srbija tako v primeru enostranske razglasitve kot tudi priznanja neodvisnosti Kosova odzvala z vsemi pravnimi in diplomatskimi sredstvi, tudi s »tožbami na domačih sodiščih tistih držav,« ki bi priznale neodvisnost Kosova. Če bo prišlo do razglasitve neodvisnosti Kosova, bo Srbija »isti trenutek to odločitven razveljavila ali pa začela pravni postopek za njeno razveljavitev.« Pri tem bo uporabila »absolutno vsa pravna sredstva« proti institucijam, ki bi priznale takšno nezakonito neodvisnost Kosova, pa tudi s tožbami na domačih sodiščih tistih držav, ki bi storile,« je dejal Tadić novinarjem ob robu mednarodne varnostne konference.

»Priznanje Kosova je nezakonito dejanje, neodvisnost Kosova je s stališča mednarodnega prava nezakonito dejanje, pravo je v celoti na strani Srbije,« je izpostavil Tadić in opozoril, da pri vprašanju Kosova ne gre samo za prav-

Protesti v Turčiji ob odpravi prepovedi nošenja rut

ANKARA - Turški parlament je včeraj kljub silovitim kritikam sekularistov v drugem branju potrdil odpravo dolgoletne prepovedi nošenja naglavnih rut na univerzah. Med glasovanjem je proti amandmaju v Ankari demonstriralo več kot 30.000 Turkov, ki so vladu pozivali, da predloga ne sprejme. »Turčija je sekularna in bo sekularna ostala,« so vzkljali. Parlamentarci so na včerajšnji seji s 41 glasovi za potrdili dve ustavni spremembi, ki predvidevata dodatek k členu, v katerem je zapisano, da ima vsak pravico do enake obravnave s strani državnih institucij in nikomur »ne sme biti kratena pravica do visokošolskega izobraževanja«. Spremembi mora podpisati še turški predsednik Abdullah Gul, sicer pravoveren musliman, od katerega pričakujejo, da bo amandmaj potrdil.

Prepoved nošenja naglavnih rut na univerzah je bila uvedena po državnem udaru, saj je vojska v islamistih videla resno grožnjo. Premier Recep Tayyip Erdogan je ocenil, da je prepoved nošenja naglavnih rut nepravična za tista dekleta, ki sicer rute nosijo in si jih morajo nato sneti pred vstopom na univerzo. Erdogan je v četrtek dejal: »Trpljenju naših deklet na vhodih univerz moremo narediti konec!«

Glavna opozicijska Republikanska ljudska stranka (CHP) je napovedala, da se bodo glede odločitve pritožili na ustavno sodišče. »To je črna revolucija. Naglavna ruta je politični simbol,« je dejal poslanec CHP Canan Aritman. »Svoji državi ne bomo nikoli dovolili povratka v srednji vek,« je dodal. (STA)

V Pakistanu nove žrtve

ISLAMABAD - V domnevнем samomorilskem napadu v Pakistanu je umrlo 18 ljudi, več kot 20 pa je bilo ranjenih. Napadalec se je razstrelil med predvolilnim shodom opozicijske nacionalne stranke Avami v mestu Čarsada blizu Severozahodne mejne province, kjer delujejo islamski ekstremisti. »Menim, da je šlo za samomorilski napad, ki se je zgodil v neposredni bližini odra,« je dejal. Omenil je tudi, da so islamski skrajne pred bližnjimi parlamentarnimi volitvami, ki bodo 18. februarja, grozili vsem političnim strankam na severozahodu države. (STA)

V PETEK IN NEDELJO - Osrednja proslava ob dnevu slovenske kulture

»Kje, domovina, si?«

Pogovor z mladimi protagonisti Iztokom Cergolom, Andrejo Štucin in Raffaello Petronio

8. februar, dan slovenske kulture, je mimo, vendar Slovenci radi posvečamo temu prazniku kar ves mesec in se tako poklonimo vsem ustvarjalcem, ki so s svojimi stvaritvami bogatili slovensko kulturno zakladnico. Tako bomo v zamejstvu doživeli osrednjo proslavo ob prazniku slovenske kulture v prihajajočem tednu: v petek, 15. februarja, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu in v nedeljo, 17. februarja, ob 17. uri v kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici.

Letošnja proslava, ki jo so organizirajo vse osrednje organizacije in kulturne ustanove Slovencev v Italiji in na kateri bo slavnostna govornica kulturna delevka iz Rezije Luigia Negro, bo posvečena 130-letnici rojstva Otona Župančiča. Naslov prireditve »Kje, domovina, si?« je verz iz njegove pesnitve »Duma«, prikaz katere bo predstavljal osrednji del proslave. Zamisel in izvedba programa velikega kulturnega praznika sta bili letos poverjeni Slovenski prosveti iz Trsta, ki je k projektu (podobno kot lani ZSKD) povabila včlanjenja društva in skupine, pristopilo pa je tudi nekaj posameznikov. Skupno bo sodelovalo okrog 60 večino-ma mladih izvajalcev - recitatorjev, pevcev, glasbenikov in plesalcev. Razen nekaterih izjem, gre za amaterje, ki so dokazali veliko navdušenje in ljubezen do slovenske umetnosti in kulturo, saj so temu projektu zastonji posvetili mesece svojega časa in energij. Že zato - in ne glede na končni rezultat - si zaslužijo sploštanje in pohvalo.

Za režijo skrbi Gregor Tozon, scenarij si je zamisla Lučka Peterlin Susič, kateri je bila tudi poverjena priprava besednega dela predstave (izvajali bodo člani gledališke skupine Slovenskega kulturnega kluba, Radijskega odra in gledališke skupine Tamara Petaros, ki deluje v okviru Finžgarjevega doma). Čeprav bo imela beseda v proslavi glavno težo, bodo predstavo obogatili tudi izvirna glasba, ples in video. Video je pripravil Alex Purič. Glasbo je napisal Iztok Cergol, ki bo tudi vodil priložnostni orkester. Zaupal nam je, kako je nastajala glasba za »Dumom«:

»Bralec si ob prebirjanju besedila ustvari sliko, podobo tega, kar bere - in doživlja določene občutke. Te občutke mora spremļevalna glasba podkrepiti. Občutek miru, ljubezni, sreče, nostalgijske, veselja, ampak tudi tesnobe, jeze, žalosti, gnuša; kot se v besedilu spremenijo

Pred proslavo potekajo še zadnje vaje nastopajočih

iz trenutka v trenutek, tako jih mora glasba tudi nakazovati. Navdihovale so me torek čutnost, čustevnost, občutljivost.«

Zborovski del je prevzel MePZ Mačkolje, ki ga vodi Andreja Štucin. Opisala nam je, kako so v mačkoljanskem zboru sprejeli povabilo k sodelovanju na proslavi: »Nekateri pevci so bili takoj navdušeni, drugi pa so bili sprva malo skeptični - to pa predvsem zato, ker so se zavedali velike odgovornosti. Mačkoljanski zbor je bil namreč prvič povabljen k sodelovanju pri tako pomembni prireditvi. Jaz osebno sem bila takoj za to, ker sem kot pevka večjih zborovskih sestavov že kdaj sodelovala pri podobnih projektih. Mislim, da je za zbor sodelovanje pri taki predstavi zelo pozitivna izkušnja, ker imaš možnost, da se spopadeš s partituro, ki ne spada v klasično zborovsko literaturo, ker spoznas nove prijeme, kompleksnejše dogajanje na odru, skratka nove dimenzije ustvarjalnosti.«

Koreografijo si je zamislila Raffaella Petronio, ki je imela še posebno zahtevno nalogu, saj tradicija plesa pri nas še ni tako zasidrana kot je gledališka, pevska ali glasbena. Njena plesna skupina je

nastala na temeljih plesne skupine društva MOSP, ki deluje še eno leto, h kateri so pristopila še nekatere dekleta, fantje pa se bodo vsi večinoma prvič spopadli s to umetniško govorico. O svojem delu je Raffaella tako povedala:

»Ni bilo prvič, da sem se spopadla z delom v tako veliki skupini, toda vsakič je zame nova izkušnja, saj se tako tema koreografije kot plesalci spreminjajo. Dekleta, s katerimi sem že prej dela, so bila vesela in vznemirjena ob delu z drugimi dekleti, ki so se pridružila. Tudi ko sem kontaktirala fante, sem z njihove strani začutila zanimanje. Zdela se jim je pozitivno, da bodo imeli tudi izključno fantovske plesne točke. Resen in globok tekst je sprva vse nekoliko prestrašil, ker je od njih terjal izjemno koncentracijo. Vendar smo zadnje mesece zelo trdo delali in večina skupine je pokazala veliko prizadenvost, resnost in navdušenje, sama pa sem opazila, da je pri večini opazen tudi lep napredok. Zame je bilo zelo vznemirljivo in lepo delo, upam, da bodo tudi ti mladi imeli veliko zadoščenja, ker so se izredno potrudili.«

Vsem bo možno torej zaploskati v petek, 15., in v nedeljo, 17. februarja.

chols: »En dan v smrti Jožce Rožce.«

Mala scena

Sentjakobsko gledališče

V. B. Tartuffe: »Kralj na fiziki« / ob ponedeljku, 11., do torka, 19. februarja, ob 17.00.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Edoardo De Filippo: »Le voci di dentro« / režija: Francesco Rosi; igrajo: Luca De Filippo, Gigi Savoia, Antonella Morea, Marco Manchisi in Carolina Rosi. Danes, 10. februarja, ob 16.00.

William Shakespeare: »La tempesta« / režija: Tato Russo. V sredo, 13. februarja, ob 20.30, v četrtek, 14. februarja ob 16.00 in ob 20.30, v petek, 15. in soboto, 16. februarja ob 20.30 in v nedeljo, 17. februarja ob 16.00.

La Contrada

William Shakespeare: »La commedia degli errori« / režija: Giuseppe Tambieri; nastopajo: Giuseppe Tambieri, Micol Tambieri, Nino Bignamini in Vera Castagna. Danes, 10. februarja, ob 16.30.

Carlo Goldoni: »Il teatro comico« / režija: Marco Bernardi; nastopajo: Patrizia Milani in Carlo Simoni. V petek, 15. in soboto, 16. februarja, ob 20.30, v nedeljo, 17. februarja, ob 16.30, v torek, 19. februarja, ob 16.30, v sredo, 20., v četrtek, 21., v petek 22. in v soboto 23. februarja, ob 20.30 ter v nedeljo, 24. februarja, ob 16.30.

GORICA

Kulturni dom

Danes, 10. februarja ob 17.00 / Gledališka skupina KD Brce / Marco Tasara: »Amour, amore, liebe... na trnek se lovijo ribe«. Režija: Sergej Verč.«

KOPER

Gledališče Koper

V sredo, 13. februarja ob 17.30 in ob 20.00 / »5moških.com«.

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

Danes, 10. februarja, ob 17.00 / Branislav Nušić: »Vse za oblast« - gostovanje KUD Oder treh herojev Pirniče.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

V ponedeljek, 11. februarja, ob 11.00

in ob 19.30 / Eugene Labiche, Botho Strauss: »Šparovček«.

V tork, 12. februarja, ob 19.30 /

Dane Zajc: »Jagababa«.

Mala drama

Yukio Mishima: »Markiza de Sade« /

Jutri, 11. in v torek, 12. februarja, ob 20.00.

Mestno gledališče Ljubljansko

Veliki oder

Jutri, 11. februarja, ob 19.30 / Peter Ni-

lusovi dvorani bo tradicionalni koncert za zaljubljene: Goran Predin in Gypsy Swing Band.

PIRELLI

Občinska galerija sodobne umetnosti: do 17. februarja bo na ogled razstava »IM02 - L'immagine sottile«, odprtja

od torka do petka med 16. in 19. uro, ob sobotah in praznikih med 10. in 13. uro in 16. in 19. uro. Informacije na tel. 0481-494369.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi

je na ogled stalna razstava »Vojaščki svetega Jurija - Svobodni

može, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.

in 13. uro, ob ponedeljkih in sreda tu-

di med 16. in 18. uro, ob sobotah med 16. in 19. uro, ob nedeljah med 10.30 in 13. uro.

CODROPO

V Vili Manin bo do 25. marca na ogled razstava sodobnega avstrijskega kiparstva »Hard Rock Walzer«. Urnik: od torka do nedelje od 9. do 18. ure.

SLOVENIJA

KOPER

Sedež Banke Koper: do konca februarja bo razstavljal slike pod naslovom »Sončna pesem« Mira Ličen Krmpotic.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucker), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojški muzej Tabor: orožje in oprema, stalna razstava.

VIPAVA

Vojšnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: grad Kromberk ob ponedeljku do petka od 8. do 15. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13. do 17. ure; Sveti Gora ob nedeljah od 10. do 16. ure; grad Dobrovo od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 12. do 16. ure; Kolodvor vsak dan od 10. do 17. ure; najačljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

V Mestni galeriji Nova Gorica je na ogled kiparska razstava Anje Kranjc z naslovom »Kiparstvo (posebnega svineta«. Razstava bo odprta do 7. februarja od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure.

IDRIJA

Mestni muzej: odprt vsak dan od 9.00 do 18.00, Turistično informacijski center Idrija odprt od 8.00 do 16.00, ob sobotah od 9.00 do 12.00.

KOBARID

Kobarški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LOKAVEC

Kovaški muzej: Orodje in oprema, stalna razstava.

LJUBLJANA

Cankarjev dom / v Mali galeriji bo do 13. februarja na ogled fotografksa razstava Mete Krese z naslovom: »Naenkrat se je znočilo«.

Cankarjev dom / v Prvem preddverju bo do 12. marca na ogled Prva dama - najstarejša človeška upodobitev na Slovenskem.

Cankarjev dom / v Veliki sprejemni dvorani bo do 28. februarja na ogled razstava Petra Gabrijelčiča »Mostovi«.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

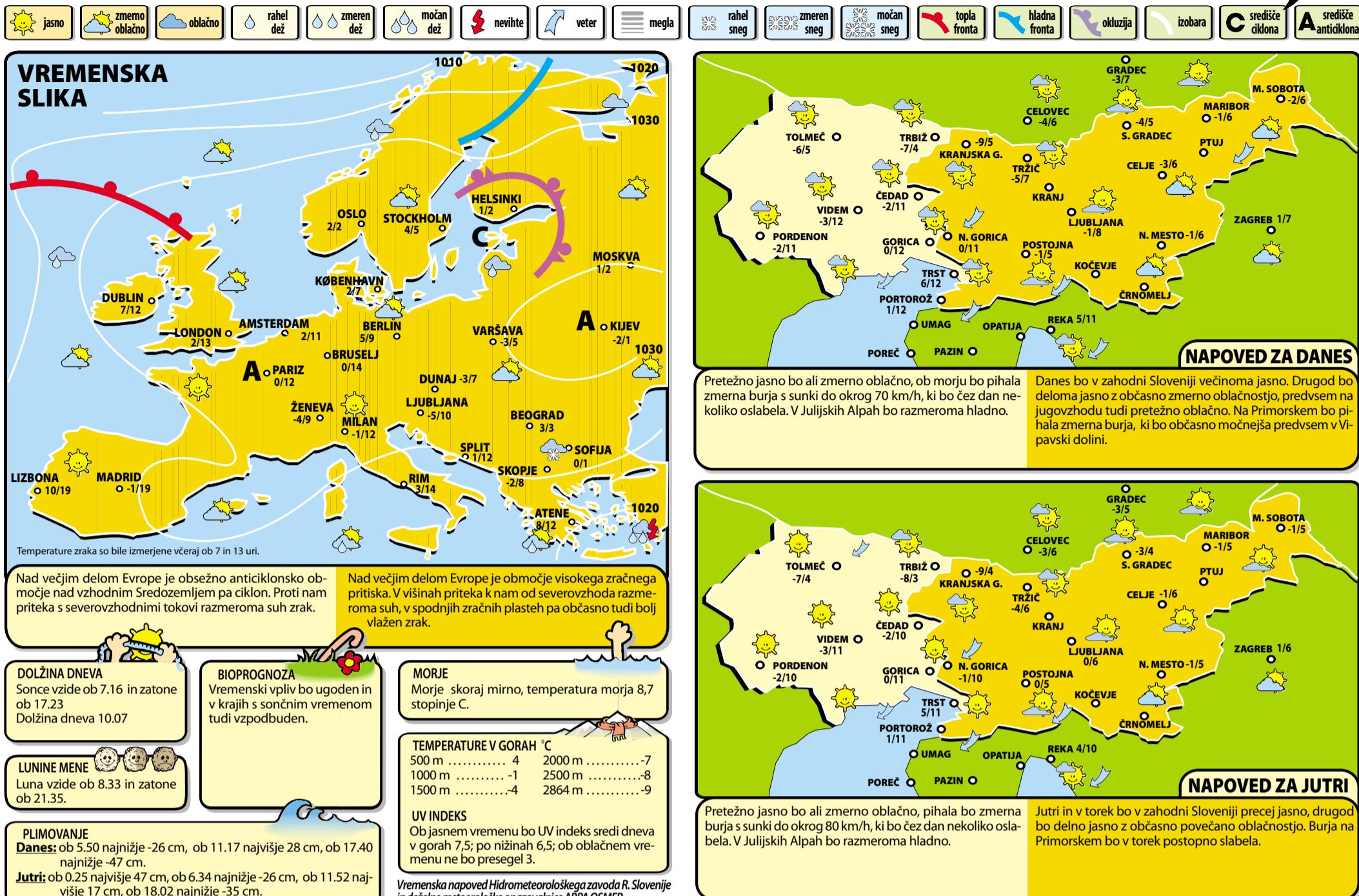
Mednarodni grafični likovni center: do 24. februarja bo na ogled razstava Hermana Gvardjančiča »Zapis«.

TRENTA

Trentarsi muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminška muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9

DOPIS IZ PARIZA - Po ogledu filma »Asterix na olimpijskih igrah«

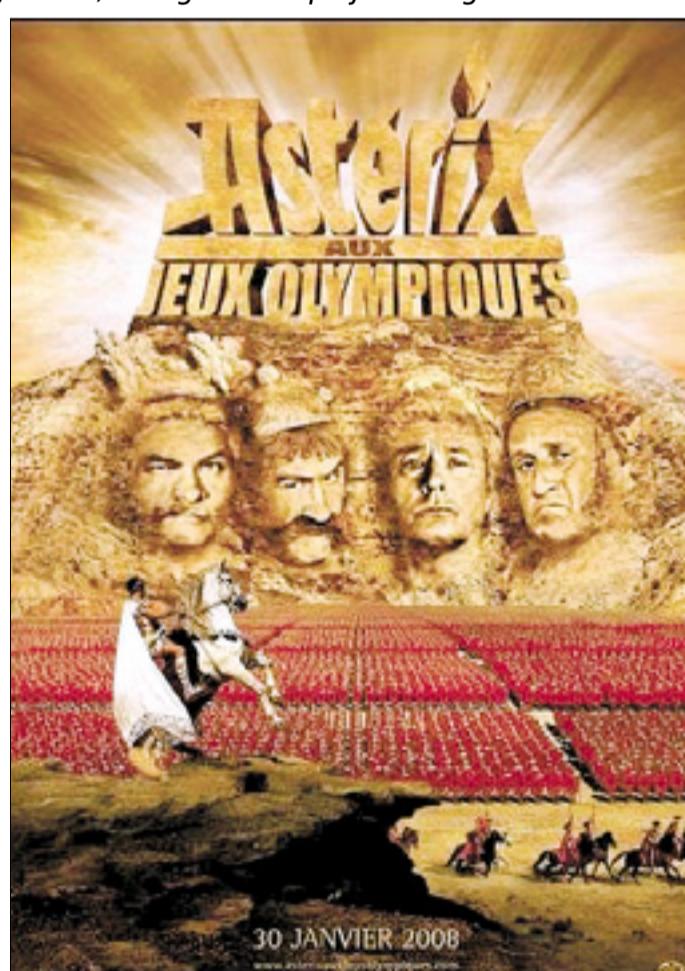
Asterix in uspešni podvigi

Razmislek o uspehu ob »flopu« najdražjega francoskega filma, ki so ga slabo sprejeli tako gledalci kot kritiki

Končno! Prišel je. In to ne le v Franciji! Pričakovali smo ga že za praznike, toda raznorazni zapleti so onemogočili dogodek. Izšel je film »Asterix na olimpijskih igrah«, zadnji projekt galskega vala, ki se je začel pred približno 50 leti.

Teklo je leto 1959, ko sta René Goscinny in Albert Uderzo dobila naročilo za strip. Pri izbiro teme sta pomisili na pomembnejša obdobja francoske zgodovine in odločila sta se za prvo, za poreklo oziroma za Galce. »Leto 50 pred našim štetjem, Galija je popolnoma pod rimsko oblastjo. Popolnoma? Ne! Majhna vasica sredi divje Bretanije se še upira in je v strah in trepet vseh rimskeh vojakov, kajti ti Galci imajo magični napoj, ki podari nadnaravnou moč.« Nekateri so jima očitali, da je strip patriotičen ali celo progolističen. Ali res? V zgodbah dobimo cel kup zgodovinskih podatkov - osvajanje Bretanije (sicer se je Cezar v resnicu omejil le na vdore), Cezarjevo ljubezensko razmerje s Kleopatro, osvajanja v Afriki, hiberske upore - toda po drugi strani je veliko »zgodovinskih škratov« - galske hiše niso imele dimnikov, težko sta živelia v isti vasi druid in bard (imela sta podobne funkcije), Galci niso delali menhirjev (verjetno so jih dobili kot dedičino starejšega ljudstva), moški niso sistematično nosili brkov (to je bilo pri Frankih), Cezar se ni imenoval za cesarja (ta naziv je prvi uporabil Avgust) in govoril niso ne Kelti ne Rimljani lupili krompirja (prišel je kar nekaj stoletij kasneje iz Amerike). Kaj je zanimalo avtorja? Asterix je pravzaprav antiheroj - bistroumen, toda majhne postave - tako kot njegov neločljivi priatelj Obelix - mogočne postave, a skrajno naiven. Sploh so vsi junaki karikature: poglavar Abraracourcix, zaljubljen v samega sebe, Assurancetourix, glasbenik brez posluha, Ordralfakbetix, prodajalec ne vedno svežih rib itd. Gre za karikature človeških slabosti in še več. Gre za avtoironijo, za karikature francoskih slabosti: prepirljivi, zamerljivi, ne ravno bistroumni... Poleg satire zaznamujejo delo humor, besedne igre, absurdne situacije, pretepi v stilu XXL, parodija zgodovinskih dogodkov in današnjih situacij.

Asterix je v teku let imel neverjeten uspeh: prevedli so ga v 85 jezikov in prodanih je bilo 350 milijonov izvodov (- od leta 1976, ko je Gochinny umrl, nadaljuje Uderzo galsko avanturo sam). Poleg stripov so bile narejene risanke in sveda filmi. Dogodivščina velikega platna se je začela v devetdesetih z »Asterix in Obelix proti Cezarju«, nadaljevala z »Misijo Kleopatra« in končno je na ekranih tretja pustolovščina, »Asterix na olimpijskih igrah« (režija Frederic Fostier in Thomas Lan). Clovisu Cornillacu in Gerard Depardieuju, v vlogah Asterixa in Obelixa, sledi cela serija znanih imen, med katerimi ne le igralci kot Alain Delon, ampak tudi športniki kot Michael Schumacher (slednji, na primer, vozi predhodnika »ferrarija« oziroma super hitri voz). Fomenalni casting ni edina posebnost filma: gre tudi za najdražji film v zgodovini francoske kinematografije, saj je stal 78 milijonov evrov. Kljub temu, da smo navajeni na hollywood-

ske številke, človeku kar vzame sapo, posebno ko pomislimo, da je film pravi »flop«. Eh ja, nič ni pomagal rompompom prejšnjih mesecev, ki so ga naznajnali kot D-dogodek, nič nista pomagala ogromni budget ter izredna reklama (20 milijonov evrov) in nič ni pomagal izredni casting. Film so slabo sprejeli tako publika kot kritiki, ki so očitali odsotnost humorja, ne ravno komične situacije, skratka odsotnost tistega, kar zaznamuje Uderzovo in Goschinijev delo. Kakorkoli, če bo ta film ostal v zgodovini (le) kot dosedaj najdražji francoski film, bo Asterix še priljubljen tako pri malih kot pri odraslih. Slikanice, stripi, filmi in cela industrija igrač se bodo nadaljevali. Poleg tega, če bi radi doživeli galasko pustolovščino v prvi osebi, lahko v okolici Pariza obiščete Parc Asterix. Slednji je manj pozan kot sosednji Eurodisney, vendar je zabava zagotovljena!

Jana Radovič

Skupna šola za judovske in arabske Izraelce

JERUZALEM - Polovica šolarjev v razredu šole Max Rayne v Jeruzalemu je judovskih Izraelcev, druga polovica pa arabskih Izraelcev, poroča avstrijska tiskovna agencija APA. Formula je preprosta, pravi organizator projekta Jerusalem Foundation. Ravnateljica šole Dalija Perec pravi: »Začeti moramo z otroki, če hočemo da bo kdaj koli upanje v boljšo prihodnost.« Šolo, ki je bila zgrajena na tudi z denarjem različnih evropskih držav, obiskuje okoli 350 šolarjev v starosti od treh do 14 let. Za dvojezični pouk v arabskem in hebrejskem jeziku sta na voljo po dva učitelja na razred. Sistem pol-pol pa ne velja samo v razredu. Tudi ravnateljica sta dva, Izraelka Dalija Perec in arabski Izraelec Ala Katib.

Čakalna lista za vpis v šolo je dolga. Šola Max Rayne je edina takšna izobraževalna ustanova v Jeruzalemu, v vsem Izraelu pa so štiri. (STA)

Iz Evrope v Avstralijo v manj kot petih urah

LONDON - Britanski inženirji so pred dnevi predstavili načrte za hipersonično letalo, ki bi razdaljo med Evropo in Avstralijo lahko preletelo v manj kot petih urah, je poročala francoska tiskovna agencija AFP. Gre za letalo A2, ki ga je zasnovalo britansko inženirsко podjetje Reaction Engines. Sprejelo bo lahko do 300 potnikov in doseglo najvišjo hitrost skoraj 6.400 kilometrov na uro, kar pomeni petkratno hitrost zvoka. Letalo razvijajo v okviru projekta LAPCAT, ki ga podpira Evropska vesoljska agencija, po nekaterih ocenah pa naj bi začelo leteti v roku 25 let. V dolžino bo merilo 143 metrov, njegov doseg bo znašal 20.000 kilometrov, poganjal pa ga bo tekoči vodik. Vožnja iz Bruslja do Avstralije, ki bi trajala štiri ure in 40 minut, bi potnika stala okrog 4.700 evrov. (STA)

Švicarski sir v tujini vedno bolj priljubljen

BERN - Švicarski sir je v tujini vse bolj priljubljen. Država je lani izvozila 59.303 tone sira, topljenega sira in sira za fondue, kar je 3.235 ton oz. 5,8 odstotka več kot leto prej in največ doslej, so po poročanju avstrijske tiskovne agencije APA sporočili iz švicarskega združenja proizvajalcev sira v Bernu. Najbolje se v tujino prodaja ementalski sir, katerega izvoz se je lani povečal za 1.291 ton.

Izvoz sira je zelen pomemben za celotno švicarsko kmetijstvo in mlekarško industrijo. V Švici več kot 40 odstotkov mleka predelajo v sir, od tega približno eno tretjino prodaja v tujino. To pomeni, da se v obliki sira izvozi približno 14 odstotkov celotne količine mleka, ki jo oddajo švicarski kmetje. Po letu 2002 se je trg sira v EU postopoma liberaliziral, kar je pospešilo blagovno menjavo. Med letoma 2002 in 2007 se je obseg izvoza povečal za skupaj 6.587 ton (12,5 odstotka). Glavni trgi za švicarski sir so Italija, Nemčija in Francija. (STA)